FENICI

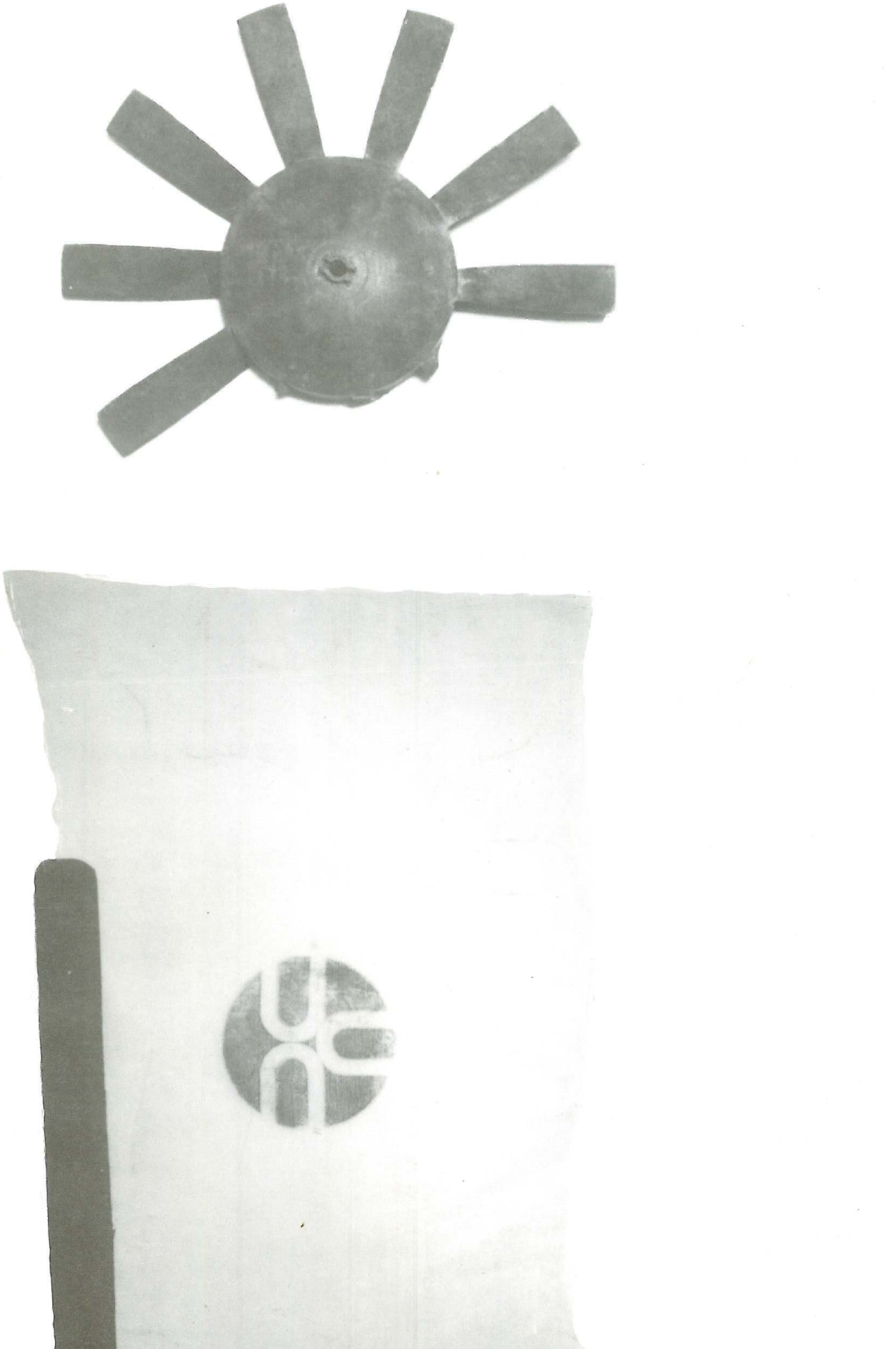

JOAN ROM

FOTOCOMPOSICIÓ
i DISSENY
30 29 74

30 €

TEMPTANT

COBERTA / JOAN ROM
INDEX
APOLOGIA D'AMSTERDAM / OTTO MÈLICH
JOAN ROM / PERE ANGUERA, CARLES FARGAS
BOLERO / MANEL CLOT
ORPENS / O.M.
REUS, 1939. PROSTÍBULS DE MIG DOL / XAVIER AMORÓS
DIBUIXOS / SARA GIBERT
IL SORRISO VERTICALE
CIERTAMENTE CUANDO Y PORQUÉ / ADOLFO MARÍN, JESÚS QUEDLEJANO, VICTOR NUBLA I AGÈNCIES.
ELS BRAUS / MARC VALLS, RAMÓN IRIGOYEN
L'ALTRA SEQUERA / JOSEP BARGALLÓ
QUARTERS / SIEP, AURELI RUIZ, MANEL LLAURADÓ, BENET PINYOL
«ELS CONYS SABOROSOS» DE VALERIÀ PUJOL VISTOS DE PÈL A PÈL / CARLES HAC MOR, SÍNDRIA SEGURA
GRAUMAN'S CHINESE THEATRE / MONTSE PALAU, FRANCESC VIDAL
CONTRACOBERTA / FRANCESC VIDAL

Sara Gibert

ASSESSORIA LINGÜÍSTICA / MAITE VIDAL
DISSENY / FRANCESC VIDAL
DEPT. MARKETING / MONTSE CORTADELLAS

DLT•1517•86

EDITA / DESCONECTAT! LTD / OTTO MÈLICH
FENICI / APARTAT CORREUS 430, REUS (BAIX CAMP)

NØ3

•250•

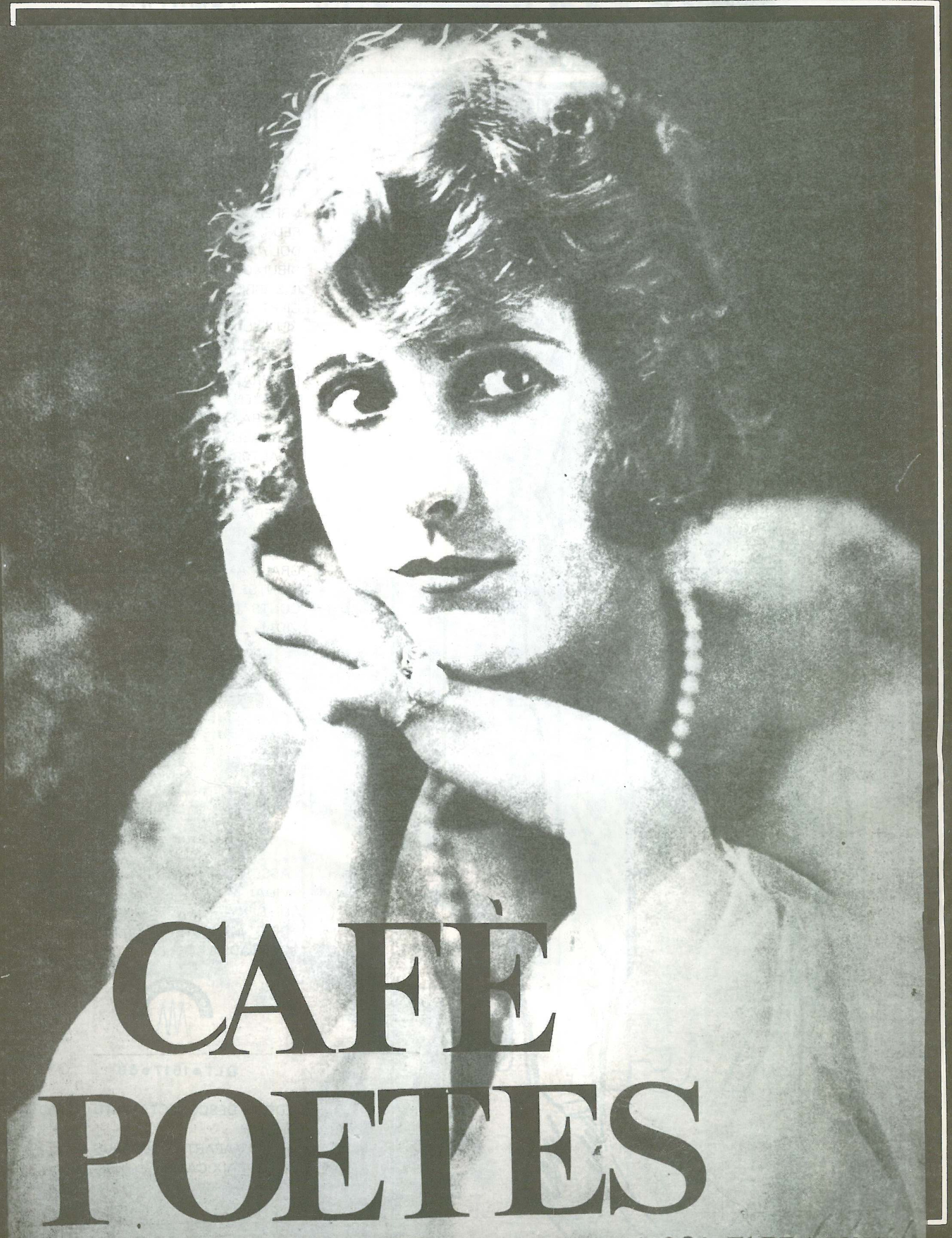
CAFÈ
POETES
C/ SANT LLORENÇ TEL. 23 50 25 43003-TARRAGONA

ESTILO-ROBA D'HOME — ESTILO-ROBA D'HOME— ESTILO-ROBA D'HOME — ESTILO-ROBA D'HOME — E

TARRAGONA C/ UNIÓ, 35 Tel. 218433

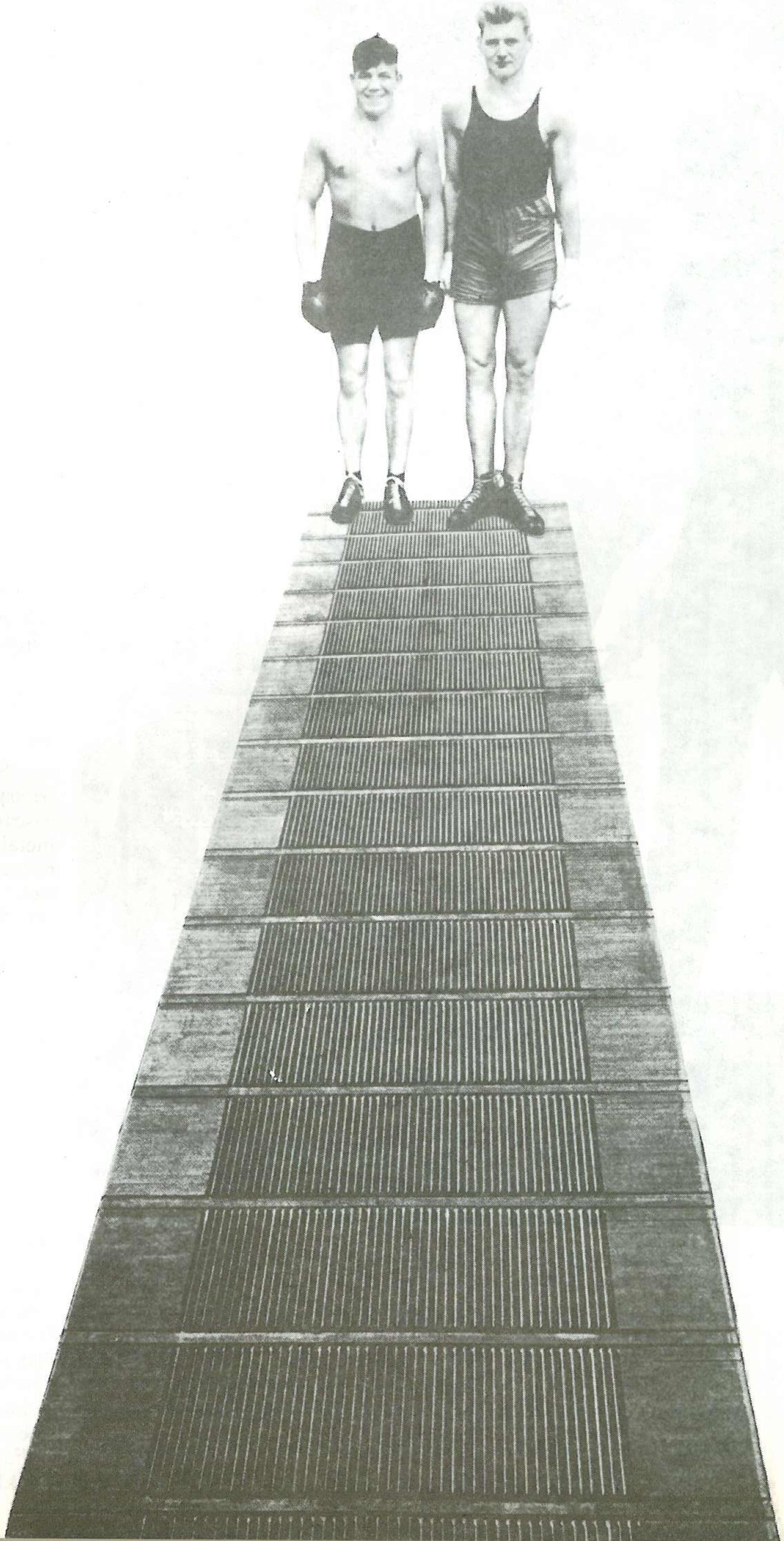

APOLOGIA D'AMSTERDAM

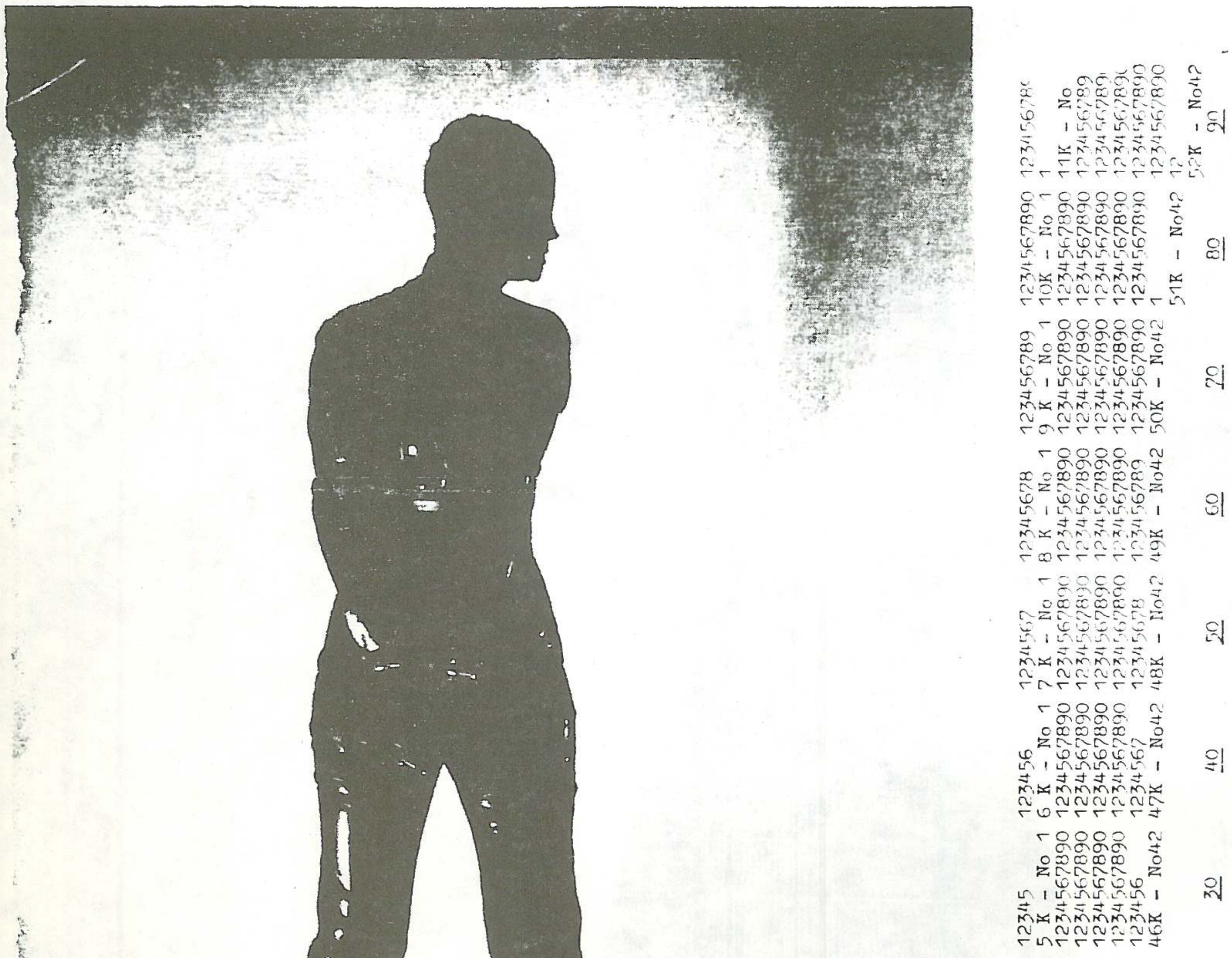

M'agraden les ciutats que en aparença, en la seva estructura física semblen haver parat el seu rellotge. Aquelles on cap, o quasi cap dels seus edificis no trenca el ritme de l'estructura urbana, on tot té un cert aire mort i immutable, tot tret de la gent. Aquelles ciutats el cos de les quals sembla traslladar el visitant uns segles endarrera i on es pot rebre la sensació que el vestit adient per a donar-hi un tomb són les casaques brodades setcentistes o les breus faldilles del renaixement, alhora que la seva gent i la seva ànima són pletòriques de modernitat, riques en totes les toleràncies, on res pot aconseguir que algú es giri quan un passa. Esdevé una meravella la coexistència dels dos temps, el de l'estructura urbana i el dels vianants. Per això m'entusiasma el vagareig per les ciutats italianes, Florència en primer lloc, o per Amsterdam.

Amsterdam té una llum amarada de llet, com una horabaixa permanent. El sol guaita sols en una mitja rialla entre núvol i núvol, entre xàfec i xàfec. L'atmosfera adquireix una densitat molla, flonja com un jaç. Tot plegat incita al descans pausat, a la laxitud extrema encara que la consciència adverteix

que tots els esforços són possibles. Es la boira suau, com de somni, que entusiasma als fotògrafs malenconiosos i que ajuda a donar un aire evanescent a les pel.lícules. El visitant perd la noció de l'hora, del mes, de l'any. Sota la pluja callada i fina, embolcallat pel coixí d'humitat gronxadissa, el matí pot ser el vespre, la tarda migdia, la tardor primavera i l'estiu hivern. Els colors s'aplaquen, s'acosten l'un a l'altre, sense arribar mai a confondre's.

Sota aquesta llum que fa una cortina transparent, la ciutat viu, es desviu, bull. Les cases i els carrers adquireixen una pàtina de metall bo. A la imatge hi ajuda la netedat perenne, que fa que tot sembli acabat de fregar. Les cases d'Amsterdam són estretes, un si és no és esquifides, plenes de finestres. Els vidres sense cap mena de protecció, cosa impensable en una ciutat llatina, ni tan sols finestrons, ocupen la major part de les façanes: els semi-soterranis, el parell o tres de pisos, les golfes. La gent sembla viure impúdicament al mig del carrer. Sense cap vergonya els estadants mostren, exhibeixen, l'interior dels seus habitacles.

Els carrers endreçats i sense sortints, sense falsos escaires en la construcció de les cases, solen ser rectes, amb poques curves, però us donen la sensació d'estar immersos en un cercle. L'estructura urbana no la imposen ni els carrers, ni les places, sinó els canals, que forcen el vianant a fer tombs insospitats. Pots caminar hores llargues sota la pluja serena, convençut de trencar les rutes esquemàtiques, d'allunyar-te cap a barriades externes endut per l'encís del deixar una cama darrera l'altra fent el badoc, i sense saber com et tornes a trobar al lloc de partença. Les vies públiques tenen un caient de pati escolar, de col.legi de monges franquistes, imposat pel seu terra. Les llambordes i l'asfalt són quasi

absents del melic de la ciutat. El cotxers fan el seu camí damunt una mena de rajoles vermelles que semblen cairons. Tots aquells vestigis que les nostres ciutats lluiten per a treure allí es conserven.

Els seus ciutadans tenen el do de la paciència. Són gent calmada capaços d'esperar deu minuts que el veí que ha baixat del seu automòbil per a canviar-se de roba o fer un encàrrec reemprengui la marxa, sense immutar-se. Mai sentireu l'estrèpid del clàxon. Correctes i educats esperen la represa del moviment circulatori. Els seus ciutadans s'atipen de contrastos estructurals i anecdòtics. Les vitrines, disseminades per un tupit rosari de carrers i placetes, fan tertúlia amb les cases honestes o s'arrapen en petits cubicles arran de velles esglésies sense que res ni ningú s'immuti. Pel carrer veureu passar tot de bicicletes, noves i tronades, guiades per les mans veteranes i hàbils de dones amb l'aspecte de tietes que acaben de sortir de missa de dotze, per postmoderns a l'últim crit i per punks amb la criatura a l'esquena. Veureu taxistes de tota mena o els autobusos urbans de color groc llimona conduïts amb traça per

unes negres jovenissimes. Les races, els costums, les pautes de comportament se sobreposen els uns als altres sense solució de continuïtat, talment els tortells de truita, sense interferir-se.

La vida nocturna d'Amsterdam dura, pot durar si un vol, gairebé tot el dia, del centre a la perifèria. Els restaurants de cuina més exòtica fant parella amb les inevitables pizzeries, els tuguris tercermundistes a la sala esnob més sofisticada o al local on es practiquen de cara al públic tota la complexa gama de perversitats sexuals. Però la fama moderna de la ciutat li ve de la seva consideració de paradís de les drogues. A Amsterdam floreixen els locals de difícil homologació, els coffe show regits pel més ampli registre de la fauna humana des del turc europeïtzat fins a l'indígena habillat de punk asexual. Els coffe show tenen a disposició de la clientela un ric assortiment d'hatxís de variada procedència amb la tarifa de preus impresa i bosses de mostra a la vista, com en un bar català es pot trobar la catalogació de les tapes. El producte es ven, es compra, es consumeix en la més absoluta normalitat. L'únic rastre de puritanisme dels coffe show és que tenen prohibida la venda de begudes alcohòliques. Els porros s'han de consumir, fets en paper de propaganda de la casa, entre glops de suc de taronja (natural) o de cafè esvaït.

Els aparadors d'Amsterdam són com un immens mercat marroquí, qualsevol producte hi pot ser a la venda. De la tecnologia més sofisticada a la més selecta roba italiana. Del més aberrant recordatori de la ciutat o d'Holanda a la fruita entrevista sols en pel.lícules de costums nòrdics. Del segell de cautxú de disseny insospitat fins a l'estri més perseguit del consum de la droga. Una oferta multicolor per a una demanda cosmopolita, civilitzada.

TOT Gran de Gràcia 42
08012 Barcelona (93)2189690

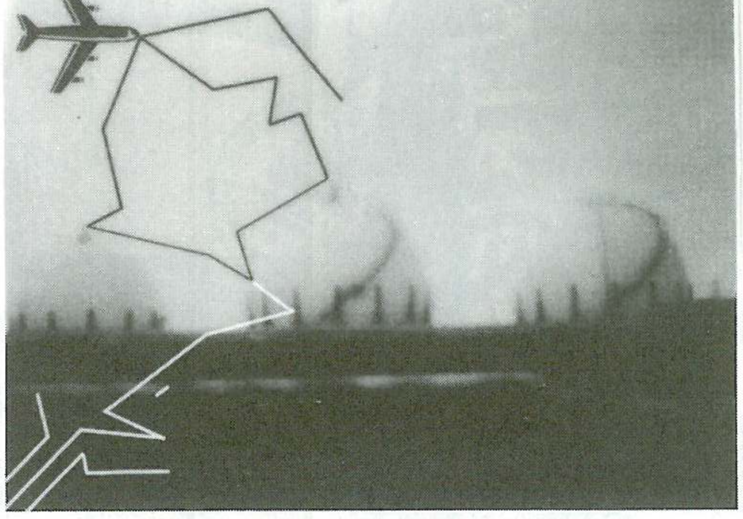

mcb

JOAN ROM

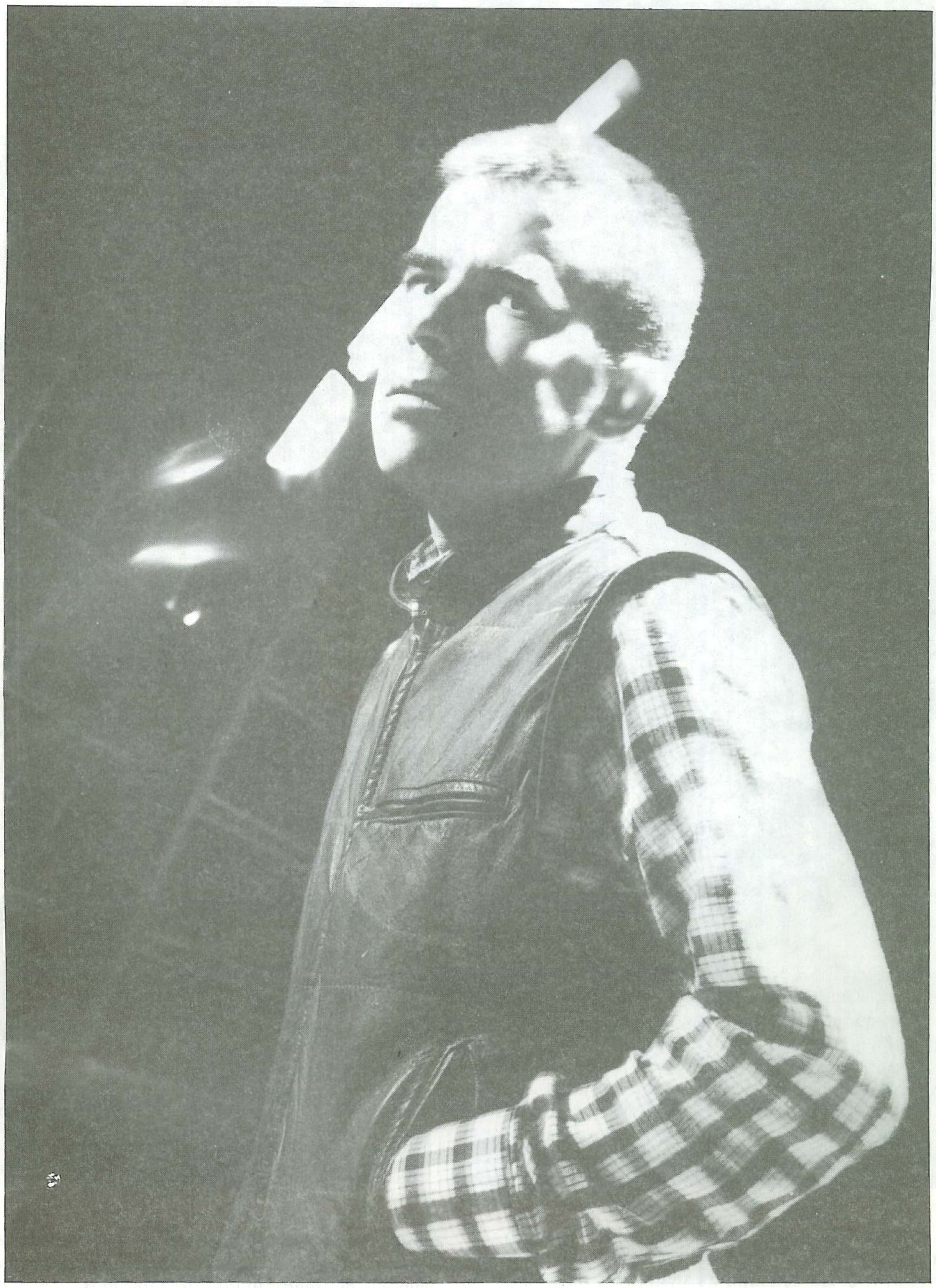

El Joan Rom té el cos i la ment elàstics, susceptibles de presentar imatges i actituds contradictòries, mentre, jugant amb la seva ductibilitat facial, s'agrada de reflectir personalitats diverses, tot sovint exagerades, com una caricatura del que voldria ser o descobrint els batecs més secrets de la seva ànima amb total impudícia. Té un parlar moll, ple de tonalitats, amb un constant somrís irònic que li desperta com un agradable rictus còmplice tant en les afirmacions serioses, com en les destinades a infondre vivacitat a l'oient. Amb els cabells curts, uns ulls de tonalitat claríssima, el rostre com un llarg oval, copsa i transforma la realitat que l'envolta, en productes variants.

La seva vida és també com un seguit de variacions, amb constants transvasaments de la ciutat al món rural, tot trobant en ambdós ambients una simbiosi perfecta, alhora que persegueix les més diverses zones de formació en un ampli arc que s'estén des dels coneixements d'agricultura fins als artístics de la universitat. Tot plegat li ha donat un ampli bagatge cultural heterogeni, però complementari, ben adobat per les lectures enriquidores i la pràctica de la funció creadora. El Joan Rom practica en secret la literatura, que li fa suar sang, en uns poemes càustics o tendres, i de forma pública l'obra plàstica. La seva pintura i escultura neixen a partir d'un detallat procés creatiu instal.lat damunt d'una bona plataforma teòrica. El Joan Rom, irònic i sentimental, treballa convençut malgrat l'escepticisme amb què mira al món que l'envolta.

PERE ANGUERA

foto: CARLES FARGAS

«Del llibre XIV IGUANES»

BOLERO

En els darrers cent anys, l'evolució de la pintura com a disciplina artística ha estat vertiginosa, tant pel que fa a la mera aparença com a la pròpia disposició i concepció ideològica del fet. No ha passat el mateix, però, en el camp de l'escultura, en el que els canvis, igualment significatius, no han estat tan nombrosos ni successoris. Davant d'una espècie d'estancament actual en la pràctica pictòrica, immersa en ràfegues de recuperacions, invercions i redefinicions de formulacions anteriors en un flux inacabable, l'escultura es presenta encara com un terreny poc explotat, amb un potencial de recursos, possibilitats i expressions molt important.

A la vegada, però, aquesta mena d'endarreriment de l'escultura respecte de la velocitat canviant de la pintura ha provocat que en aconseguir la seva autonomia i presència d'una manera més sòlida, l'escultura costi de llegir degut potser a que, com diu Margit Rowell, «encara es mira amb ulls del segle XIX»[1]. Però allò que en realitat sí ha manifestat ha estat la seva prodigiosa capacitat per a convertir en «artístics» objectes, materials i situacions anteriorment impensables com a tals, la qual cosa fa que conecti de manera directa amb tot un seguit d'experiències que arrenquen de les avantguardes històriques, concretament de la objectualització i de les postures conceptuals que originen els ready-made duchampians, per exemple. Així, l'[illegible]s panorama de possibilitats que ofereix i genera fa pensar tant en la noció d'escultura com la cosa que afecta l'espai com en la de revulsió total de la pròpia concepció i voluntat. En el fons, podríem afirmar que es tracta d'una de les disciplines artístiques més genuïnament postmodernes, per tot el que conté i suposa de mescla, mestissatge de tota mena, herència i tradició, interdisciplinarietat, revulsió, individualisme i una certa dosi de insociabilitat.

Així, tot aquest seguit de característiques fa que el discurs objectual hagi d'ésser tractat com a fenomen individual, els vincles del qual amb el context —i sobretot amb la realitat que l'envolta— són pràcticament nuls, doncs l'obra acaba per aconseguir la categoria d'autosuficient, d'opera aperta però closa en llur pròpia especificitat; tal i com és el cas de Joan Rom, i la seva re-definició material del cautxú, com a base i com a missatge directament, en un esperit gairebé mcluhanià.

Oblidades les idees referides a la mimesi i fins i tot a la representació en el camp artístic, l'especificitat closa present en els treballs escultòrics de Joan Rom acaba de liquidar qualsevol possible referèn-

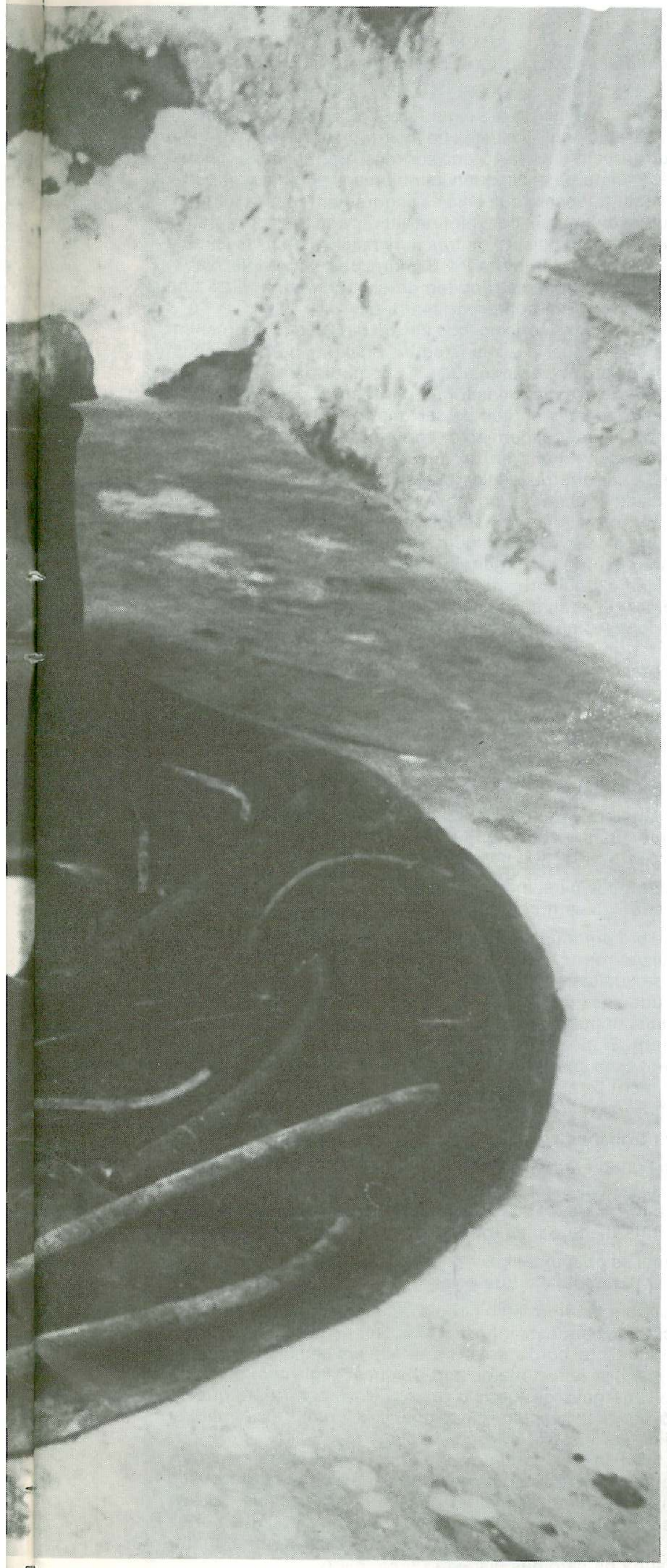

JOAN ROM - Monument a peixos morts, 1986

cia a la qüestió del model artístic. La pròpia història evolutiva de l'home pel que respecta a l'adquisició del llenguatge articulat, que suposa l'abandó de les etiquetes objectuals per passar al ple concepte, es materialitza en aquestes peces: el trajecte que podria haver-se iniciat en la percepció (temptacions representatives) ha acabat definitivament en la conceptualització. Com a tal, el resultat és fruit d'un procés íntim i particular, deslligat de gairebé totes les referències exteriors a ell. Això, a més, no implica cap voluntat retòrica o trascendental afegida: el factor atzar com a determinant tant de la troballa com de la construcció de l'obra, desmenteix esquemes apriorístics; igualment, la pròpia dedicació escultòrica se'ns confessa com a pas intermig i transitori, sense una voluntat de perpetuació si no és necessària o productiva. Tant el material —inusual— com l'objecte escultòric que en resulta de la seva manipulació i tractament (o de la seva pura ordenació) deuen molt a l'atzar i a la intuïció, les quals guiaran el camí a seguir fins aconseguir una determinada aparença final.

La confluència de diversos universos culturals i lingüístics configuren una mena de territori antropològic en el que la dimensió humana del treball genera uns ressorts específics d'interpretació i de lectura, que ben poc tenen a veure amb la natura, amb l'exterior o amb la realitat; en el fons, resulta ésser una crida profunda a l'atavisme.

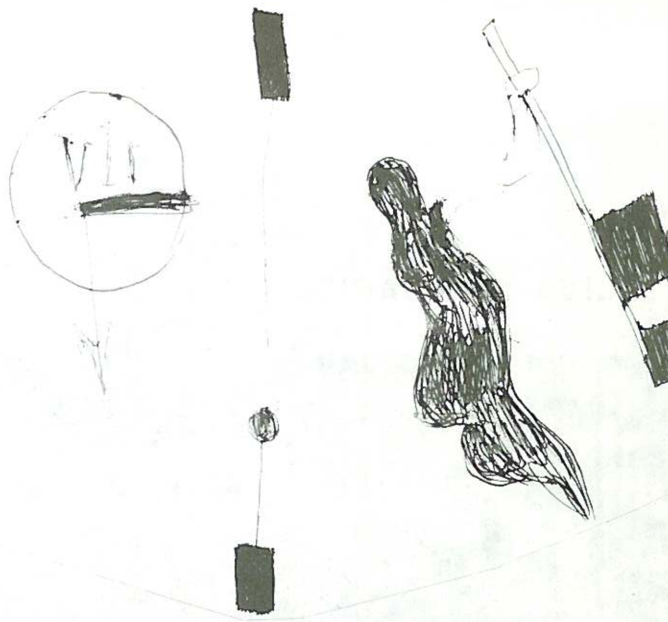

Tot i que els actuals corrents de pensament n'hagin fet gairebé una formulació programàtica, cal remarcar encara la licitud de la diferència i de l'alteritat en front de la repetició com a símptoma de vulgaritat i dels ecos com a identitats anodines que amaguen la veritable presència de les veus. La defensa de «l'altre» en tant que oposat a un mateix es fa del tot necessària, i més quan parlem de temes artístics: la veu en contra de l'eco no és que legitimi però sí que assegura —una veu altra— que es treballa en unes coordenades mentals comunes a causa de l'època, però els resultats de la qual són prou específics i particulars. Les escultures de Joan Rom, que remeten a la memòria atàvica de les coses i de les nocions, deuen alguna de les seves particularitats al material amb el qual han estat construïdes: el cautxú.

D'entrada, aquest és un material trobat, no exactament buscat, remarcant així el seu profund caràcter cosal. L'estricta cosalitat de les peces creades insisteix en la materialitat objectual de cada obra i estableix les condicions del possible diàleg o de les relacions amb el context ambiental. La naturalesa tan residual del material que s'ha emprat, junt amb la situació de la seva recerca vehiculen de manera idònia la reflexió psíquica que les peces comporten.

El cautxú, en tant que vehicle material, es presenta com a nucli i origen d'una seducció contradictòria i certament paradoxal: la seva qualitat física era inèdita fins ara en l'escultura, i la fascinació prové del fet d'ésser un material tou però a la vegada rígid, d'origen vegetal (natural) però també de definició sintètica (industrial), d'aspecte dur però força flexible. Aquesta qüestió de l'aparença permet conjugar la paradoxa i un cert trompe l'oeil pel que fa a l'aspecte purament visual de les obres. Tot i que els treballs de Joan Rom no siguin una adscripció total ni potser voluntària al discurs plàstic de l'acumulació, les interrelacions de fragments i materials esdevenen un suport més que idoni per a la reflexió i per al diàleg que mantenen les parts de les peces, tant com a construcció material que com a suport de referències o analogies formals, en alguns casos de mena purament casual.

La idea de l'autor és remoure, amb les seves escultures, el pou de la memòria mítica, dels arquetips atàvics, per a la qual cosa utilitza signes i símbols de consciència comuna; els mimetismes, les analogies i els paral.lelismes formals actuen de la mateixa manera. La suma d'això amb la tria de determinats materials per afegir al cautxú —pedra, plàstics—, conformen la base del contrapunt i de l'hipotètic diàleg. El paper de l'espectador —en tant que com a objectes físics modifiquen i alteren l'espai— es fonamenta en el grau d'afecció de la virtualitat simbòlica: no volen dir sinó que són, directament per elles mateixes, com a presències artístiques, sense cap mena d'element narratiu accessori.

El problema de la dimensió física del material, de la recuperació simbòlica de la intervenció manual o el qüestionament de l'espacialitat, apareixen igualment en aquelles peces (i potser de manera més remarcada) que han de subjectar-se a la paret; en elles, a tota la problemàtica física i conceptual esmentada fins ara, s'hi afegeix el tema del diàleg contorn perfilat/interior enclòs. Són, a més, les obres en les quals intervenen de manera més decissòria altres materials que poden actuar-hi com a contrapunt formal. Dibuixades damunt del mur —amb el qual es mimetitzen— amb tires primes de cautxú, tant l'espai que enclouen com el que exclouen formen part de l'obra, amb la qual cosa la possibilitat de suggestió augmenta notablement enllaçant, a més, amb la tradició escultòrica que tant valora la presència del ple com del buit.

Si aquestes peces «murals» remeten a algun aspecte formal de Bryan Hunt, i si la Biga fa explícit un objecte paradigmàtic de Beuys, la fase escultòrica del pintor Joan Rom ha esdevingut un moment realment esplèndid i fructífer en la seva trajectòria, fidel, d'altra banda, a alguns dels presupòsits que l'havien menat anteriorment a la pintura bidimensional.

Manel Clot

(1) Catherine Francblin, Entrevista a Margit Rowell, Art Press, n° 104, Juny 1986.

ORPENS

OLIVA MARGARIT

O.M. - En la teva darrera exposició has mostrat escultures, això ha resultat segurament sorprenent per a aquelles persones que coneixien les teves pintures i esperaven una confirmació en la línia dels treballs anteriors. D'on sorgeixen aquestes escultures de cautxú i com caldria situar-les respecte a la escultura?

ROM - Les he trobat mentre caminava.

O.M. - Et refereixes al material?

ROM - Sí, i també se m'acudia, de vegades, la idea de com presentar-ho en el mateix moment en què el trobava, ho he recollit principalment en abocadors i els solars als afores de la ciutat... El que he fet amb el cautxú no sé sí podria dir fer escultura, algunes peces són en realitat dibuixos, d'altres tenen coses de pintura, encara que també n'hi ha que entren més dins l'escultura tridimensional.
En el meu cas aquest treball té molt de casual; sempre recullo coses mentre camino per barrancs i llocs així: ossos, trossos de vidre, plumes, dents de gos, pedres... Vaig fer una col.lecció de joies utilitzant material d'aquesta mena just un any abans que alguns grups musicals posessin de moda ornaments fets amb coses semblants. Fa un any aproximadament vaig començar a recollir coses de cautxú perquè té unes característiques que m'interessaven; pot ser extremadament tou i relativament rígid, és per un cantó un producte típicament industrial encara que posseeix quelcom de vegetal, i no té l'estridència d'altres materials, la qual cosa era per a mi molt important.

O.M. - El que sigui un material de rebuig i que l'utilitzis per a construir alguna cosa és quelcom compartit per altres escultors en l'actualitat...

R. - És cert que objectes i aparells que ja no compleixen la seva funció són utilitzats per alguns escultors, però tampoc és una nova cosa això, ho ha fet diversa gent anteriorment, suposo que perquè té l'avantatge del seu poc cost i la seva assequibilitat.

O.M. - En tot cas tu sembles tenir un respecte pel material que utilitzes, no arribes mai a manipular-lo fins a torturar-lo, ni tampoc l'empres per a narrar res, quan apareix una imatge, aquesta no «representa».

R. - Sí, utilitzo imatges que puguin contenir idees diferents.

O.M. - La manera de pensar aquestes obres és diferent de la manera de pensar la pintura?

R. - No, bàsicament és el mateix, no hi veig diferència. Si bé l'escultura, al menys l'escultura tradicional, posseeix un avantatge sobre la pintura ja que comporta un treball físic i això pot ser més gratificant, la relació amb la pintura és més fantasmal i quan la mirem ens sembla veure una aparició o una irrealitat, encara que això és segurament massa general. En el meu cas tot ve del mateix lloc, algunes idees són més apropiades per a ser dipositades en un objecte de tres dimensions i d'altres sembla més convenient presentar-les pintades damunt una superfície plana. Ara he ensenyat «coses» que se'n poden dir escultures i un altre cop ensenyaré «coses» que se'n podran dir pintures.
De totes maneres, aquestes «coses» que entren dins el que anomenem art estan totes per un igual desprovistes de finalitat, no posseeixen sentit en elles mateixes, és per això que l'art comporta un perill, la sacralització de l'objecte artístic, pensar que l'art està format per coses, objectes més o menys bells en lloc de ser una forma de relacionar-te amb el món. Amb facilitat oblidem això, contemplem —per exemple— pintures de cultures exòtiques en un museu etnològic amb uns ulls contaminats per la cultura museística occidental. Aquells objectes no han estat mai realitzats per a ser posats en vitrines ni per a evidenciar les seves qualitats formals o expressives com pintures que han estat pensades per a una galeria o un museu; formen part d'un ritual o d'una pràctica religiosa i això no es té gairebé mai en compte.
Oblidem també que els objectes que trobem en una galeria d'art, o al menys alguns d'ells, són tan sols una part d'una cadena de successos, moviments, pulsions; és quelcom residual encara que posseeixi un poder per a recuperar una part del seu procés i per a despertar una nova cadena de successos.
Crec que pintar un quadre o fer una escultura és més que pintar un quadre o fer una escultura, és important si tens un motiu per fer-ho, pero també pot ser la cosa més banal del món.

O.M. - «Fàcies negra», «Tres hores amb ombra»,... són títols que donen una sensació de pessimisme.

R. - Això no es deu a una questió de tipus personal, crec que és com a un sentiment de preocupació cap el que m'envolta. Som lluny encara de trobar un projecte de futur que permeti l'optimisme.

O.M. - Et preocupa la degradació del medi ambient?. Pensava ara en una peça com «Monument a peixos morts».

R. - Naturalment que em preocupa, i no voldria que aquest títol es llegís de forma literal. Peixos morts, podem ser-ho tots, estem tan indefensos com els peixos de qualsevol riu de l'Europa més industrialitzada. No he volgut fer però una cosa que s'assembli a una protesta, si hagués volgut fer això hagués utilitzat peixos de debò, he fet una cosa més ambigua, un monument. El monument sembla tenir alguna cosa de celebració, un monument és la cosa menys reivindicativa del món, quan a algú se li fa un monument és el primer pas cap a l'oblit, a continuació ve el record nostàlgic.

O.M. - Quina diferència trobaries entre treballar a Mont-roig i a Barcelona?.

R. - La ciutat produeix una sobreexcitació que pot utilitzar-se com estímul per a treballar, si vius al camp els estímuls els reps d'un altra forma, tens temps per a posar-ho tot en relació amb el que tu ets i segurament pots treballar d'una manera més introspectiva.

O.M. - Creus que ara aquí es pot començar a parlar d'autonomia artística o encara anem massa a remolc del que ens ve de fora?.

R. - No ho sé molt bè, ara la informació circula amb més rapidesa que mai. Això és bo, encara que aquesta informació sovint ve falsejada, però és que la Història de l'art tal com s'ensenya també em sembla discutible; per exemple, pensar en la història de l'art d'aquest segle com una successió de noms i marques de fàbrica: fulano, el primer artista que va utilitzar el sabó per a fer escultura; mengano el primer en enganxar llaunes de sardina en una tela. Massa simple...
Em sembla que hi ha diversa gent que està atrapada en maneres de fer, en mètodes. Donen una importància desmesurada a una petita troballa o al que creuen que és una originalitat i basen la importància del seu treball en aquesta troballa, això em sembla una mica ridícul; el pitjor és que creuen que han de seguir donant aquesta «marca» i que si algú utilitza també la llauna de sardines els està perjudicant.

O.M. - Tu no vols que les obres tinguin una lectura interpretativa, però el títol d'alguna d'elles sembla suggerir una possible interpretació, com «Biga, Vehicle per a travessar el Bar-do».

R. - Tot i que el títol pot semblar manifestar una intenció de transmetre un missatge, no hi ha en realitat una voluntat en aquest sentit. Crec que les maneres d'entrar en contacte amb l'obra poden ser variades i fins i tot contradictòries. Jo he treballat amb idees mentre l'estava fent, però aquestes mateixes idees no tenen que ser recuperades necessàriament per l'espectador. En aquesta obra he utilitzat la biga com a suport. Un suport no té perquè ser quelcom material, pot ser un ajut que busquem en algú o en un objecte, un amulet que té una actuació, una efectivitat psicològica; és el que sempre han utilitzat les religions.

Aquesta és una biga que evidencia el seu caràcter il.lusori, encara que tingui una presència material, es refereix també, i al mateix temps, a la no existència com a objecte. És una biga buida, és la pell, la carcassa d'una biga. El bar-do és un estadi entre dues existències, un estat de trànsit i per tant confús. La biga és un ajut, però no pot servir per a agafar-s'hi permanentment, és només un ajut transitori que després s'abandona.
L'obstacle, la barrera que està formada per una multitud d'elements semblant pot tenir a veure amb la resistència i la confusió que suposa la pròpia consciència, el tipus de pensament que va lligat a una concepció perniciosa del jo. Pot ser significatiu el que tant la biga que és arma i suport, com allò que vol travessar, vèncer, són fets del mateix material. El cautxú, per les seves característiques contraposades, és idoni per a ser portador d'una imatge de reflexió, això facilita que la persona que veu la peça pugui respondre a partir de la seva pròpia memòria, l'obra únicament seria un suport per a canalitzar energia o un timbre per a la memòria, que sols vol provocar una lleugera tremolor.

novembre

aureli Ruiz

desembre

andrés Cobo

gener

j. Sotomayor

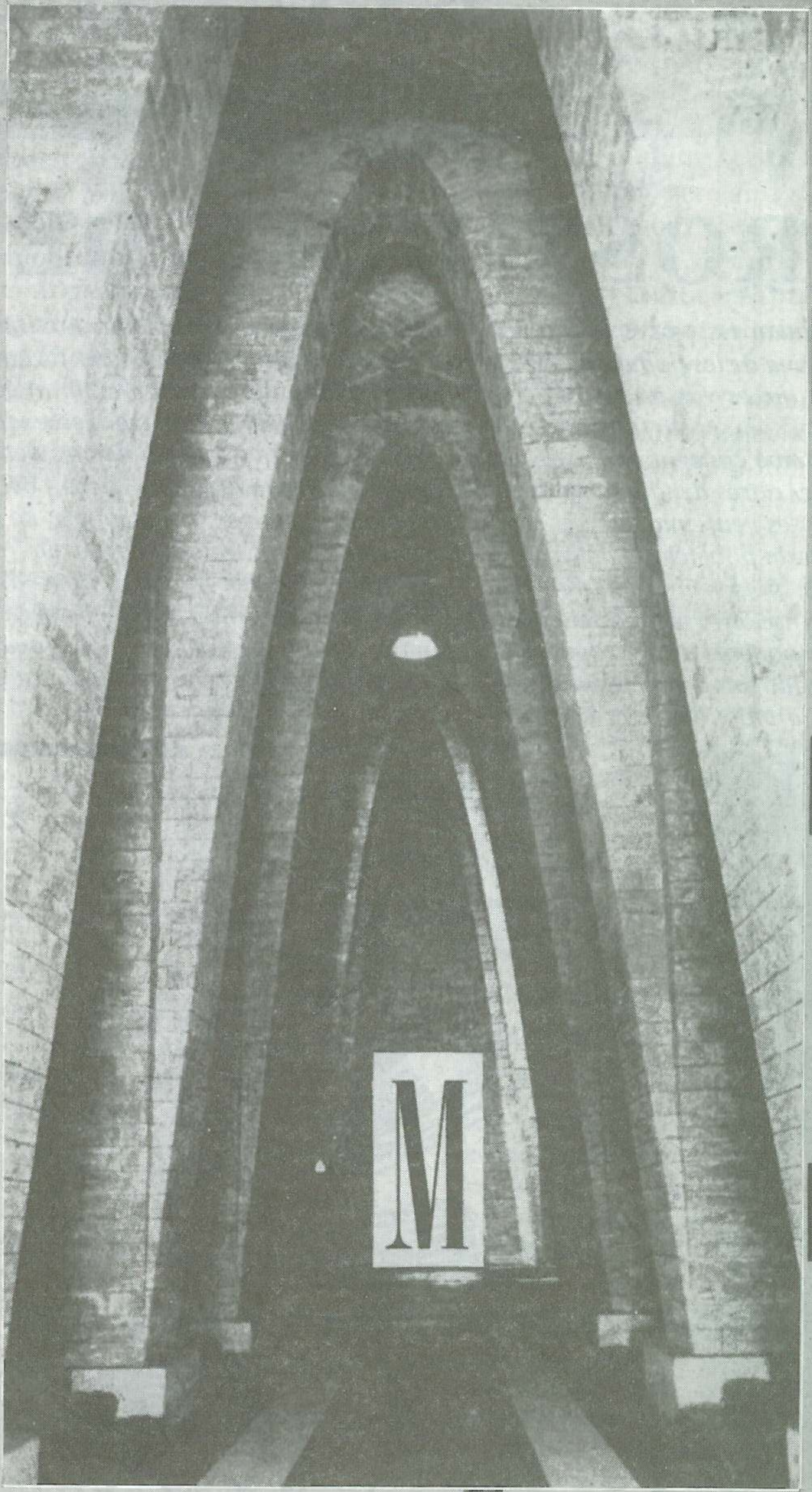

tel. 977 230456

parc iglesias, 1 tarragona 43003

ESPAIS D'ART

REUS, 1939

PROSTÍBULS DE MIG DOL

L'any 1939, quan les tropes de Franco van ocupar Reus, una de les poques activitats que, pràcticament, no es van interrompre en produir-se el canvi, va ser el funcionament dels prostíbuls, també coneguts per cases de llumiàs *i per moltes altres denominacions entre festives, utilitàries i eufèmiques. Les cases dedicades, en aquesta població, a aquest afer —potser eren tres, potser eren quatre— havien acomiadat, sense altra cerimònia que les d'habitud, els components de les tropes republicanes, cansats, fatigats i malmenjats, però amb prou empenta individual i prou gas estalviat per a fer gemegar fins a darrera hora —darrera hora republicana a Reus— les tres dotzenes de catres instal.lats per a atendre l'obsessiva demanda masculina de buscar el plaer i buidar el neguit, a la vegada.*

Podria ser que els catres haguessin quedat quiets i silents unes quantes hores; no massa; unes quantes hores que, de segur, no van arribar a sumar la jornada. A mitja tarda del dia 15 de gener, els soldats franquistes, moros incluïts, ja buscaven amb un cert desesper, l'oferta de pit i cuixa mercenari.

Si les pobres i sofertes xicotes dedicades a la feina de tranquil.litzar el neguit del líbido humanament convex, situat en peu de guerra particular i col.lectiu, haguessin posseït —que no el tenien— algun tipus d'instint d'observació una mica subtil, haurien pogut comprovar que l'empenta i el desfogament i la cúpula orgàsmica del personal era exacta, idèntica, només amb les variants de cada tipus, però de cap manera diferenciats pel color dels bàndols respectius. L'orgasme era i és absolutament apolític; del tot eclèctic, i situat molt més enllà de qualsevol bandositat.

Algú es temia, o esperava, que les noves autoritats d'un tan arborat catolicisme, clausurarien els bordells, avencs de pecat, cavernes de la luxúria més desenfrenada. Però, ca barret; no va ser així. El dolç connubi d'autoritats militars i eclesiàstiques considerava necessaris aquells centres —ben controlats i ben delimitats— de desfogament viril. Sembla que opinaven que les pobres dones —degradades fins aquella condició, amb la mínima quantitat d'ànima imprescindible per a depassar lleument la frontera racional— eren, de fet, amb el seu esclavatge —en tot cas, se la jugaven: es jugaven la salvació de l'ànima— les ovelles ofertes en l'altar del sacrifici per a protegir moltes altres ànimes de major entitat, —cada perduda, en la seva jornada laboral, en podia evitar, teòricament, vint de caigudes, en un dia, si no estava escaldada— ànimes de major entitat que pertanyien a casos en perill de cedir a la seducció a la qual l'home —per la seva rauxa eròtica— sotmet la núvia, la veïna, la secretària, la minyona o la muller del seu pròxim. I això sense parlar del perill de les violacions que

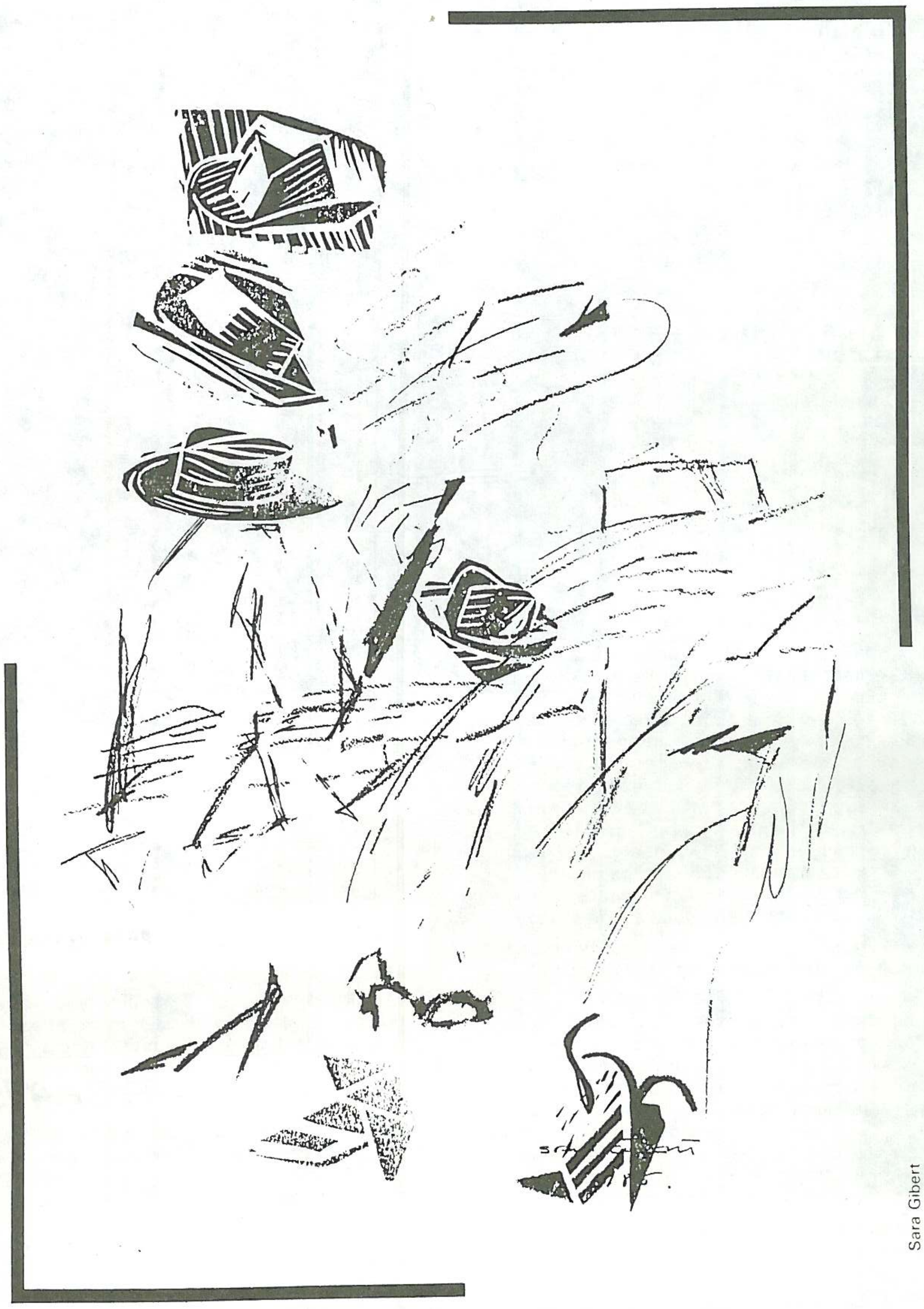

Sara Gibert

l'encegament baronívol pot ser capaç de cometre si l'individu no aconsegueix desfogar-se fàcilment, còmodament i a un cost, o preu, mòdic.

Però, és clar: aquelles autoritats tan pietoses, perseguidores del pecat a l'engròs des del regiment, des de la trona o des del confessonari, no podien imaginar-se, ni acceptar, la possibilitat que aquelles oficines que servien el plaer a tant l'assalt, es mostressin i actuessin envoltades d'alegria i de gresca. Només es podien tolerar, en tot cas, com el que eren: com tristes clavegueres, com pous murats, com fosses marines de les que ara engoleixen les deixalles atòmiques. Van decretar, doncs, —i a Reus, com és lògic, van arribar els efectes del decret— la prohibició absoluta de qualsevol component alegre en tota cosa que envoltés els prostíbuls. Als prostíbuls, s'hi buidava el gas excedent; s'hi esbravaven les forces excessives i sobreres de la reproducció de l'espècie, però: fora música, fora espectacle, fora balls, fora pistes, fora escenaris. Tots els prostíbuls, totes les cases legalitzades, van passar a moure's amb una seriositat granítica, del tot rigorosa, severa, exemplar.

No podem dir que arribessin a convertir-se en una mena d'establiments de pompes fúnebres, perquè la combinació de pit i cuixa, la trobada del concau i el convex, sempre tenen una inevitable dosi de gaubança, per un o altre cantó. I gràcies a aquesta dosi —de vegades, molt petita— no van passar a ser prostíbuls de clima funerari, però sí, decididament, que es van convertir —silenciosos, austers i dedicats exclusivament, descaradament, a l'anar per feina— es van convertir, deia, en prostíbuls de mig dol.

La mesura va afectar diverses institucions que tenien ja el seu públic habitual i entusiasta. A Reus, van haver de tancar les portes l'Edèn Concert, —situat al carrer Vallroquetes, amb escenari i orquestrina i números de varietès: d'autèntic art que belluga— el Tabú Club del carrer de Montserrat, ball-taxi, dit sigui de pas, on havien arribat a una reducció tan considerable en la durada de les peces musicals, —de les peces que mesuraven cada ballada, la qual exigia el pagament d'un tiquet— que l'agarrat aquell, vist des del terrat del davant des d'on el contemplaven els adolescents no admesos, semblava un veritable film còmic una mica vell i amb el projector o la cambra accelerats. També van deixar

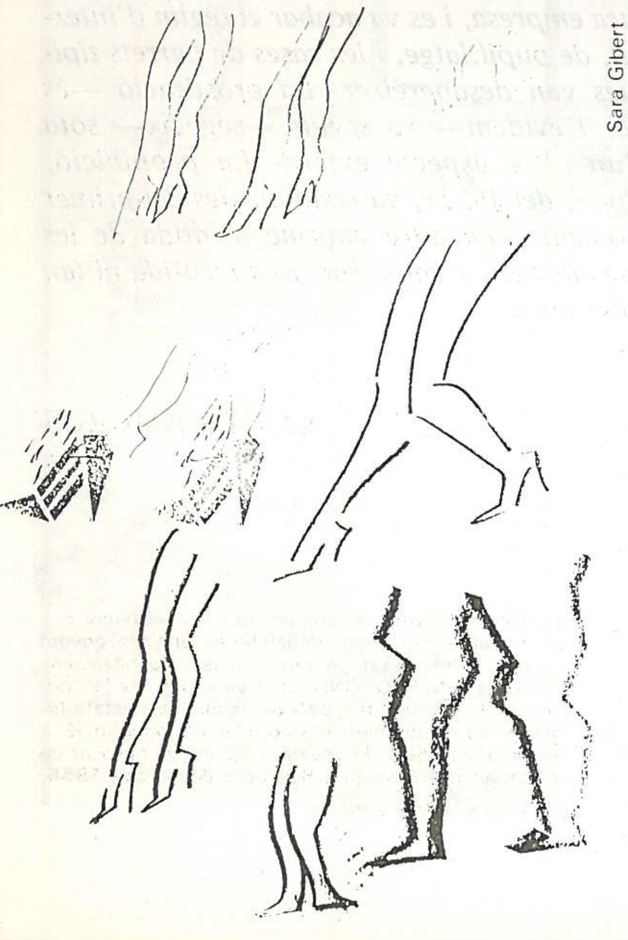
Sara Gibert

fora de joc les pistes a l'aire lliure —terrats interiors, fora de la vista del veïnat— de ca la Madam, on també hi havia números de cant i ballaruga. Com prostíbuls de mig dol van quedar els més classics: Sol, Dida, Rosario i, també, Madam reconvertit —aquest darrer amb els terrats destinats, novament, a estendre dotzenes de llençols i interminables fileres de banderoles blanques, les petites tovalloles imprescindibles per a l'higiene després de cada assalt. L'endolament dels altres petits prostíbuls, dels clandestins, ja era connatural, perquè la por a ser descoberts —per esquivar els impostos i les inspeccions sanitàries— ja portava als protagonistes a una mena de capteniment que tenia una gravetat del tot allunyada de qualsevol jocunditat.

Les pupil.les, les funcionàries d'aquells legalíssims obradors de plaer i desfogament

Sara Gibert

d'on molta gent en sortia —sense preveure les contemporànies denominacions— saludablement relaxada i satisfeta, —tan satisfeta que, invariablement, en arribar al carrer amollava una llarga pixerada de complaença, com una rúbrica cofoia a l'enllestida cerimònia— les protagonistes, deia, les pupil.les, van quedar bastant indiferents als canvis polítics i les seves preocupacions van continuar deambulant per altres verals. Les protagonistes, les pupil.les, vivien en règim d'internat en cada establiment i el mantenir-les i allotjar-les formava part del salari que se'ls pagava. La nòmina dels establiments era, naturalment, variable i, fins i tot, el públic celebrava els relleus i canvis, i l'exclamació «hi ha palla nova», era un crit decididament eufòric; però els relleus sovintejats es produïen en la superfície; hi havia, certament, un tant per cent de xicotes amb esperit nòmada, però l'equip bàsic, els trumfos de cada casa, les vedettes del mostrari, feien anys als establiments i els acreditaven i s'hi acreditaven. Entre les internes, aquestes prestigioses individualitats —les quals, de vegades, formaven duos i tercets— creaven, fins i tot, un estat d'opinió i en les llargues converses en hores de poca feina les estrelles de la casa tenien sempre la

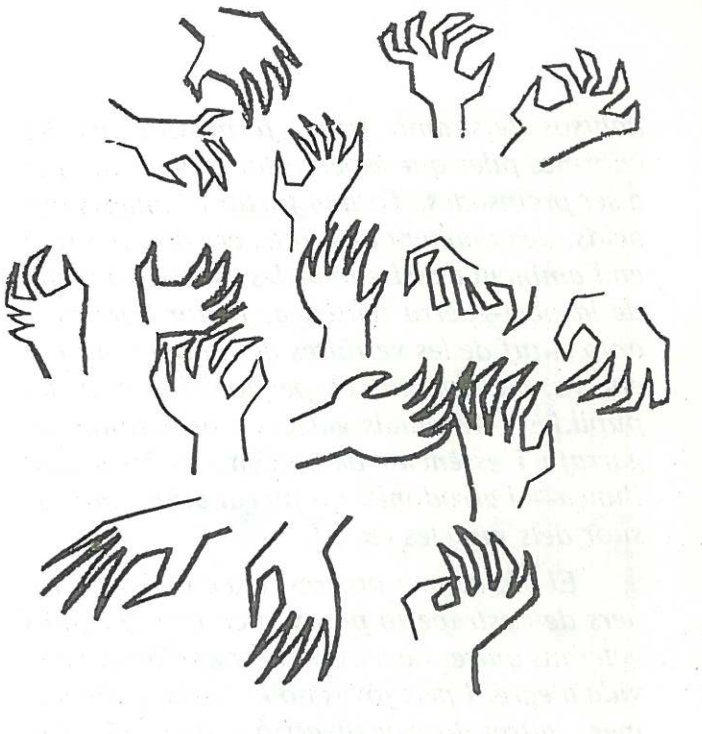
Sara Gibert

darrera paraula.

Una característica del tot preponderant en els darrers temps de la guerra, tot el 1938, va ser la falta de menjar. I això era un doble problema per a aquelles xicotes: el de l'estricta satisfacció personal i el relacionat amb l'oferta laboral perquè el públic, llavors, exigia una certa abundància orgànica. Durant aquests mesos els serveis s'adquirien —o es prestaven; dieu-ho com vulgueu— a base d'un xusco o una llauna de sardines o un paquet de tabac o una coixinereta de fesols, tot pactat a través de les mestresses que havien de parar taula, perquè, com hem dit, les xicotes vivien a l'establiment a tota pensió. Quan hi va haver el canvi de tropes i, molt aviat, el final de la guerra, va tornar a córrer el paper moneda, i el pa va ser abundós, els llegums van recuperar la varietat —els republicans només tenien llenties— i les donetes aquelles van tornar a posar greix, cel.lulitis i bon color, tret d'alguna flaca, d'ulls febrosos, que mantenia els seus encisos estil Margarita Gautier.

Però la felicitat i la cel.lulitis van durar poc. La penúria de la post-guerra va introduir-se ràpid, ràpid, als prostíbuls de mig dol reusencs —no pas als de Lleida i Tàrrega on els clients rurals seguien pagant en espècies: amb farina i lleguminoses— i amb la falta de música —la qual, de ser-hi present, hauria pogut distreure un sentit per l'altre de la clientela— les flaires ingrates que sortien de les cuines, a causa de les menges miserioses que la penúria imposava, hi dominaven, com element prepotent; unes flaires que quedaven captives entre els espais poc o gens ventilats. I en les hores de major afluència de públic: els vespres de 7 a 9 i les nits de 10 a 1, (hi havia obligació de tancar al públic en arribar a la 1 de la matinada) l'aire estava pres pels olors del sopar els quals s'instal.laven en fer-se la cocció i quedaven del tot impassibles fins, és de suposar, al matí següent, quan s'obrien les finestres per a fer neteja. Els menús resultaven miserables i pestilents. Es tractava de l'hora de sopar. Els vegetals del primer plat eren —s'indentificaven per obvietat olfativa— col, borraines, flor-i-col i, com un luxe poc freqüent, bròquil, alternats per bledes sofregides amb olis de l'època, orfes de qualsevol refinament per mor de la intervenció. Les olors dels entrants eren, si hi cap, més ofenoses, reblats en el tema monogràfic del peix de cos present, difunt de dies, representat quasi sempre per les sardines o per algun altre modestíssim espècimen de la ictiologia autòctona i roquera, tot això passat, també, per l'oli de la Ribera de l'Ebre, amb el xixi present en cada oliva mòlta, o pels olis an-

dalusos fets amb fruits fermentats en les enormes piles que esperen torn dies i dies per a ser premsades. Tota la fortor d'aquests olis àcids, degudament escalfats, era omnipresent en l'ambient densíssim de les cases de mig dol de la post-guerra reusenca, fortor barrejada amb el tuf de les verdures de flaire ofenosa i, encara, mesclat amb els perfums barats de les pupil.les —les quals gastaven brillantines de garrafa i essències de sígueme-pollo *a tant l'unça— i arrodonit, tot plegat amb l'olor de suor dels mascles en zel.*

El públic, per postres, era copiós. Els diners de l'estraperlo posaven en òrbita alguns veterans que es llançaven inesperadament a la vida alegre. I pels joves no hi havia, pràcticament, altres llocs de diversió ni d'esplai. Malgrat la prosperitat d'alguns i l'afluència de visitants —amb supremacia dels contempladors i palpaires els quals marxaven tal com entraven per falta de diners— les pobres prostitutes de la post-guerra reusenca van passar misèria d'una manera semblant a la majoria del poble i, per acabar-ho d'adobar, sense música que pogués consolar-les.

Tota la vida d'aquestes dones, a Reus i ciutats similars, s'escolava entre les parets de les cases on treballaven. A partir del gener del 1939; és a dir: a partir del franquisme, se'ls imposava grans limitacions per a sortir al carrer i visitar establiments públics. La policia no les deixava entrar als bars i els seus horaris laborals no els donava corda per a poder assistir als espectacles públics; al cinema, a fi de comptes. Es limitaven a dormir, menjar i treballar i dedicaven les primeres hores de la tarda, —amb molt pocs visitants— com a únics esbarjos, a escoltar els serials de la ràdio, i es desfogaven plorant-hi com Magdalenes, i, després, a discutir, entre elles, la jugada, o les jugades. Els dies de pluja o de molt fred aquestes tertúlies s'allargaven perquè la gent no acudia i llavors s'hi afegia algun client assidu i de confiança i, així, davant de testimonis, continuaven les converses i les, de vegades, ferotges polèmiques. Gairebé totes tenien alguna criatura d'algun primer seductor i la tenien a dispesa o amb la família i, llavors, ensenyaven les fotografies als clients de confiança. Parlaven molt de la salut i dels seus greixos i de les seves flacideses, i dels vestits que es farien la temporada vinent i de les perruqueres que sempre els cremaven els cabells perquè tots eren tenyits en un sentit o en un altre; també parlaven de la revisió set-

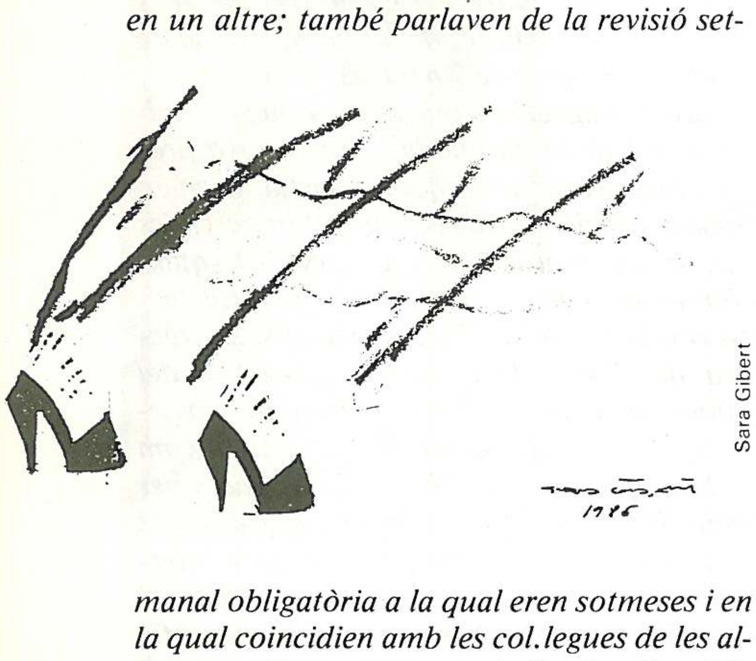

Sara Gibert

manal obligatòria a la qual eren sotmeses i en la qual coincidien amb les col.legues de les altres empreses reusenques dedicades al mateix negoci. Totes aquestes empreses tenien un nivell molt semblant. No n'hi havia cap d'opulent ni pels opulents, els quals es desfogaven a Barcelona o a Madrid, si s'esqueia. Totes les empreses d'aquí tenien unes instal.lacions

Sara Gibert

i un mobiliari per l'estil, amb paraments molt primaris i sense cap símptoma d'ornamentació —excepte, una mica, a ca la Sol que posseïa un anex amb reservats per als clients de compromís— i tot plegat, en la post-guerra, estava molt atrotinat a causa que, en els darrers temps, les mestresses no havien pogut tenir altra inquietud que la de sobreviure elles i el negoci. El que es notava majorment en les instal.lacions, més que cap rastre d'afany decoratiu, era la seva condició defensiva, espar-

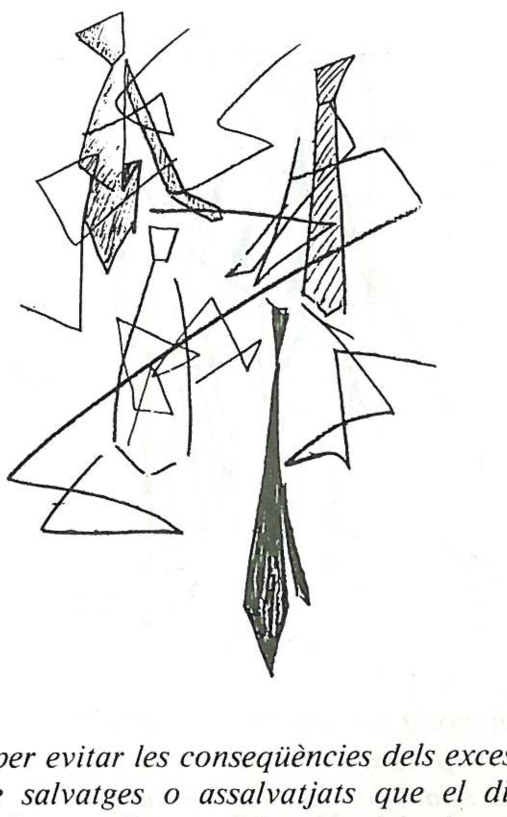

Sara Gibert

tana, per evitar les conseqüències dels excessos de salvatges o assalvatjats que el dia d'una festa o d'una celebració, si bevien en grup, feien cap als bordells amb propòsits contundents, enduts per alegries vandàliques. Les dependències privades eren, estrictament, la cuina i el menjador perquè les cambres funcionaven com jaços públics o dormitoris individuals de les internes, segons les

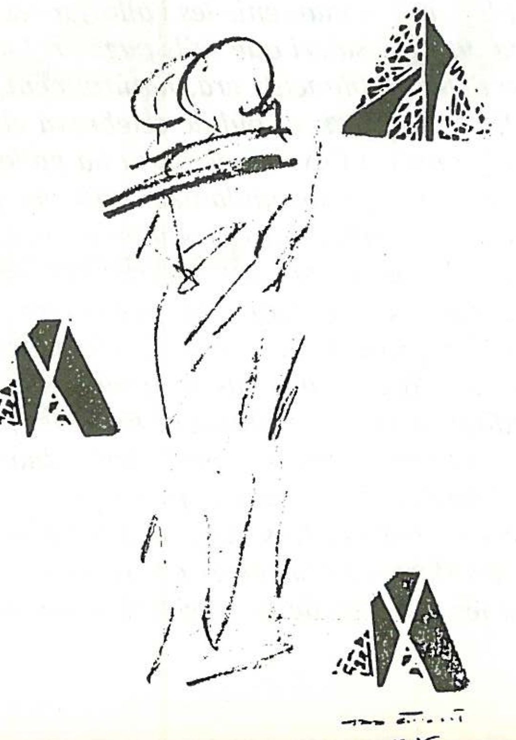

Sara Gibert

hores o les condicions.

Ja estem entesos, doncs: prostíbuls, sí; però austers, severs, sotmesos a les restriccions i a la misèria. Mai ningú no s'hi queixava; mai ningú no lamentava res; mai ningú hi plorava; mai, en aquelles dates, s'hi parlava de política. Només una sola vegada es va saber que la Isabel, pupil.la de ca la Sol, ben plantada i bondadosa, vídua de guerra, enyorosa de la República, en sentir, per un celobert, quan tancaven l'emissió de Ràdio Toulouse, la Marsellesa, la va confondre amb l'Himne de Riego i va baixar cridant de l'habitació creient que s'havia girat la truita, mentre el client de torn es va quedar glaçat al

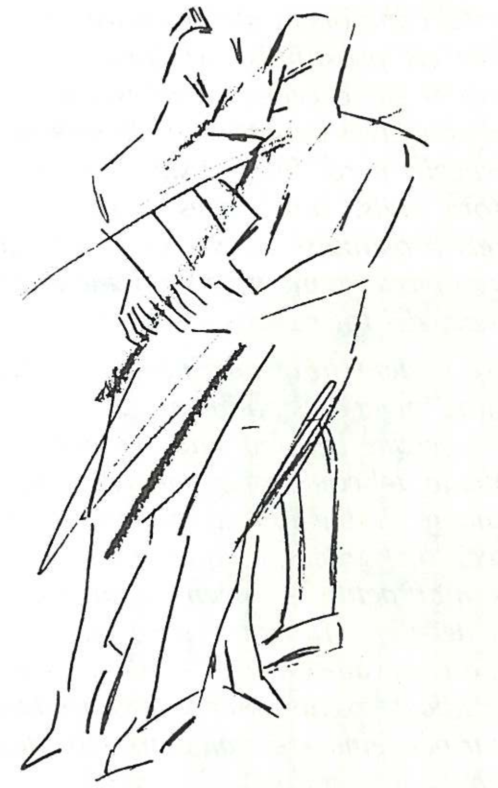

Sara Gibert

llit, convençut que la noia aquella s'havia tornat boja. Després d'aquest succés, la Isabel, tot i que era una autèntica crack *del moment, va deixar ca la Sol i se'n va entornar, dignament, cap a Barcelona.*

Es el que deiem: prostíbuls, sí, però sotmesos a les restriccions, a les misèries. I aquest estil va durar fins el 1952, quan Espanya va entrar a l'U.N.E.S.C.O., organització que prohibeix als estats associats la tolerància de la prostitució[1]. Llavors va canviar la situació d'aquests negocis i dels seus protagonistes, i la prostitució va seguir sota unes altres fórmules de funcionament; per exemple: es va implantar el sistema dels bars i el lloguer de cambres a banda, com si fos una altra empresa, i es va acabar el règim d'internat, de pupil.latge, i les cases de barrets típiques van desaparèixer. La prostitució —és clar i evident— va seguir —segueix— sota d'un altre aspecte extern. La prohibició, doncs, del 1952[2], va resultar, des del primer moment, una altra enorme mentida de les que ens hem d'empassar; una mentida ni tan sols pietosa.

XAVIER AMORÓS

(1) Ulteriors averiguacions provocades pel temor que no em fallés la memòria, m'han fet saber que el govern espanyol, interessat en entrar a les organitzacions mundials (UNESCO, ONU, etc.) va subscriure la Convenció de Ginebra de 1949 per la qual, els estats firmants es comprometien a no tolerar la prostitució, a abolir-la legalment. El govern espanyol va publicar un decret en aquest sentit al BOE del 3 de març de 1956.

(2) Vegi's la nota anterior.

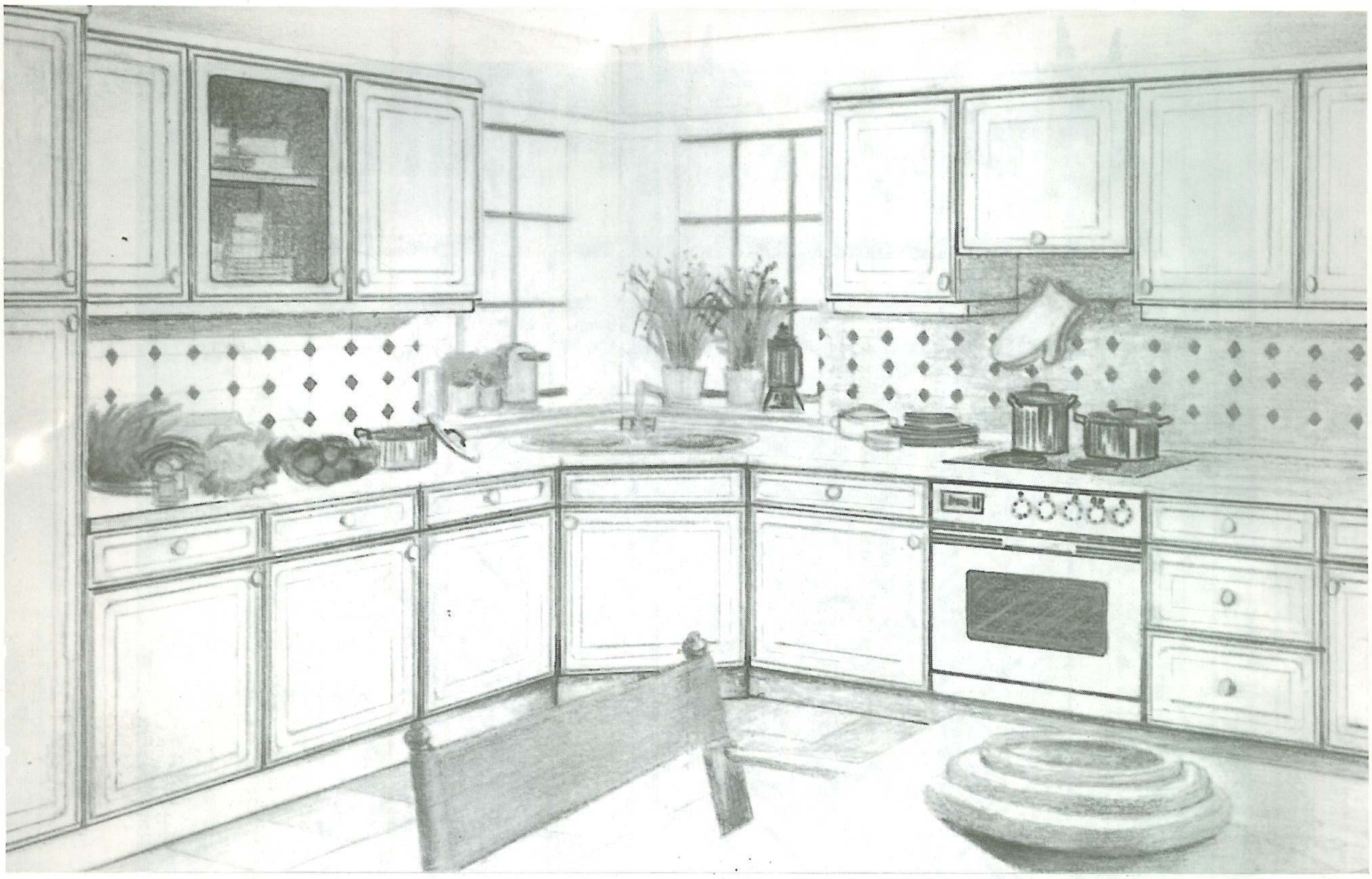

MODUL-C

MOBILIARI DE CUINA

C/. DE LA GALERA nº 4 - TEL. 30 11 09 - REUS

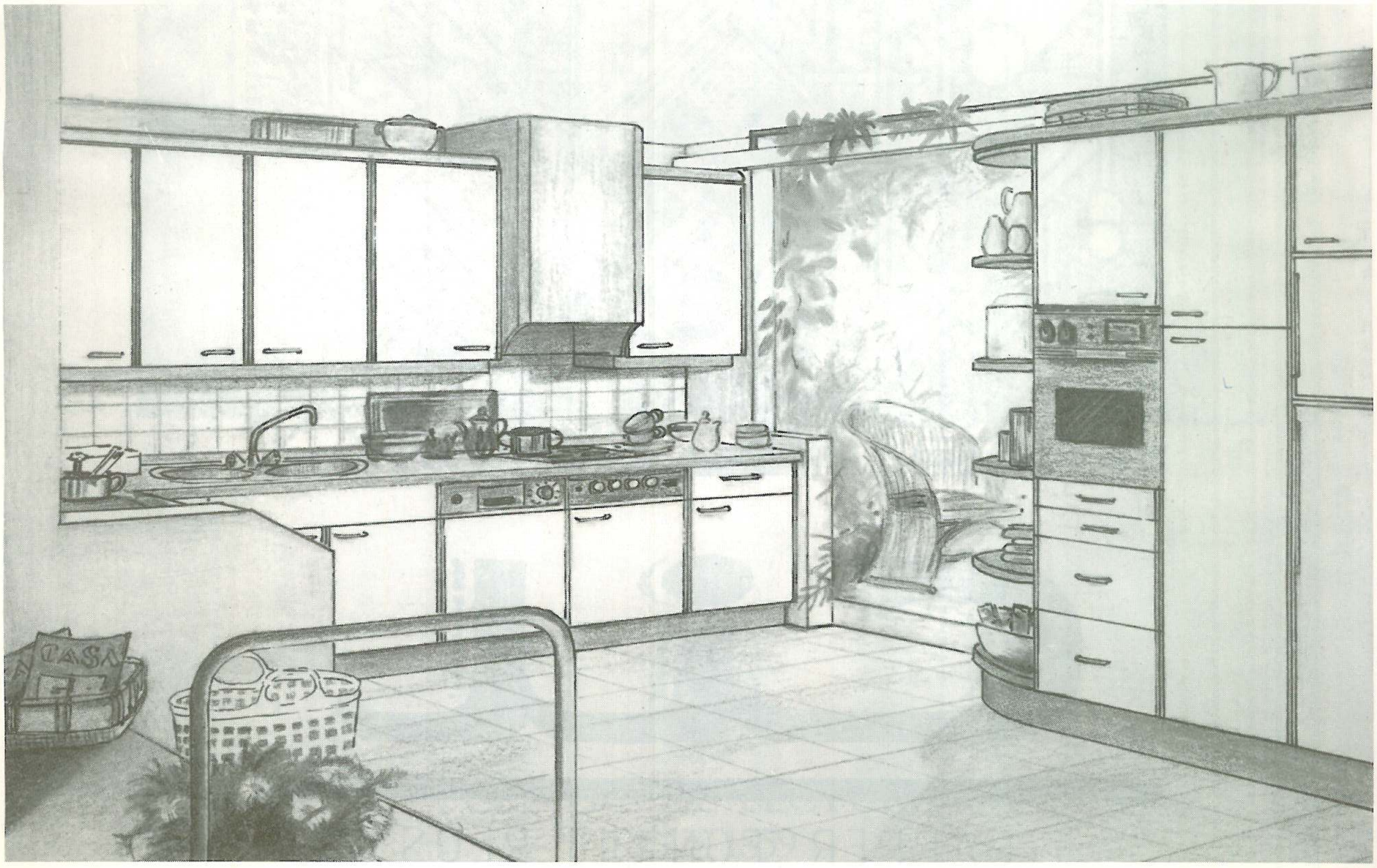

Marcs i Motllures

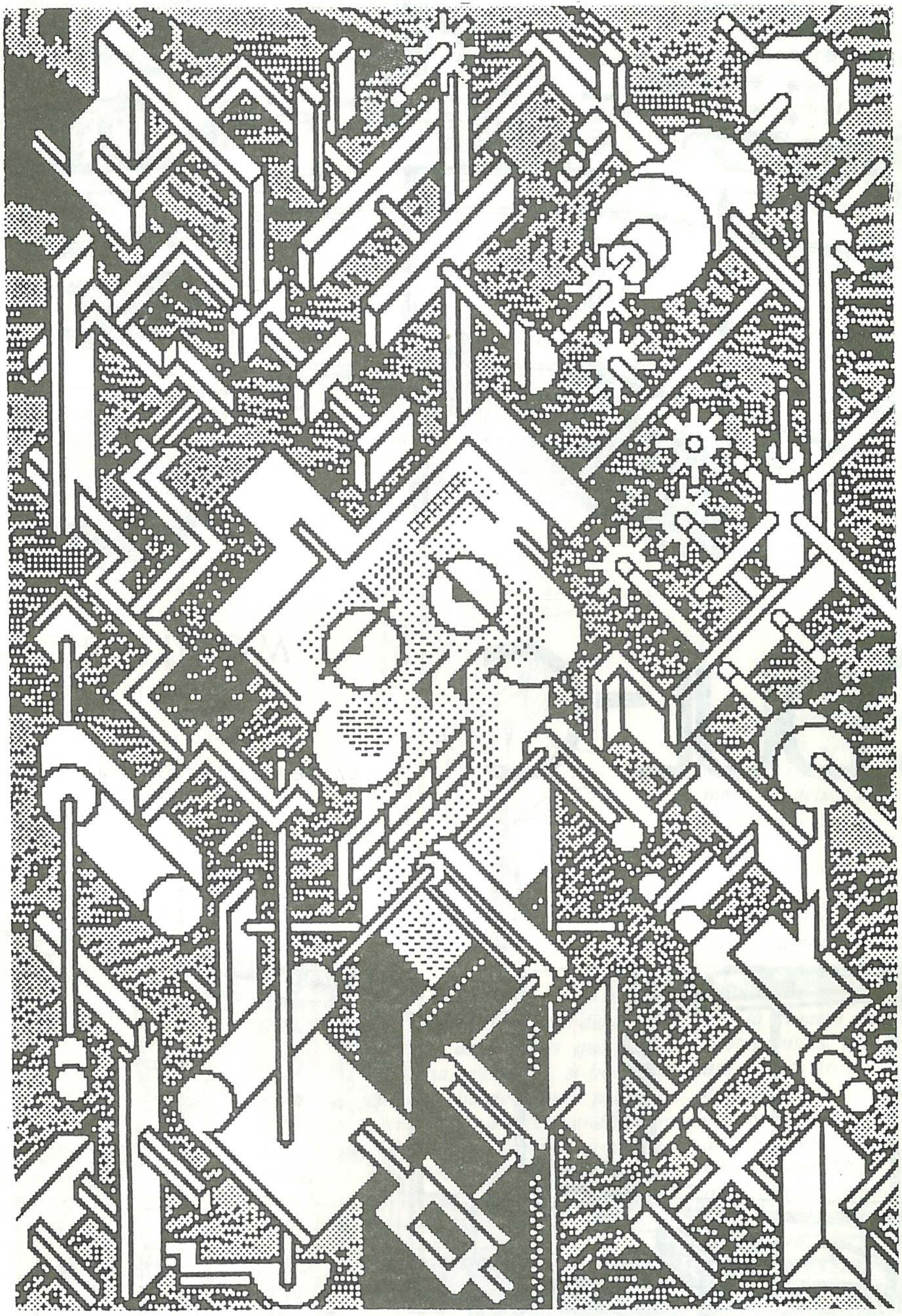

Garband (La poire d'Angoisse 90)

cil

CARRER FONT, 13 REUS

Marcs i Motllures

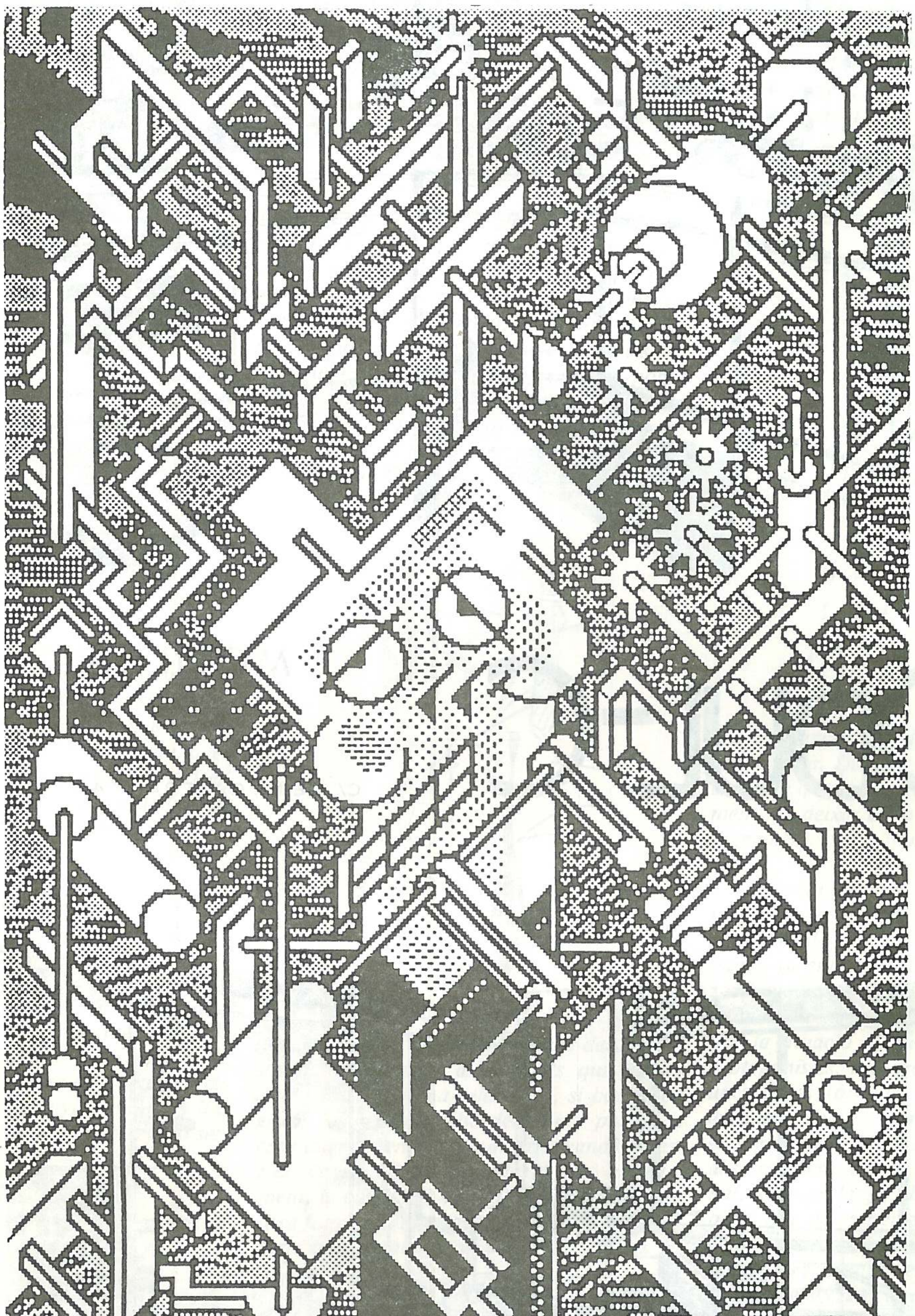

Gerband (La poire d'Angoisse 90)

Cil

CARRER FONT, 13 REUS

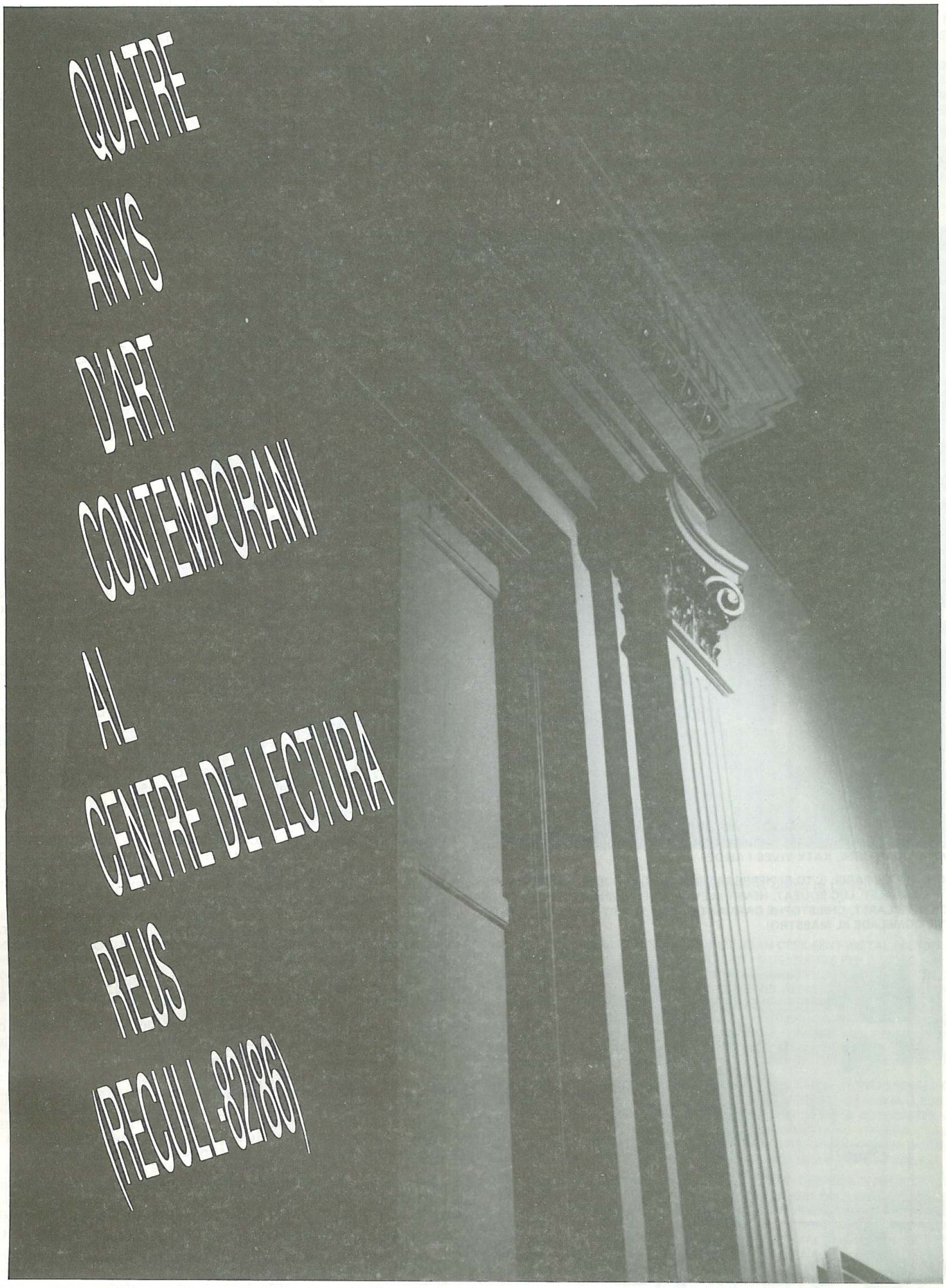

CENTRE DE LECTURA
REUS 1859

traducció **IN·UTILITATS PRAGMÀTIQUES**

LA PORTADA DE CIERTAMENTE CUANDO Y PORQUE

LES EDICIONES MICROTONICAS I LES MANUFACTURAS MARTE
(MOLT UNIDES I EN ESTUPENDES RELACIONS MUTUES)
PRESENTEN
EL CIERTAMENTE, EL CUANDO Y EL PORQUE (DE ALGO...)

AL PRINCIPI FOU RUIZ, L'AUDIOGENERADOR DE JOAN CREK. CORRIA L'ANY 1976 (MOLTS DOCUMENTS HO ATESTIGUEN). RUIZ, JUNTAMENT AMB CREK I NUBLA, PRODUÍ **DARLIA MICROTÒNICA**, EL 45 RPM MÉS INSOSPITAT DE LA GALÀXIA QUE, SEGONS DEFINICIÓ D'UN CRÍTIC, ERA «COM POSAR ELS DITS A L'ENDOLL».

AQUESTS SÓN TEMPS MOLT CONCRETS SOBRE ELS QUALS JA S'HA ESCRIT BASTANT: FELIÇOS PER A AQUÍ I PER A ALLÀ, DESMORALITZANT AUDIÈNCIES AMB BASTANT FACILITAT I EXTRAORDINÀRIA COMPLAENÇA PER PART D'AQUESTES MATEIXES.

AIXÒ SUCCEÏA EL 1976, COM HEM DIT, I ALTRES GRUPS DE PERSONES, FORÇA INCAPACITADES PER A MANTENIR RELACIONS AMB EL SEU ENTORN, LES QUALS SOCIALMENT S'ENTENEN COM NORMALS, ES CREUAVEN DE TANT EN TANT AMB RUIZ I ELS SEUS NOIS ENTRE LA CAPRITXOSA ORTOTÈNIA URBANA DE SALES D'ACTES DE COL.LEGI, BARS BASTANT SOSPITOSOS, ACTES LLIBERTARIS, CENTRES CATÒLICS I OPORTUNITATS PER L'ESTIL I COM EL GRUP DE ROCK CUBISTA ANOMENAT PERUCHO'S: DOS SAXOFONS CAPAÇOS DE PERFORAR EL FORMIGÓ ARMAT, UNA BATERIA QUE PARLAVA I UNA GUITARRA QUE PER SÍ SOLA SONAVA COM EL **METAL MACHINE MUSIC** DE L.R.

TAMBÉ EN AQUELLS TEMPS EL CLIMA COMUNICATIU QUE ES VIVIA ENTRE LES PRÒPIES BANDES (TOTALMENT INVERS AL QUE ES PRODUÏA AMB EL PÚBLIC) ARRIBAVA ALS SEUS INSTRUMENTS. AIXÍ, RUIZ TENIA UN COSÍ QUE TREBALLAVA A SUCK ELECTRONIC ENCICLOPEDIC, GRUP QUE SI BÉ MOLTS HAN ARRIBAT A AFIRMAR QUE NO EXISTÍ, PRODUÍ ALGUNS MÚLTIESPECTACLES GENS DESPRECIABLES DESTINATS A ALTERAR LA PERCEPCIÓ ESPACIO-TEMPORAL D'AQUELLS QUE HI ASSISTIREN, ENCARA QUE AL PRINCIPI DE TOTES LES COSES SEMPRE HI HA ENERGIA SUFICIENT I LLAVORS AQUESTA ENERGIA VA DISTRIBUINT-SE DE MANERA QUE A LA FI LI TOCA A TOTHOM, PERÒ MENYS, PERQUÈ L'ENERGIA NO ÉS IL.LIMITADA.

RUIZ, IGUAL QUE ELS SEUS COSINS, EN AQUELLA ÈPOCA FORMAVA PART D'UNA SÈRIE MOLT LIMITADA D'ÉSSERS COM ELL, QUE PRODUÏA MOLT SECRETAMENT EL SENYOR DUY.

ÉS OBLIGAT DESTACAR QUE LA PARAULA UMYU PROVÉ ORIGINÀRIAMENT D'UN SALUT MACROMÀSSIC (I PER TANT MICROTÒNIC), LA FORMA COMPLETA DEL QUAL ERA «UMYU PEYOBA!» QUE VENIA A SER SEMBLANT A «COM VA AIXÒ?» O «SALUT, GERMANS» I COSES AIXÍ.

DE FET, L'OBSERVACIÓ ATENTA DEL FENOMEN DELS UMYUS PROPORCIONARIA MÉS CLAUS SOBRE AQUEST ASSUMPTE DE LES QUE PODRÍEM SUPOSAR.

RUIZ DESAPAREGUÉ DE LA VIDA DE MACROMASSA QUASI TAN BRUSCAMENT COM HAVIA ENTRAT. EL SEU SEGRESTAMENT FOU FULGURANT I MOLT DOLORÓS PER A TOTS. AIXÍ L'ÚLTIM QUE FEU VA ÉSSER ACTUAR AL FESTIVAL DE REIMS EL 1980.

TROBEM A NUBLA, DURANT L'ANY SEGÜENT, LLEPANT-SE LES FERIDES DINS UN GRUP ANOMENAT SECRETO METRO; AQUEST ÉS EL MOMENT DE LA REAPARICIÓ DE L'IGNORANT, FET QUE CELEBRA CADA 260 ANYS L'ESGLÉSIA IGNORÀNTICA DEL 2on. ADVENIMENT.

TOT AIXÒ NO ÉS MÉS QUE UN INTENS ESFORÇ DE SÍNTESI.

ALS ANYS VUITANTA JA S'HAVIEN DIT SUFICIENTS ANIMALADES RESPECTE A L'ART, LA MÚSICA I MOLTES ALTRES MANIFESTACIONS DE LA CONDUCTA HUMANA QUE NO TENEN UTILITAT APARENT. AIXÍ, CERTS SECTORS URBANS (ENTRE ELS QUALS ES TROBAVEN NO TAN SOLS NUBLA, IGNORANT, CREK O HORTÈNSIA POOL, SINÓ TAMBÉ ALGUNS MÉS) DECIDIREN DEIXAR BEN CLAR QUE EN TOT CAS EL QUE FEIEN ELLS SÍ ELS SERVIA PER ALGUNA COSA (A ELLS). AL NAIXEMENT D'UNA NOVA RELIGIÓ SEMPRE SEGUEIX L'EDIFICACIÓ DE NOUS TEMPLES, ES CONTINUA PER LA CAMPANYA DE DIFUSIÓ I S'ACABA COBRANT QUOTES. CONSCIENTS D'AIXÒ, ALGUNES DESENES DE PERSONES GUARDAREN SILENCI ABSOLUT I OCUPAREN EL SEU TEMPS EN COSES MÉS AGRADABLES I PERSONALS, COM ESCRIURE CARTES I ENVIAR-SE OBJECTES PER CORREU. A AQUESTA ERA QUE COMENÇÀ LLAVORS SE LA CONEIX COM L'ERA CDLV, QUE NO ÉS UNA EXTRAVAGÀNCIA IRRESPONSABLE SINÓ LES INICIALS DE **CENTRE DE DOCUMENTACIÓ LETÍCIA VINAROZ.** AQUESTA ENTITAT, QUE PODEM DEFINIR COM PALEO-ORGANITZATIVA, ES FUNDÀ SIMULTÀNIAMENT A ALTRES ACONTEIXEMENTS D'INDUBTABLE IMPORTÀNCIA EN EL DEVENIR DEL QUE ACÍ VENIM EXPLICANT: L'EDICIÓ DE **DOMESTIC SAMPLER UMYU** EL PROGRAMA **INFORME SEMANAL** DE RÀDIO PICA O **LOS SILENCIOS DE LA RADIO** O **LA OREJA ABIERTA**, O **EL RITUAL DE LA VIRGEN KRIPTÒNICA** A LA SALA METRO; L'ACOSTAMENT UMYU-LMD I ORTEGA Y CASSETTE, SUPOSANT L'AUGMENT DE LA CONVIVÈNCIA CIUTADANA ENTRE HABITANTS DE DIFERENTS BARRIS; LA PARADETA PERMANENT AL MERCAT DE LA LLIBERTAT; LA DISSOLUCIÓ DE SECRETO METRO; LA GRAVACIÓ DE **DELIRIO DE DIOSES;** L'OBERTURA D'**INFORME;** ALTRES MOLTES COSES; CERTS COSTUMS NOCTURNS SINÓ SANS AL MENYS GAUDIDORS; I LA PASSIÓ INCONDICIONAL DE QUASI TOTS ELS MEMBRES DEL CDLV PER REMEDIOS AMAYA. NEIX DUPLICADORA.

TAMBÉ MOR EL **CENTRE DE DOCUMENTACIÓ LETÍCIA VINAROZ,** O PASSA A PRENDRE UN DESCANS VEIENT LES TENDÈNCIES CADA VEGADA MÉS ACCENTUADES PER PART DELS MEMBRES DE L'ENTITAT A PRENDRE-S'HO MOLT SERIOSAMENT I NO SABER PER ON COMENÇAR.

BEL CANTO ORQUESTRA A BARCELONA: (L TO R) VICTOR NUBLA. PASCAL COMELADE (LE CHEF), ANTON IGNORANT, CATHY CLARET, EULALIA BARRIERE, JORDI ARGELAGA. FORA DE LA FOTOGRAFIA: JUAN CREK, KATY VIVES I AIBOO.

BEL CANTO ORQUESTRA A PARÍS: (L TO R) PIERRE BASTIEN, VICTOR NUBLA, LAURENT CHURET. DOMINIQUE SEIGNALET, LUC BOUZAT, HENRY BLEY, JEAN PHILIPPE FREU. FORA DE LA FOTOGRAFIA: CATHY CLARET, CHRISTOPHE DARMANTE, JEAN ALBERT ACHILLE. LAURENT LEGUEN I PASCAL COMELADE (IL MAESTRO).

PARAL.LELAMENT, ANTICS SANTUARIS CEDEIXEN DAVANT EL PES DELS GUSTOS DE QUI ELS FREQUENTEN. PIANO BAR ES TRASLLADA A ALEMANYA QUASI SENSE AVISAR. L'ACTIVITAT CDLV ES MARCA UNA LLIGA AMB L'IMPERTÈRRIT RESULTAT CAFÈ DEL SOL 1 - LA PERLA 1 I, EN UN VERSIÓ PER A FI DE MES, SIDNEY 1 - RESOLIS 1. EMPAT TOTAL, SABENT QUE ELS CAMBRERS DEL SIDNEY SÓN ELS RESIDENTS I L'AMO DEL RESOLIS, EL CAPITÀ BEEFHEART EN PERSONA!. LMD ES TRASLLADA DE L'OEST AL SUD. NOMÉS SOBREVIUEN ELS MÉS PREPARATS. L'ESTUDI DE GRAVACIÓ ES TANCA. AL MATEIX TEMPS, S'EDITA **QUANTOS / REPRESALIA** QUE SERÀ L'ÚLTIMA PRODUCCIÓ DE LMD FINS 1984.

EXISTEIX UN SALUDABLE MOMENT A LA HISTÒRIA DE TOTES LES COSES QUE ES PODRIA RESUMIR COM «AQUESTA SITUACIÓ EN LA QUAL TOT SEMBLA ENÇAIXAR SENSE QUE NINGU FACI MASSA PREGUNTES»; SI BÉ MAI AQUESTES ÈPOQUES PRODUEIXEN EL MES ALT NIVELL CREATIU, ÉS EVIDENT QUE NO ES TROBEN EN ELLES GRAUS EXCESSIUS DE PARANOIA; ACOSTUMA A BEURE'S CAVA I A FER-SE BONS AMICS. PIANO BAR FOU AIXI EN AQUELLES ÈPOQUES; I A AQUEST LLOC AGRADABLE I EMOTIU EL SEGUIREN ELS TRENCACLOSQUES OPERATIUS; AL MENYS PER LA NOSTRA PART, JA QUE A PARTIR D'AQUELL MOMENT, MES O

CORREM UNA SENZILLA CORTINA SOBRE ELS FETS QUE TOTS CONEIXEM JA QUE HAN SUCCEIT ALS ULTIMS DOS ANYS. ANEM AL PRESENT QUE, SEGURAMENT, SEGUEIX ESSENT UN MISTERI DONADA LA VELOCITAT AMB QUE CORREN LES NOTICIES. DIGUEM, DE TOTES MANERES, QUE JUST A «EL AÑO DEL TRITÓN» GRANS ACONTEIXEMENTS SORPRENEN AL MÓN, COM ES LA BEL CANTO ORQUESTRA, UNA EXCEL.LENT COMBINACIÓ DE PROBABILITATS 1/1.000.000 I SENSIBILITAT A FLOR DE PELL. EL SEU PUNT DE CONTACTE ES PRODUIRIA UN ANY MÉS TARD A LES COORDENADES LMD EST.
QUEDAVEN ENDARRERA LOS DISIPADOS **(EL OSCURO RITUAL DE LA VIRGEN KRIPTÓNICA)**, UN PUNT DE PARTIDA PER A L'OCUPACIÓ DE SALES I BARS AMB ESDEVENIMENTS PUNTUALS. ES UNA ÈPOCA DE NO GRUPS I MOLTES INDIVIDUALITATS. UNA HERÈNCIA DIRECTA DE LOS DISIPADOS FOU EL CONSUELO HUNGARO, SEMPRE AMB LA MATEIXA IDEA.

POC TEMPS DESPRÉS NUBLA-IGNORANT ACTUAVEN PER SORPRESA AL FESTIVAL DE BORDEAUX LA MATEIXA NIT QUE LA BEL CANTO ORQUESTRA. PER AL DUO LA INCOMPRESIÓ SUAU D'UN PUBLIC NOMES ALIMENTAT AMB CERVESA (MOLT CARA) SUPOSÀ LA SEVA PREMATURA DISSOLUCIÓ (UNA DE LES SEVES VIDES, RES MÉS) I LLAVORS, TORNANT A CASA I

ENSEMBLE FUNCIONAL UMYU (A LA FOTO: V.NÚBLEZ Y M.ANTÚNEZ)

MENYS CADASCUN (O CADA GRUP) ES FEDERÀ AMB EL QUE MILLOR LI SEMBLÀ O ES TRAÇA UN PLA FUTUR IMMEDIAT QUE PER A ELLS MATEIXOS VOLDRIEN ALGUNS LABORATORIS DE PROSPECTIVA. QUI NO ES PREPARÀ RES ES PERDE EN EL PASSAT, COM QUAN BUIDEM DIRECTAMENT LES DEIXALLES DE LA NAU I VEIEM COM S'ALLUNYEN DIRECCIÓ ENDARRERA A UNA VELOCITAT DE DEU QUILÒMETRES PER SEGON. HAVIA ARRIBAT EL MOMENT DE LA SERIETAT, REFLECTIDA ALS MIL PROJECTES ESTRUCTURALS ESDEVINGUTS = SEGELLS PER AQUI I PER ALLÀ: CDLV - COM DEIEM I ETCÈTERA (PER A QUE AVORRIR-VOS)—. DIGUEM QUE EN AQUEST MOMENT CRUCIAL, QUE DES DE FA VÀRIES LINIES TRACTEM DE SINTETITZAR, SEMBLAVEN ACABAR-SE LES OPORTUNITATS DE VEURE COSES INVEROSIMILS.

L'EDICIÓ DE **NAÏF / ATLAS**, SIMULTÀNIA A TOT L'EXPOSAT, APORTA UN CERT COLOR A LA SITUACIÓ ENCARA QUE DISTREU LA NOSTRA ATENCIÓ (VEURE APÈNDIX).

ACCEDIM A UNA ÈPOCA OBSCURA... ALGUNA CONSPIRACIÓ SUFICIENTMENT AVANÇADA JA EN ELS SEUS PLANS EXECUTORS, HAURIA FET CANVIAR LA HISTÒRIA DELS MITJANS INFORMATIUS. NEIX 1984 CINTAS, AMB L'EDICIÓ DE **ARTE DESECHO**.

MACROMASSA, MAI MÉS AMB RUIZ PERÒ SI AMB SELECIPIN I GARRAPATÓN, COMENÇA A PREPARAR **EL REGRESO A LAS BOTELLAS DE PAPÁ NÓDULUS**, QUE ÉS EL TÍTOL D'UNA CASSETTE. NUBLA TREBALLA AMB LEO MARIÑO A LA MUSICA DE **VIANANTS** ALS **GRANDES ENIGMAS DE MARTIN MISTÈRE** I A ALTRES COSES.

RITUAL DE LA VIRGEN KRIPTÓNICA

por LOS DISIPADOS

orgonómicos o no

Sala Metro 15-J 24,00 h

SENYALS DE «HOLA COM VA, ESTEM AQUI» I/O «HI HA ALGÚ ALLI?» ARRIBEN DE TOTA ESPANYA. UN DIA ENTRE LA VOLL-DAMM Nº 9 I LA Nº 10 DE LA NIT, ALGUN MONJO NOUGOLIARD ES DIU A LA SEVA PRÒPIA ORELLA: «NO ESTEM SOLS».

TOTHOM APLAUDEIX.

DEFINIM AMB EDUCACIÓ AQUESTA ÈPOCA OBSCURA I SECRETA COM «EL AÑO DEL TRITÓN», ENCARA QUE EL NOM QUE LI DÓNA RUIZ (MISTERIOSA CARTA REBUDA AHIR SENSE MATASEGELLS) ÉS INDUBTABLEMENT MÉS BONIC. EL NOM ÉS «EL AÑO EN QUE IGNORANT ACTUÓ EN 666»; ES REFEREIX A LA INTERVENCIÓ D'AVANT DERNIÈRES PENSÉES A LA FESTA DEL 3er ANIVERSARI DE RÀDIO PICA. NO VA MASSA DESENCAMINAT.

VEGI'S EN AQUEST PUNT LA CONSOLIDACIÓ DEL **PROCESO METAKRILATINO PARA ALCANZAR EL NAP.**

QUAN NUBLA ESTÀ OCUPADÍSSIM AMB JOAN CREK FENT INSTAL.LACIONS MEGATÈRIQUES DE SONS (FIRACIUTAT DE L'HOSPITALET) I MUSIQUETES PER A VÍDEO, LA PRIMERA ONADA SÈRIA DE CONTACTES A NIVELL ESTATAL FRUCTIFICA; I TOT AMB LES DIFICULTATS, UN PROGRAMA ANOMENAT **EL PERFIL DEL RUEDO** DEDICA UNA SETMANA ESPECIAL A CERTES MÚSIQUES, EL NOMBRE DE FANZINES DISMINUEIX PER A ANAR AUGMENTANT POC A POC EL DE SEGELLS, DISTRIBUIDORS I PERSONES CAPACES D'ORGANITZAR CONCERTS.
ES DESENVOLUPA UNA INTERESSANT TEORIA SOBRE LES GENERACIONS. TAMBÉ DOS GRUPS DE BARCELONA ES PREPAREN PER A TOCAR EN DIRECTE: CAMINO AL DESVÁN I MACROMASSA.

A MADRID, ESPLENDOR GEOMETRICO COMENÇA TAMBÉ EL SEU TREBALL CARA AL PUBLIC. 1984 CINTAS DESAPAREIX I DE LES SEVES CENDRES NEIX GRAND MAL EDICIONS, QUE SERÀ EL SUPORT DE AVANT DERNIÈRES PENSÉES FINS LA SEVA AUTODISSOLUCIÓ A LA FESTA DEL 10è ANIVERSARI DE UMYU-LMD A TRANSFORMADORS. ORTEGA Y CASSETTE, ANOMENAT DESPRÉS EXTENSIÓN S.V.L., DEIXA D'EXISTIR. GRANS CANVIS AL 85-86. MÉS OPERATIVITAT = MÉS EFECTIVITAT. I UN INTERÈS MÉS GRAN PER LA POESIA.

ESPLENDOR GEOMETRICO COM A SEGELL EDITOR DESPEGA AMB UN CATÀLEG VARIAT, EXTENS I SUGGERENTON UN L.P. QUE CONTÉ MATERIAL DELS TRES GRUPS S.V.L. + COSES DE A.D.P. VE A CONFIRMAR EL TREBALL BARCELONÈS DELS ULTIMS ANYS. AL SEU CATÀLEG DE CASSETTES TAMBÉ TROBEM VESTIGIS D'AQUESTA ACTIVITAT: EL **DANCE MUSIC** DE VICTOR NUBLA, O LA CINTA DE DOENADO, UN METAKRILATINO (KAI). LA DE CAMINO AL DESVÁN EN DIRECTE I EL LP **RADIANTE PORVENIR** DE A.D.P.

ARRIBA EL **10° ANIVERSARIO DE LA MAYOR ORGANIZACIÓN INEXISTENTE** I TOTS ELS CONVIDATS AL TOCAR A TRANSFORMADORS OFEREIXEN ELS SEUS SONS EN UN AMBIENT BLANC I NEGRE. DESPRÉS, ELS MACROMASSA SE N'ANIRAN A TOCAR I QUAN TORNIN ES TROBARAN AMB QUE S'HA POSAT EN MARXA L'IMPOSSIBLE, QUE AVUI PER AVUI S'ANOMENA **4 SELLOS.**

AQUESTA ESTRUCTURA ÉS BÀSICAMENT UN PROJECTE DE DISTRIBUCIÓ CONJUNTA QUE ASSOLEIX ALTRES ASPECTES COM LA CO-EDICIÓ, LA CO-FINANCIACIÓ I EL LLUIMENT CULINARI, I QUE AGRUPA ALS QUATRE SEGELLS DE CASSETTES (TAMBÉ PER QUÈ NO DE DISCS) SUPERVIVENTS A BARCELONA. ELS DENOMINADORS COMUNS SÓN, ENTRE ALTRES, EL SEU FUNCIONAMENT POSTAL, LA SEVA ESPECIAL ATENCIÓ AL SUPORT CASSETTE, UN CATÀLEG COMÚ I UNA PRUDENT POLÍTICA D'EDICIONS CUATRO SELLOS QUE JUSTAMENT ACABA DE COMENÇAR. ELS NOMS D'AQUESTS SEGELLS SÓN: LAS CINTAS DEL FIN, LMD, GRAND MAL EDICIONS I DUPLICADORA. L'ANY 86 HA ESTAT BÀSICAMENT MARCAT PER L'ACTIVITAT D'AQUESTS **4 SELLOS** EN TRES FRONTS: LES EDICIONS DE CADA SEGELL, LES EDICIONS CONJUNTES **(DON KING LIVE AT THE MEDITERRANEAN)** I L'ORGANITZACIÓ DE CONCERTS (DON KING, PAUL HOSKIN I CHRIS COCHRANE, GORE, O'DEV I LA SEMANA DE MÚLTIPLES COMBINACIONES EN AGOSTO.

LA SITUACIÓ ACTUAL ÉS, PER EXEMPLE, L'EDICIÓ DE **DELIRIO DE DIOSES.**

ELS CONTINUATS CONCERTS DE MACROMASSA I EL SEU IMMINENT LP EN DIRECTE.

LA PUBLICACIÓ DE LA CASSETTE DE DON KING.

LA BUSQUEDA INFRUCTUOSA PER PART D'ALGUNS DE **PIEDRA NOMBRE...**

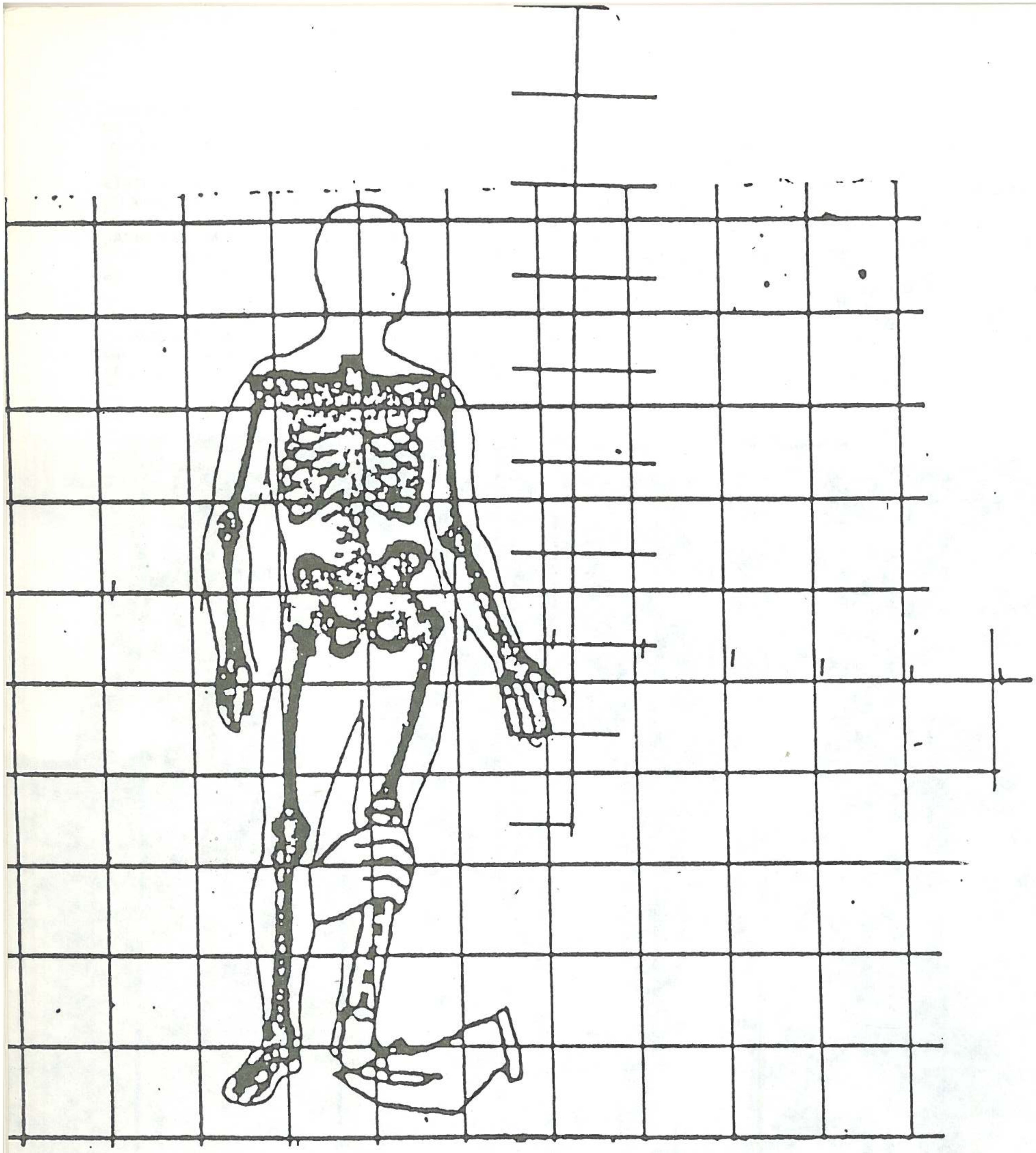

LA CLAU DE UMYU

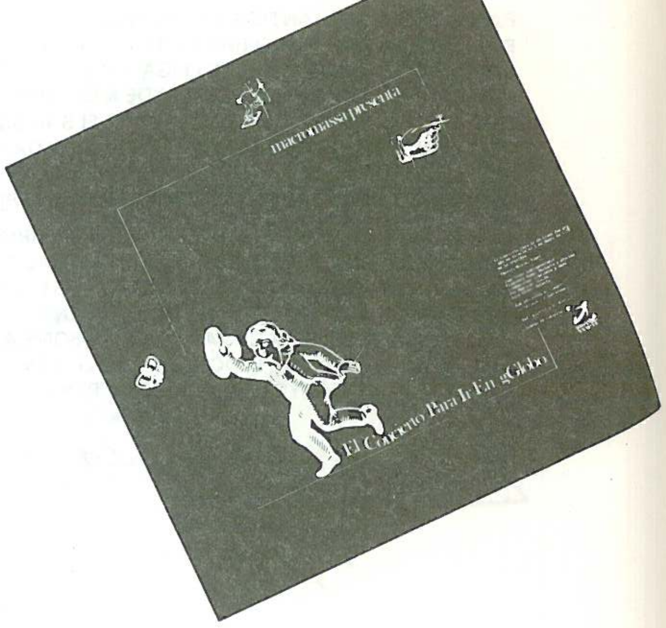

EL CONCIERTO PARA IR EN GLOBO

SEGUIM AMB LES FOTOS HISTÒRIQUES: CLAUDIO ZULIÁN. VICTOR NUBLA I ARMAND MIRALÈS A MONTPELLIER.

APÈNDIXS

I - LA LIMPIEZA MUSICAL

DES DE 1976 FINS 1980, ELS CONTACTES DE UMYU AMB ALTRES GRUPS FOREN ESPECIALMENT LOCALITZABLES EN CERTS MOMENTS, COM L'ESCISSIÓ O DIFERENCIACIÓ DEL QUE S'ANOMENAVA COL.LECTIU DE FREE, EN LES ÈPOQUES EN QUÈ ES FUNDAVA EL SINDICAT MUSICAL DE CATALUNYA. ELS GRUPS ANOMENATS LA PROPIEDAD ES UN ROBO, BOICOT I NATURALMENT ELS PERUCHO'S DESEMBOCAREN EN UN COL.LECTIU ANOMENAT FREE DIFUSION QUE EDITAVA EL **BOLETIN DE LIMPIEZA MUSICAL,** HAVENT ESTAT PROPERS A LA RAMA DE ESPECTÁCULOS DE LA CNT. DE LA DISSOLUCIÓ DE TOTS AQUESTS GRUPS QUEDÀ LP QUE MÉS TARD SERIA DISTRIBUÏT PER UMYU **(PERUCHO'S)** I DE LA UNIÓ DE DIVERSOS GRUPS APAREGUÉ TROPOPAUSA, QUE ORIGINÀ NAIF I PARAL.LELAMENT EL COLECTIVO DE IMPROVISACIÓN LIBRE (DEL QUE ES FORMARIA EL CUARTETO ALBANO —NO CONFONDRE AMB EL CONSUELO HUNGARO—) EXISTEIXEN GRAVACIONS EN DISC, A PART DEL JA CITAT LP **PERUCHO'S,** EL DE TROPOPAUSA I EL DOBLE LP **NAÏF / ATLAS.**

II LA PATATA ES LA LUNA AZUL

SOTA AQUEST LEMA ES DESENROTLLÀ L'ÈPOCA DE UMYU EN LA QUAL ES PRODUIREN INTENSOS CONTACTES AMB EL GRUP WELCOME TO AMORIÑOS, QUE ORIGINÀ EL L.P. DEL MATEIX TÍTOL. AL CAPDAVANT D'AQUEST GRUP ES TROBAVEN CLAUDIO ZULIAN Y JUAN JOSE ORDINAS, I NINGÚ ES TROBAVA AL DARRERA, JA QUE ES TRACTAVA D'UN DUO. DE LA SEVA COL.LABORACIÓ AMB ALTRES ÉSSERS CITATS AQUÍ, NO NOMÉS EL DOBLE DISC **NAÏF / ATLAS** DEIXA CONSTÀNCIA, SINÓ TAMBÉ LA MEMÒRIA DE TOTS AQUELLS QUE VAN PODER ASSISTIR A CONCERTS COM L'ESPECIAL DE NADAL A L'ORQUIDEA, ELS DEL C.I.L. A MAGIC, I ELS MEMORABLES DOS QUE OFERÍ EL CUARTETO ALBANO.

III. DEL PERNADAM AL BOES

LES EDICIONES MICROTÓNICAS PRODUIREN DES DEL PRINCIPI TOT EL MATERIAL TEXTUAL DE MACROMASSA, UMYU I LMD. FRUIT DEL SEU TREBALL FOU EL CONEGUT **PERIÓDICO DE NADA MÁS UNA HOJA,** PUBLICACIÓ SETMANAL QUE ARRIBÀ AL NÚMERO 60. LA CIUTAT DE BARCELONA HA SEGUIT SENT PROLÍFICA DURANT AQUESTS ANYS SEGÜENTS, PRODUINT ESPORÀDICAMENT PUBLICACIONS D'UNA SOLA PÀGINA, COM ATRACCIONS, L'ACTUAL BOES QUE EDITA LA ESCUELA DE SIRENAS O EL MATEIX PERNADAMHOJ A LA SEVA SEGONA ÈPOCA, FA UN PARELL D'ANYS. PARAL.LELAMENT LES EDICIONES MICROTÓNICAS HAN MANTINGUT ENTORN MACROMASSA UN RITME QUINQUENAL CONSISTENT PRIMER EN L'EDICIÓ DEL LLIBRET **CIERTAMENTE CUANDO Y PORQUÉ,** ACOMPANYANT AL FILM **CIERTAMENTE CUANDO Y PORQUÉ** I LA QUE L'HA SEGUIT CINC ANYS MÉS TARD: LLIBRET **GARRAPATÓN** ACOMPANYANT AL VIDEO **GARRAPATÓN.** ALTRES PUBLICACIONS: EL **CANCIONERO MACROMÁSSICO,** ELS BUTLLETINS INFORMATIUS DE 1981, EL LLIBRET **QUELQUES PHOTOS DE MACROMASSA,** ETC.

IV LES GRANS EXPEDICIONS

RECORDANT AIXÍ DE SOBTE, TOT SEMBLA INDICAR QUE EL PAS PREVI A L'EDICIÓ DEL DOMESTIC SAMPLER UMYU FOU UNA TARDA A LA PLAÇA RIUS I TAULET DE GRÀCIA ON TOCAREN UMBN, EL GRITO ACUSADOR I ENTR'ACTE. PRECISAMENT LA GRAVACIÓ DE L'ACTUACIÓ DE ENTR'ACTE APAREGUÉ EN CASSETTE A LMD AMB EL TITOL **EN DIRECTE.**

UNA ALTRA GRAN EXPEDICIÓ FOU LA UMYU-LMD AL FESTIVAL DE AJA AMB EL SUPORT DE RADIO PICA I ATRACCIONS: ENTR'ACTE, ERROR GENÉTICO, SECRETO METRO, CLAUDIO ZULIAN, ELS HOSTIAPATHS I KONIEK. PODEN TROBAR-SE VESTIGIS D'AQUEST FESTIVAL A LA CASSETTE ERROR GENETICO, MAPA 81-83. AQUESTES EXPEDICIONS NO TENEN EQUIVALENT MASSIU FINS LA **FIESTA 10° ANIVERSARIO LMD** O LA **SEMANA DE MÚLTIPLES COMBINACIONES,** A MENYS QUE ENS OBLIDEM D'ALGUNA COSA.

UNA FOTOGRAFIA HISTÒRICA: RADIO P.I.C.A., LMD I DUPLICADORA TOT EN UN.

V ORTEGA Y CASSETTE

AQUESTA ORGANITZACIO PASSA A ANOMENAR-SE MES TARD EXTENSION S.V.L. I PROCURA LES EDICIONS DE MELODINAMIKA SENSOR, CAMINO AL DESVAN, 32 GUAJAR'S FARAGUIT, DISTRIBUI LA PRIMERA CASSETTE DE ESPLENDOR GEOMETRICO, QUE HAVIA EDITAT ANTERIORMENT DATENVERARBEITUNG; I CAP LA SATISFACCIO DE QUE TOT ALLO CONTINUA A ESPLENDOR GEOMETRICO DISCOS, A MES DE QUE CAMINO AL DESVAN SIGUI UN GRUP QUE TREBALLA ACTUALMENT EN DIRECTE. ORTEGA Y CASSETTE FOU FONAMENTAL ALS PRIMERS PASSOS ANOMENAT CDLV A NIVELL ORGANITZATIU.

VI RADIO PICA

A AQUESTA EMISSORA, DES DE LA FUNDACIO, S'HAN AIREJAT PROGRAMES DE TAN DUBTOSA REPUTACIO COM **LA OREJA ABIERTA** (L'HOMONIM DEL QUAL A RADIO VENUS ESTAVA EVIDENTMENT RELACIONAT), **LOS SILENCIOS DE LA RADIO**, **INFORME SEMANAL**, FINS L'ACTUAL **ESCUELA DE SIRENAS**.

A LES SEVES FESTES D'ANIVERSARI S'HAN POGUT VEURE COSES BASTANT CURIOSES. NO HI HA DUBTE. DES DE CONCERTS METAKRILATINOS FINS INTERVENCIONS MACROMASSIQUES, PASSANT PER DESINTEGRACIONS ESPACIO-TEMPORALS DE A.D.P. (EL MATERIAL EN DIRECTE DE A.D.P. HA ESTAT EDITAT MOLT RECENTMENT PER 3AP AMB EL TITOL **DECOMPOSICION ELEMENTAL**).

VII. AUDIOGRAFIES

MACROMASSA		
45 RPM	**DARLIA MICROTONICA**	UMYU
LP	**EL CONCIERTO PARA IR EN GLOBO**	UMYU
FILM	**CIERTAMENTE CUANDO Y PORQUE**	UMYU
CAS.	**EL REGRESO A LAS BOTELLAS DE PAPA NODULUS**	LMD
VIDEO	**GARRAPATON**	ANEL.LID/LMD
PARTICIPACIO	1 TEMA A LA COMPILACIO **INDEPENDENT WORLD**	MONOKROME TAPES
VIDEO	MUSICA PER A **AL VER TOLOSA** (M.Expósito-J.Margalef)	POLVO ED.
SECRETO METRO		
CAS.	**EL SIGILO DE LA SIGILOGRAFIA**	LMD
CAS.	**ESPECIAL MUNDIAL'82**	LMD
PARTICIPACIO	1 TEMA A LA COMPILACIO **CONTAKTDISK 2**	STITCHINGSTOP
PARTICIPACIO	1 TEMA A LA COMPILACIO **DUPLICADORA SAMPLER**	DUPLICADORA
VICTOR NUBLA		
CAS.	**QUANTOS/REPRESALIA**	LMD
CAS.	**DANCE MUSIC**	EGK
CAS.	**PIEDRA NOMBRE**	LMD
PARTICIPACIO	2 TEMES A LA COMPILACIO **LOOPY BUT CHIC**	INSANE MUSIC
PARTICIPACIO	4 TEMES A LA COMPILACIO **VITANOVA INTERNATIONAL**	VITA NOVA
PARTICIPACIO	2 TEMES A LA COMPILACIO **MISSING CHILDREN**	SOUND OF PIG MUSIC
PARTICIPACIO	1 TEMA A LA COMPILACIO **VOICES, NOTES + NOISE**	RERE GERMANY
PARTICIPACIO	1 TEMA A LA COMPILACIO **ZAMIZDAT TRADE JOURNAL**	ARQUITECT'S OFFICE
PARTICIPACIO	1 TEMA A LA COMPILACIO **NECRONOMICON 4**	NECRONOMICON
CAS.	**PRNN**	GRAND MAL EDICIONS
CAS. (AMB LEO MARIÑO)	**LOS GRANDES ENIGMAS DE MARTIN MISTERE**	AND ITALY
VIDEO	MUSICA PER A **BICEFAL** (M.VALLS - C.BENPAR)	ROMPEOLAS VIDEO
VIDEO	MUSICA PER A **CLOACA MAXIMA** (J.CLANCHET- J.ALVAREZ)	IDEP
VIDEO	MUSICA PER A **ESPEJO ILUSORIO** (RAFAEL FLORES)	EL SOPOR
NAIF		
CAS.	**NAIF**	MIRAGE
2LP	**ATLAS**	FILOBUS
AVANT DERNIERES PENSEES		
CAS.	**ARTE DESECHO**	GRAND MAL EDICIONS
CAS.	**TOTAL DISTORSION/NATCHMUSIK**	GRAND MAL EDICIONS
LP	**RADIANTE PORVENIR**	EGK
LP	**MUESTRAS SIN VALOR** (AMB COMANDO BRUNO)	EGK
CAS.	**DECOMPOSICION ELEMENTAL**	3 AP
ANTON IGNORANT		
CAS.	**C-1**	GRAND MAL EDICIONS
CAS.	**L'HORA FELIÇ**	GRAND MAL EDICIONS

(PER A UNA DOCUMENTACIO MES EXHAUSTIVA, PER EXEMPLE SOBRE LES PARTICIPACIONS D'A. IGNORANT EN ALTRES EDICIONS I COMPILACIONS, DIRIGIU-VOS DIRECTAMENT A 4 SELLOS, AIXI COM PER CONEIXER ELS CATALEGS COMPLETS DE LAS CINTAS DEL FIN, DUPLICADORA, GRAND MAL I LMD: 4 SELLOS, APARTAT 2886, 08080 BARCELONA).

(PER CONEIXER AMB PROFUNDITAT EL CATALEG DE EGK I ESPLENDOR GEOMETRICO DISCOS, I PER SABER DE PASSADA MES COSES SOBRE EXTENSION S.V.L., ESCRIVIU A: ESPLENDOR GEOMETRICO, APARTAT 14.325, 28080 MADRID).

(PER SABER MES SOBRE EL SOPOR I COMANDO BRUNO, DIRIGIU-VOS A: EL CONSUMO DEL MIEDO, APARTAT 163, 23740 ANDUJAR, JAEN)

(PER CONTACTAR AMB RADIO P.I.C.A., TOTHOM QUE S'INTERESSI PER L'EMISSIO INDEPENDENT D'ONES, POT DIRIGIR-SE A: RADIO P.I.C.A., APARTAT 9242, 08080 BARCELONA).

(PER REBRE EL BOES A CASA I PODER LLEGIR EN SABATILLES TAN GRAN BARBARITAT ESCRIU JA A: ESCUELA DE SIRENAS, APARTAT 19106, 08080 BARCELONA).

(PER OBTENIR LES PRODUCCIONS DE NECRONOMICON, ESCRIVIU A: NECRONOMICON, APARTAT 60063, 28080 MADRID).

(PER TENIR TOTES LES DIRECCIONS QUE ET PODEN INTERESSAR I NO ES TROBEN AQUI, ESCRIU A: JOSE MIGUEL LOPEZ, PROGRAMA DISIDENTRES, RADIO 3, PRADO DEL REY, 28023 MADRID).

TOT EL MATERIAL GRAFIC CEDIT PER L'ARXIU DE LES MANUFACTURAS MARTE (PROHIBIDA LA SEVA REPRODUCCIO LLEVAT AUTORITZACIO EXPRESSA).

HA PARTICIPAT EN LA REDACCIO DELS TEXTOS: ADOLFO MARIN, JESUS QUEDLEJANO, VICTOR NUBLA I AGENCIES. (c) EDICIONS MICROTONICAS. (P) FENICI. (F) LUCILLE MOC.

EL PROCESO DE EXTRACCION.

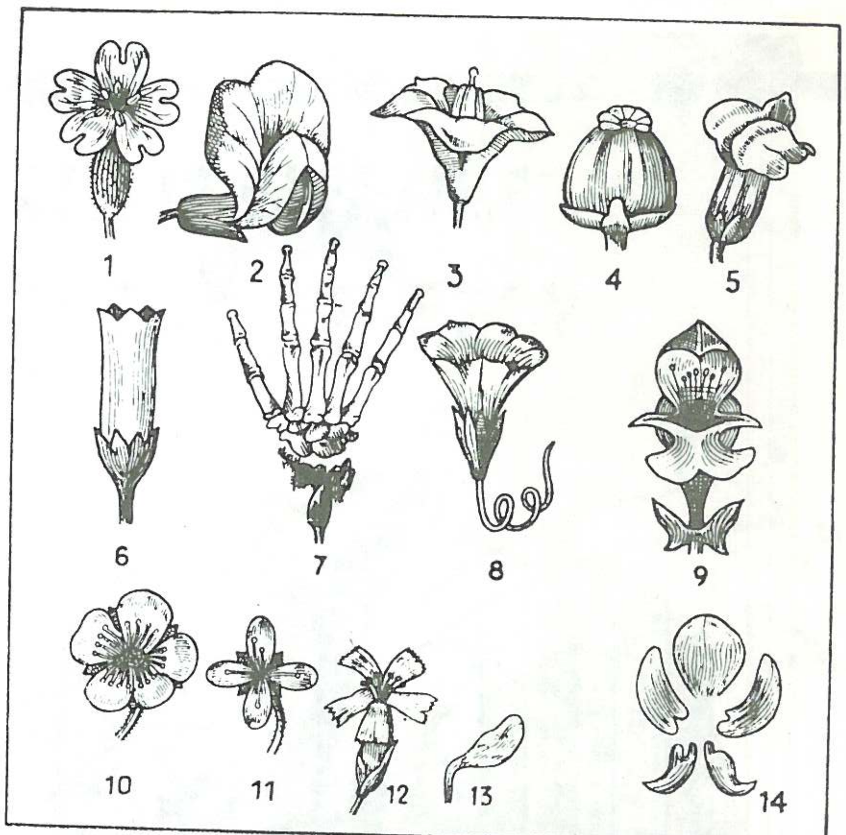

ALGUNOS INSECTOS COLEÓPTEROS.—1. *Cárabo.*—2. *Escarabajo pelotero.*—3. *Necróforo.*—4. *Cantárida.*—5. *Carraleja.*—6. *Luciérnaga (macho).*—7. *Luciérnaga (hembra).*—8. *Mariquita.*—9. *Hidrófilo.*—10. *Girino.*—11. *Escarabajo de la patata.*—12. *Larva de la dorífora.*—13. *Gorgojo del trigo (aumentado).*—14. *Ciervo volante.*

1976 UMYU LMD 1986

LA MAYOR ORGANIZACION INEXISTENTE

fiesta 10 aniversario

ACTUAN DOENADO Y AENIRA,
E. POLONIO, COMANDO BRUNO,
J.J.ORDINAS, ANTON IGNORANT
S.CABALLERO Y R.GUARDATS
UNION ALEATORIA

10 DE MAYO DE 18 A 24 H.

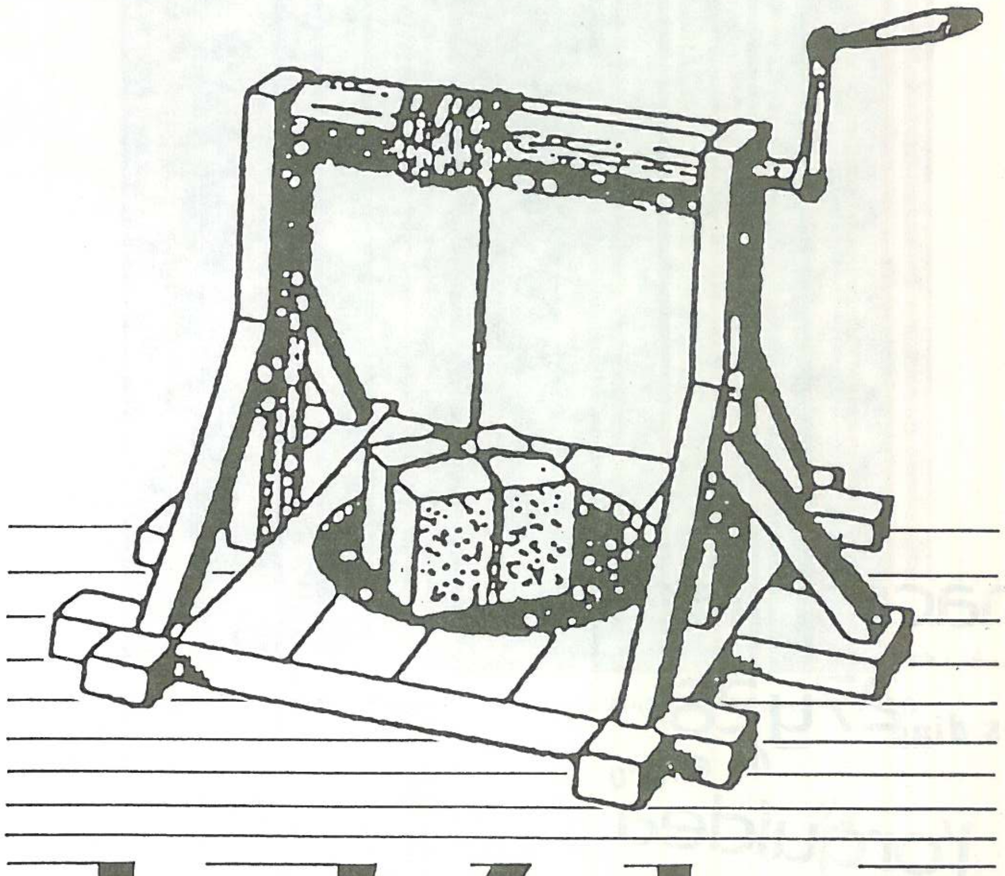

LMD

CASSETTES

IGNORANT I NUBLA A L'ÉPOCA DE SECRETO METRO

macromassa
presentando la simpática obra de juan crek llamada 'bastón de utilicién'
los días 27 y 28 de enero
en l'orquídea

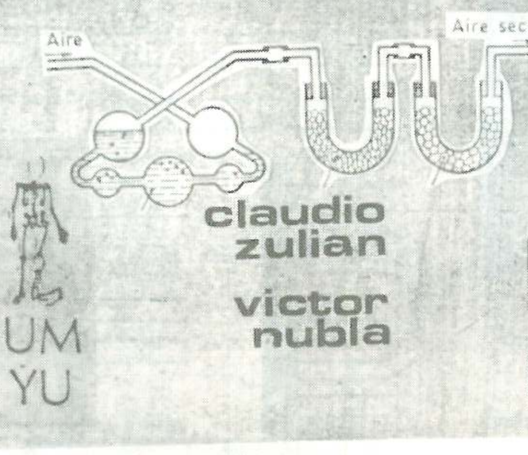

aire & aire seco
claudio zulian
victor nubla
BARCELONA UM YU
DEL 27 AL 1 a las 20 horas
PIANO BAR aribau 108

OTRO CARTEL

EL CONSUELO HUNGARO A LA PLAZA DEL RASPALL.

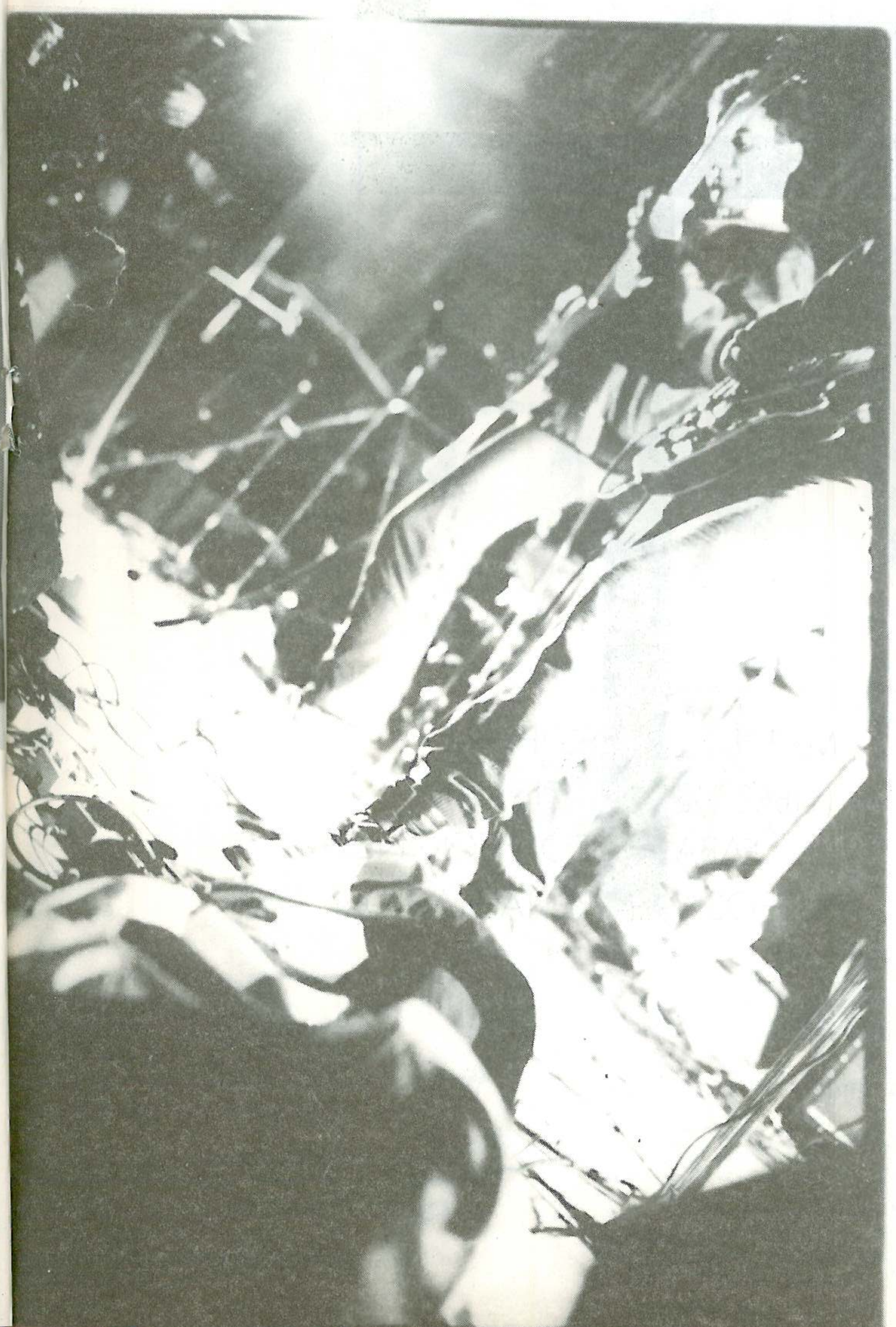

(FIRACIUTAT DE L'HOSPITALET)

L'ART

TODO TIPO DE ACCESORIOS
PARA EL MONTAJE
DE EXPOSICIONES

DISEÑO Y
FABRICACION
PERFILES DE
ALUMINIO
PARA
ENMARCA-
CION

COMERÇ, 27 - TEL. 319 41 08
08003 BARCELONA

FRANCESC GUITART

MATERIAL ESPECIAL
(LIBRE DE ACIDO)
PARA COLECCIONES,
MUSEOS Y RESTAURACION

DESASTR

ZULÉ

FOTO: CARLES FARGAS

DE SASTRE: JORDI BARCELO

ESCENOGRAFIA: MERCE GUILA

977 / 34 13 25

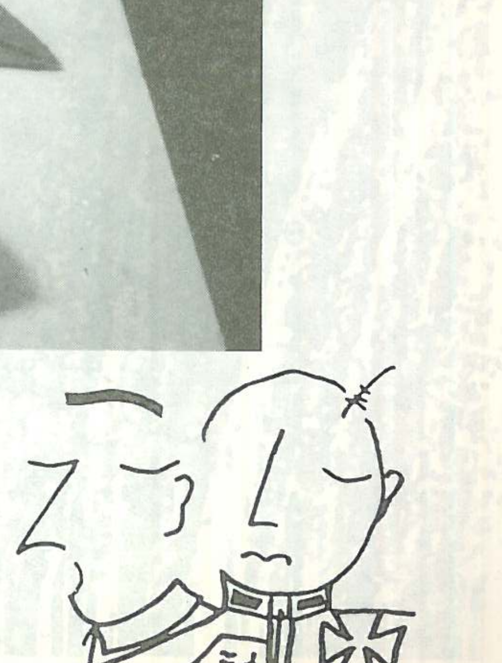

QUID
SALA PLATEA

PASSEIG DE TORROJA, 84 TARRAGONA

ELS BRAUS

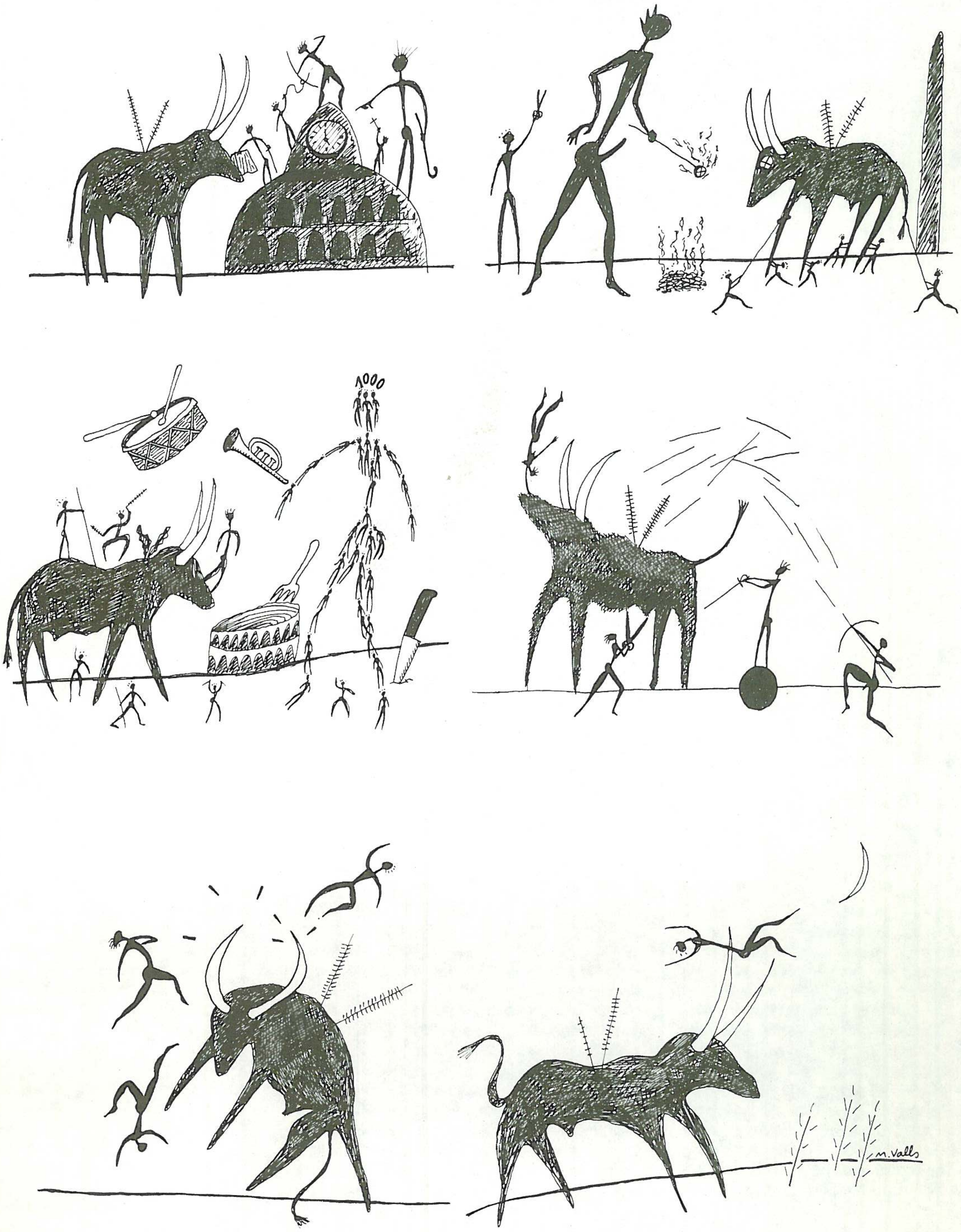

PAS DE MAMELLES TOREJANT SINES

Jo mai sabé res i ho sabé tot
tot el que hi ha de humà en uns ulls
quan aplaudeixen de pena les pestanyes
tot el que hi ha de trista festa als mocadors
quan demanen l'orella de la tarda
per la mort del sol crivellat
de banderilles d'or al ponent
i seguint amb tedis tauromàquics
diré com aclapara d'astes
aquesta vida de fàstic fins les banyes
resolta sempre
en un no-res plúrim de mort
a curt termini i al comptat cert.

Ramón Irigoyen

Extret de **Cielos e inviernos,**
traduït per Antoni Mateu

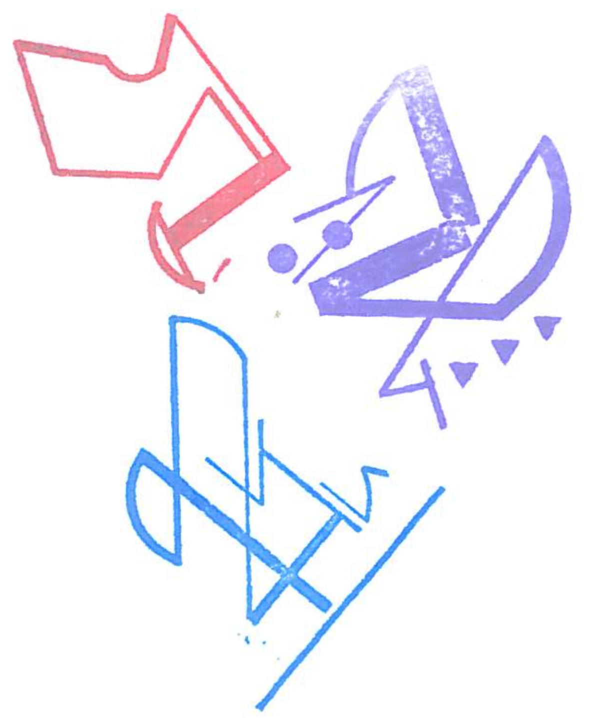

PAPERERIA JOCS FOTOCÒPIES
AMBRÒS
DIBUIX TECNIC FOTO LLIBRERIA

PAPERERIA JOCS FOTOCÒPIES
AMBRÒS
DIBUIX TECNIC FOTO LLIBRERIA

PAPERERIA JOCS FOTOCÒPIES
AMBRÒS
DIBUIX TECNIC FOTO LLIBRERIA

L'AL TRA SEQU ERA

JOSEP
BARGALLÓ
VALLS

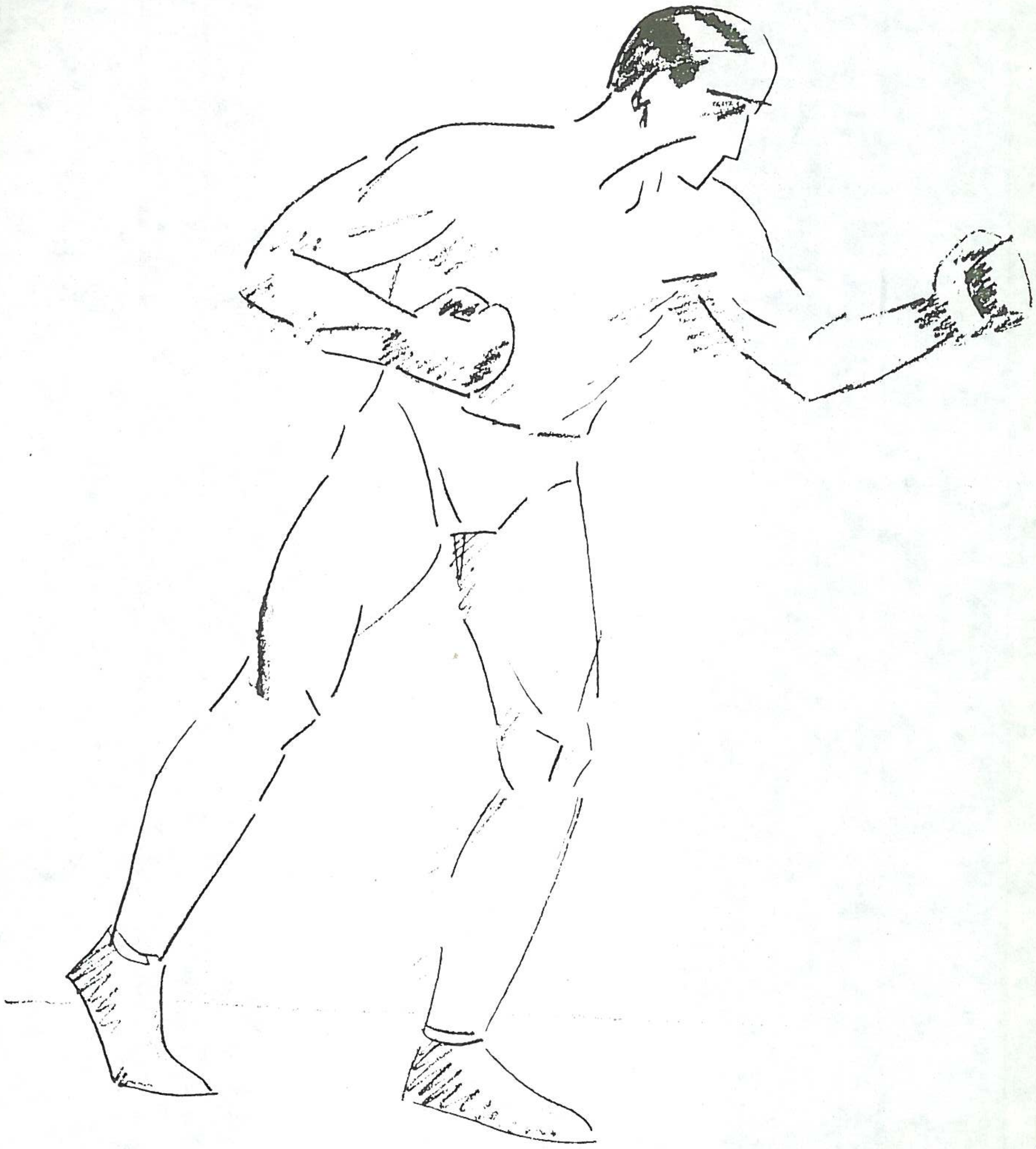

No cal ser un entès especialitzat, ni cap cosa de l'altre món, per adonar-se que la novel.la catalana, en els darrers anys, en els més immediats, no ha sortit d'unes constants no massa engrescadores: arguments reiteratius, (pre)històrics o desinflats ja d'entrada; avorriment —sovint subratllat per pseudo-intel.lectualismes tronats—; estils desiguals, que fan parlar a frares del segle XI com si fossin venedors de *El Corte Inglés...* Això no vol dir, clar, que totes les novel.les barregin aquestes constants: hi ha novel.les força ben narrades, però d'una manca d'atractiu destrempadora; n'hi ha d'altres un xic entretingudes que semblen escrites, malauradament i amb perdó, per un repetidor de 3er de B.U.P. Molt de tant en tant el lector amatent pot trobar-se amb una producció que supera aquestes mancances, però sense acabar de ser allò... com dir-ho... potser només sense acabar de ser. Tot això, clar, si el que busquem són obres que no s'insereixin de ple en la novel.lística de la dècada anterior, de l'altra o de les de més enllà encara, com si els temps, a casa nostra, no arribessin a canviar mai.

D'altra banda, potser, no caldria que ens posessim massa pedres al fetge. El nostre és un país petit, segons com es miri tirant a esquifit. I ja se sap que l'estadística és una ciència clau en el món d'avui: sembla raonable que als USA, a l'anomenat Regne Unit, a l'Alemanya o a la França que publica en francès —que ve a ser, ens agradi o no, la mateixa que la política— surtin més bons novel.listes, escriptors més realment contemporanis, que els que es donen arreu d'aquests esquarterats Països Catalans. Hi ha, fins i tot, des d'un pessimisme d'arrel històric, qui no dubtaria en afirmar que ja n'hi ha prou amb el *Tirant lo Blanc.* Per altra part, i des d'un plantejament paral.lel, no podem oblidar que l'activitat creadora no es mesura només per l'àmbit de la literatura narrativa: hi ha, també, pintura, escultura, fotografia, cinema, disseny, teatre... Finalment, en l'ordre d'aquest minúscul intent d'esbós, tenim la pròpia evolució de la novel.la catalana: el desert abassegador dels segles XVI, XVII i XVIII —quan en les cultures europees més actives i més lliures, o més alliberades, es crea la novel.la moderna—, les primeres i trontollants passes decimonòniques... sempre sota el signe de la repressió o, en els millors moments, la marginació provincial.

D'excuses, clar (i, potser, per sort, pensaran els més patriòtics), n'hi ha. I algunes més de les que hem repassat. Però, malgrat tot, no podem deixar de sentir un cert regust d'insatisfacció. Insatisfacció que augmenta, i molt, quan ens dirigim al terreny de les traduccions: ja vaig dir, o escriure, en un número anterior que en aquest camp ens salvem pel nostre poliglotisme, almenys de lectura. De fet, si haguéssim de llegir només en català aniríem venuts. I ben venuts.

Si pel que fa a les traduccions la cosa sembla que pot millorar d'aquí a uns segles, quant a les obres originals, les perspectives, almenys en un termini immediat, no deixen tampoc de ser decebedores. Si la nostra *«crítica»* encara pensa, sens dubte amb la més bona intenció del món, que els novel.listes de l'anomenada generació dels 70 són d'allò més modern i innovador... Per mostra dos botons: la carrincloneria i la pobresa a tots nivells de *Les claus de vidre,* un dels programes més avorrits i prehistòrics de TV3, obra del suposat autor jove Jaume Fuster; i les il.legibles, també avorrides i insulses crítiques-ficció que publica l'omnipresent Ofèlia Dracs —paradigma de la generació esmentada— al *Quadern* dominical de *EL PAIS.* Sort que algun antic membre de la colleta ha sabut sortir-se'n, almenys pel que fa a les seves intervencions radiofòniques (llegeixi's Quim Monzó a Catalunya Ràdio) o a les seves col.laboracions en d'altres medis. Mentrestant, només podem fer que passar-nos-ho bé amb les novel.les de lladres i serenos del Ferran Torrent o amb alguna obra menor (especialment quant a l'extensió i, em temo, també pel que fa a d'altres qüestions) de diversos gèneres tradicionalment considerats com a marginals o inferiors, com ara és l'exitós erotisme —exitós, almenys, a nivell comercial o de vendes—.

La novel.la és, doncs, una altra de les sequeres que pateix el país. Ens aniria bé una bona tempesta.

Avd. PRESIDENT
COMPANYS 6

AURELI RUIZ

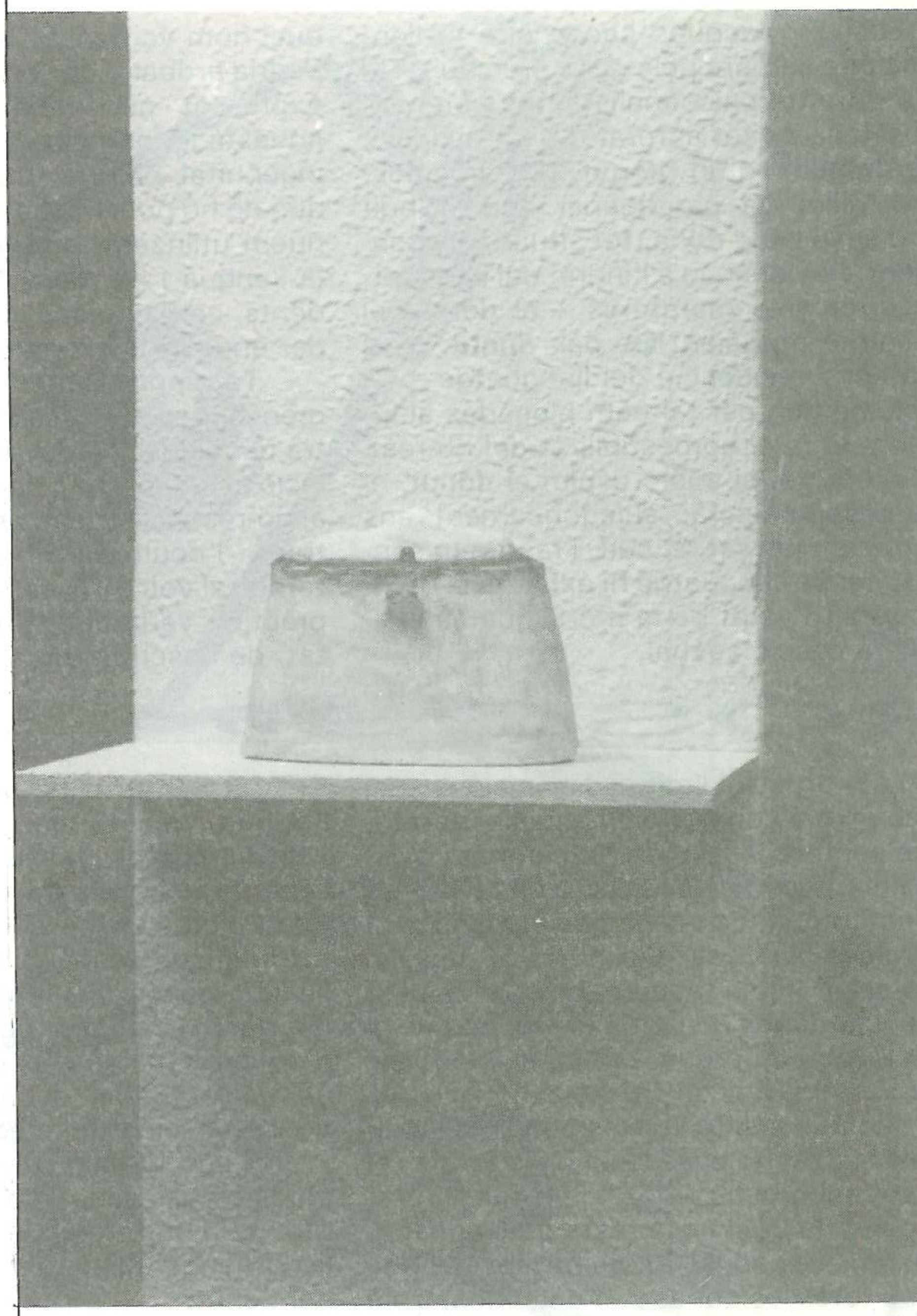

SENSE TITOL, MUNTATGE, 1986 · PLASTILINA, PLOM I CENDRA. 11 x 15 x 7,5 CM.

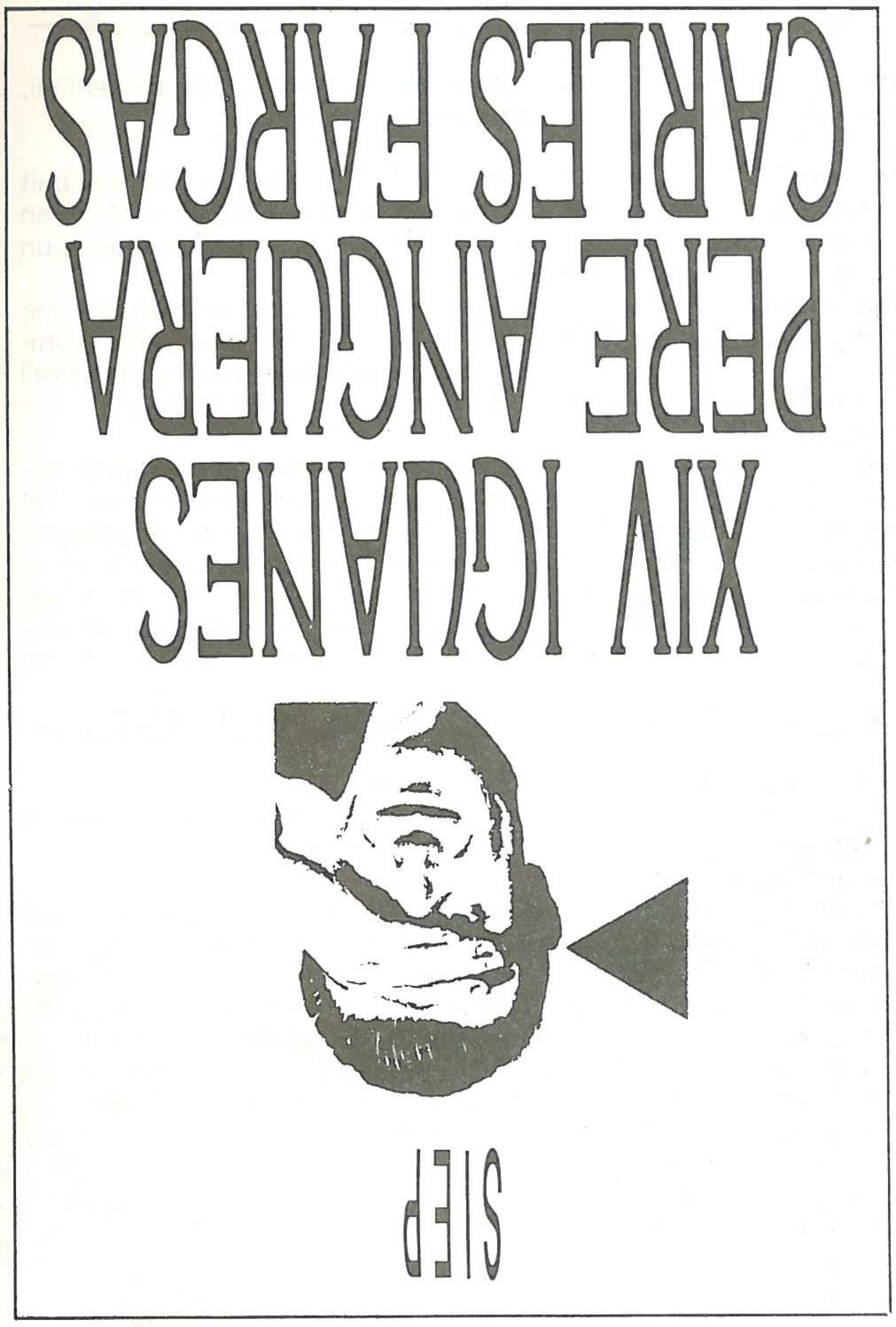

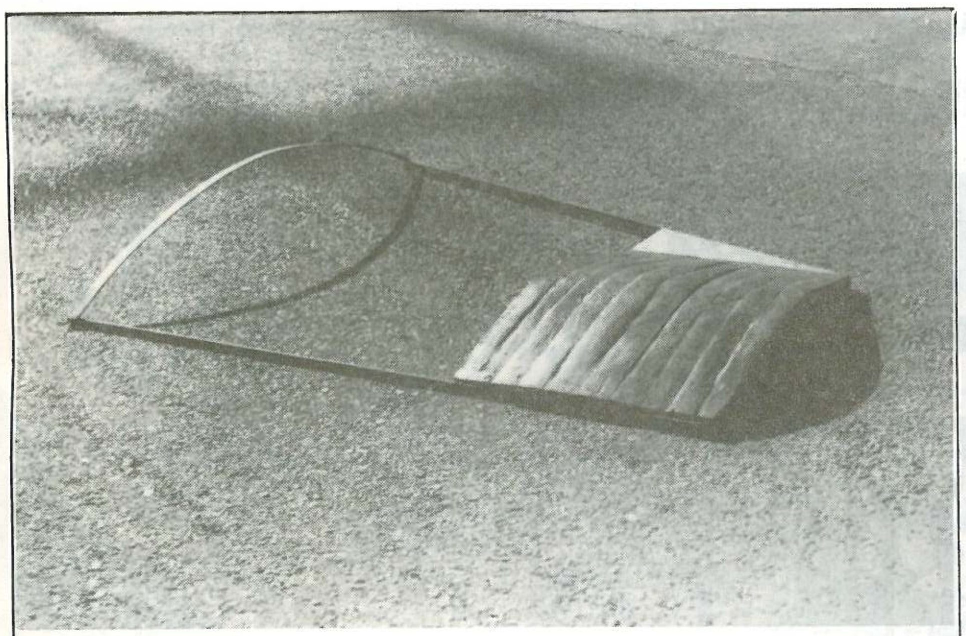

MANEL LLAURADO

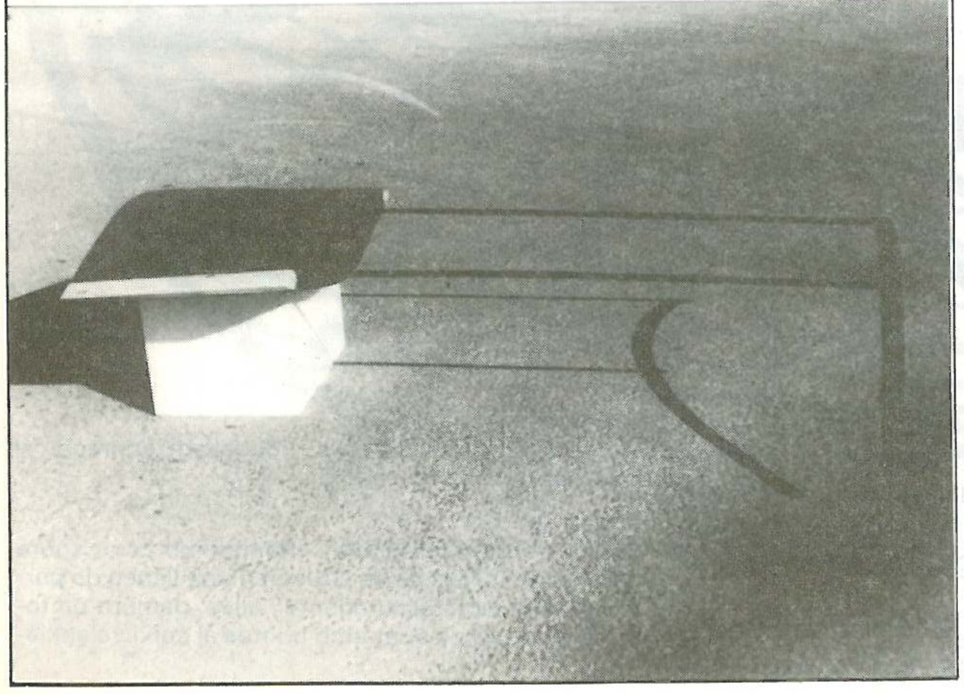

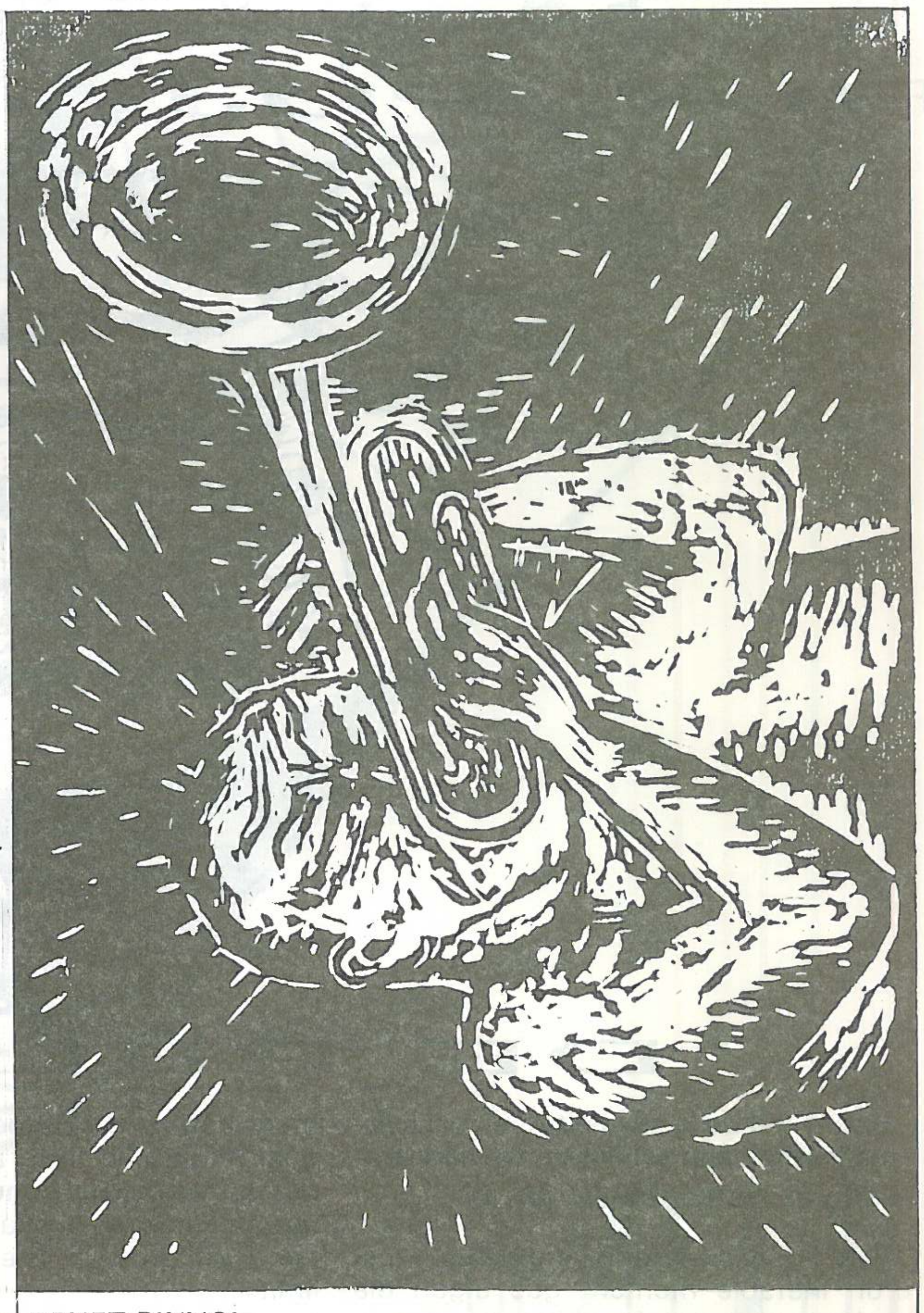

BENET PINYOL

«ELS CONYS SABOROSOS»* DE VALERIÀ PUJOL VISTOS DE PÈL A PÈL

¿Ens diu Jacques Lacan que el llenguatge gira sempre pels volts d'un buit, i hi hagué un altre psicoanalista que comparà tal absència de tot al forat d'una rosquilla, concretament d'un **dònut**, i, endemés, Henry Miller va parangonar aquest buit amb el sexe de la dona, tot situant així, sàviament, l'existència a l'indret del llenguatge, i totes tres metàfores —el **dònut**, el llenguatge passejant-se pel **dònut**, i el **dònut**-cony residència del llenguatge— es complementen per tal com plegades al.ludeixen a la fatal comestibilitat del no-res?

En efecte, si ens cruspim el **dònut**, el forat desapareixerà; al.legòricament ens l'haurem empassat, el buit, i restarem sense res, sense llenguatge ni existència: haurem assolit l'estat de la mort, que és el límit de la passió sexual.

¿La mort és el límit de la passió sexual perquè això és un tòpic en aquella literatura que sempre perora emfàticament i existencialment sobre els límits, o bé tal proposició estereotipada vol dir que la mancança de qualsevulla cosa que hi ha al mig del **dònut**-sexe hi és només mentre aquest existeix, i, doncs, el buit existeix perquè el **dònut** existeix, perquè la dona existeix, tot i que, segons Lacan la dona no existeix pas, sinó que existeixen les dones, existeixen els buits, i no pas el buit, i els forats i el conys —saborosos o no—, i no pas el forat ni el cony, la qual cosa resta qüestionada, tanmateix, per aquell aforisme japonès que diu que totes les dones són una dona, o sia que tots els buits són un buit, que tots els **dònuts** són un **dònut**?

Sí, qualsevol llenguatge, inclosos el de l'escriptura i el de la sexualitat, es passejarien per la rosquilla, pel **dònut**, tot abocantse en aquell esvoranc lacanià.

¿I tal orifici o ull no és sinó allò que resta d'un inefable moment que algun dia hem viscut tots indefectiblement, l'innocent temps, present en tota biografia, en el qual hom va pensar, amb el desig, que ho podria arribar a dir tot, que tot podria ésser expressat per mitjà d'un llenguatge, i aquesta ignorància es torna més endavant ingenuïtat perquè, malgrat que ja sabem que no ho podem pas comunicar tot, continuem utilitzant, amb desig, el llenguatge, la llengua i els llavis, i ja no pas però les dents, car ja no ens volem menjar el **dònut** per engolir-ne el seu ull?

Talment, amb l'afegitó, nogensmenys, que, en ésser conscients de la nostra candidesa, esdevenim perversos en relació al buit del mig del **dònut**, és a dir, amb el no-res: hi juguem, amb el no-res, el mostrem, l'ocultem, el disfressem, hi fem tombs al voltant, car no pas altra cosa és la pràctica veritablement creativa de l'oralitat, de l'escriptura, de l'art.

¿El **dònut**, o la vulva, com a símbols del buit, necessiten corporificar-se a través d'una eina útil per a la producció de llenguatge, i aquesta eina pot ésser la parla, la ploma, el pinzell, l'instrument musical, i, en conseqüència, per a l'escriptor el llenguatge és la materialització del forat del **dònut** i, doncs, del trau de la vulva, i d'aquesta manera, per tant, el llenguatge és l'objecte del desig dels escriptors i, doncs, el llenguatge és un trau saborós?

Sí i no, per tal com el llenguatge és un enfilall d'ulls saborosos que formen un seguit de metàfores que en fan una de sola, la del llenguatge girant a l'entorn de l'orifici del **dònut**.

¿Tal ull és «una mena de xuclet immens», com és descrita una mirada a la primera pàgina d'«Els conys saborosos», la qual mirada és feta, al capdavall, per un **dònut**, per l'ull del **dònut**, del no-res, un **dònut** que més avall, a la pàgina vint, esdevé boca saborosa i pregunta «quin és el límit»?

El límit, a la literatura dels límits, és el xuclet immens, que és desconegut fins que hom no el travessa i s'hi buida per l'ull, per la boca, pel sexe.

¿I aquest xuclet immens és el del buit de l'existència, com digué Henry Miller en il.luminar amb una llanterna una vagina, un **dònut?**

«Travessa'm el cos, buida't en mi; destrueix-te en mi, destrueix-me», contesta el saborós **dònut** apassionat de sexe i de mort de la mateixa pàgina vint.

¿O és que el llenguatge del xuclet immens no és sinó el panteix, els gemecs i el crit de l'orgasme, que a la darrera pàgina del llibre es confon amb el crit de la mort, o és que «Els fruits saborosos» de Josep Carner també eren conys-**dònuts**, al pou sense fons dels quals, tanmateix, ell no s'hi abocava pas?

Tots els mots embolcallen el xuclet immens del buit del **dònut**.

¿I ens diu Lacan que la relació sexual no existeix pas perquè la realitat no existeix, el temps no existeix, el destí no existeix, l'atzar no existeix i, per consegüent, el llenguatge és, en el límit dels límits, la més, viva representació del nihilisme?

Oh i tant! I per això el llibre fineix així: «A fora, hi feia calor; dins meu, no sé què hi feia».

(*) L'aplec de contes **Els conys saborosos**, de Valerià Pujol, després d'ésser rebutjat, per obscè, per diverses editorials, ha estat publicat per **Editorial Empúries** (Barcelona, 1986).

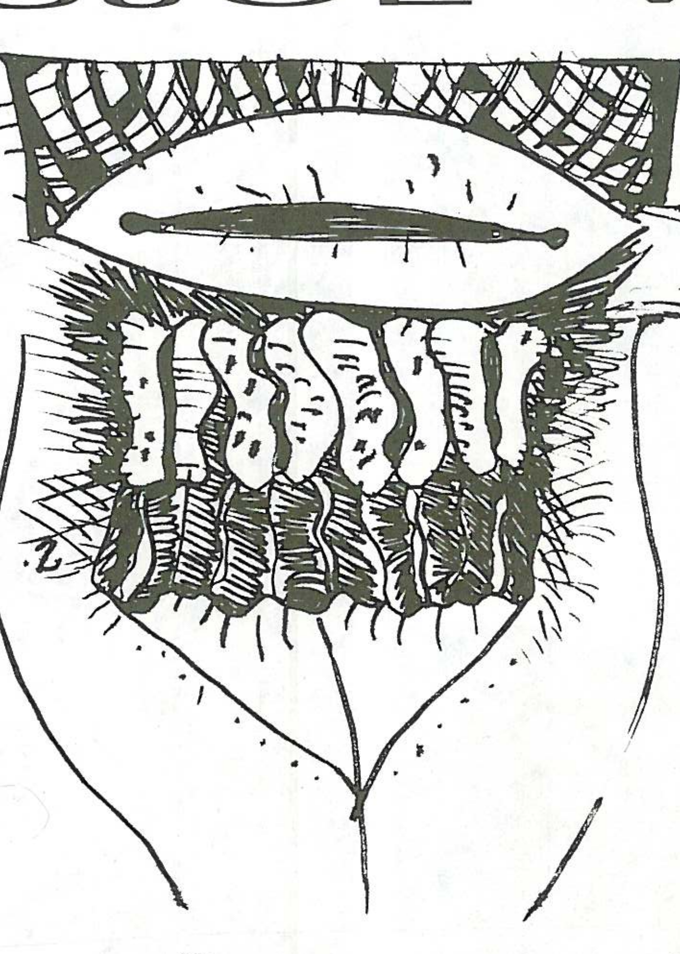

Dibuix 1:
Dibuix de Síndria Segura. «Budellam endreçat al dessota d'un cony saborós».

Dibuix 2:
Dibuix de Síndria Segura. «Rosta amb cony sobre un bocí de formatge de Gruyère i una llenca de pernil del país, amb escuradents i oliva, damunt un toballonet de filtirè orlat amb puntes al coixí valencianes».

CARLES HAC MOR

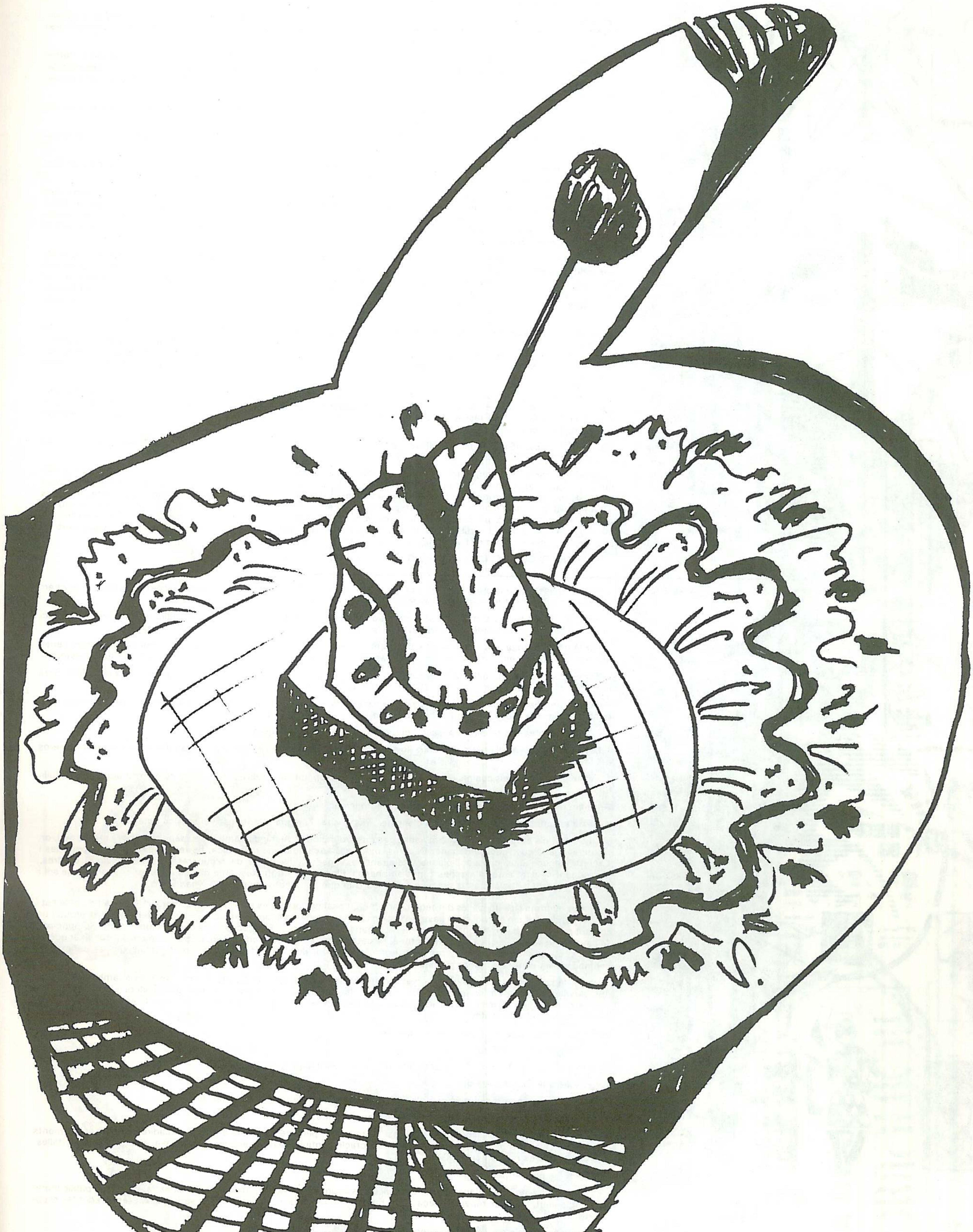

...DE PÈL A PÈL

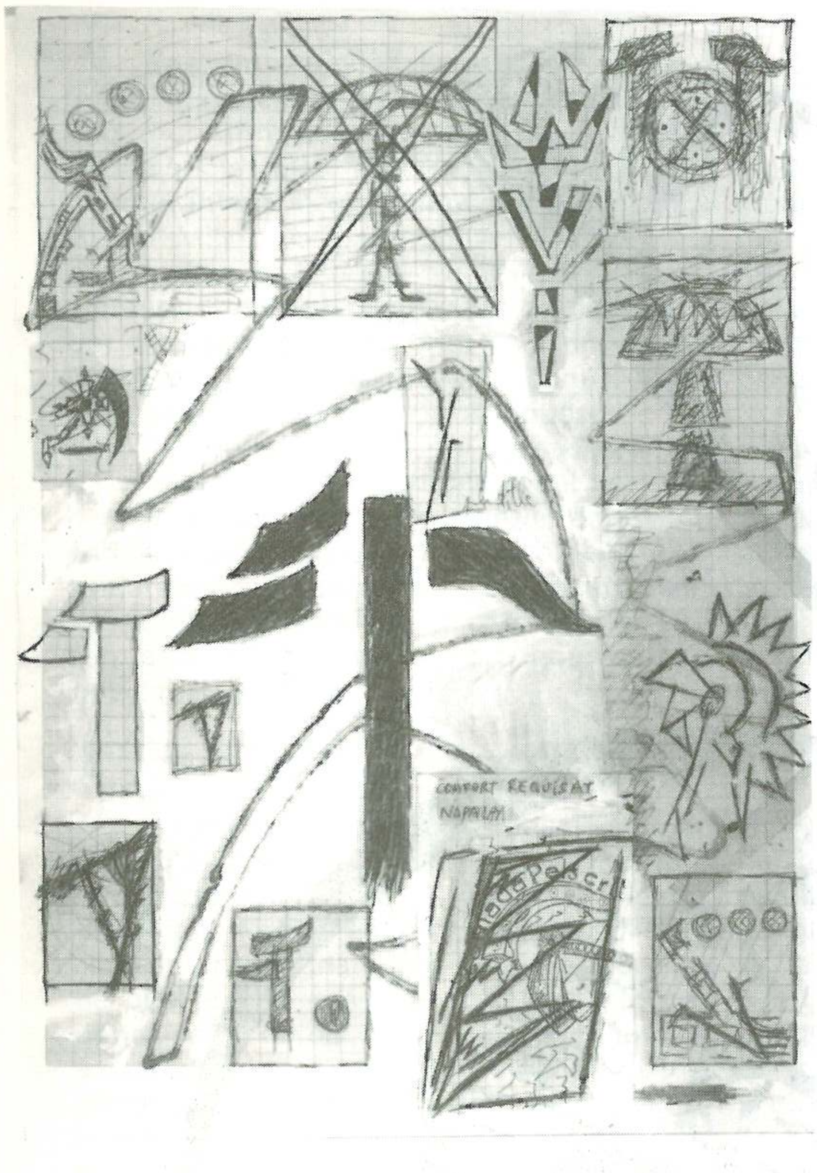

portàtil d'autonomia pròpia podré establir algun contacte.

—SNB127 necessitem informació dades personals.

«És difícil aconseguir la informació de l'ordenador del cap, però encara tinc en el meu poder la combinació d'ús privat. Però ningú respon, només la màquina m'ofereix la seva capacitat de memòria, el seu contacte constant. Tanmateix així em serà més fàcil parlar, sense interrupcions, freda i objectiva.

—FV, aquest és el nom que tu et deies per a mi. No sé si tinc temps, o si tots nosaltres tindrem temps per a res. Potser ni tan sols per morir conscients. Però desitjo, amb tota la meva ànima, que, quan arribis aquí, al teu sanctòtum particular, abans de l'última decisió, sigui la meva veu la darrera cosa que escoltis, que et vingui present al teu possible record dels temps, abans de la mutació final.

«Intento, ara, prendre la meva posició davant la situació. No em corre pressa. Necessito, més que cap cosa, quedar-me davant la màquina seguint aquest monòleg que m'allibera...»

...CONFORT REQUISAT. Perill. CONFORT REQUISAT. Ordre d'organització. CONFORT REQUISAT. Ordres d'evacuació. CONFORT...

«Vaig creure tots els teus ideals de conformar la Ciutat dels Elegits, la ciutat dels privilegiats. Nosaltres, els intel.lectuals més selectes, els cossos més ben fets, crearíem l'imperi del futur, l'oasi d'Occident.

«Entre els marbres més exquisits, l'arquitectura més fastuosa, les construccions més exòtiques... els elements més fantàstics. —Tantes i tantes coses, no puc ni recordar—. Tota la cultura robada i requisada als altres que viuen en estat de supervivència. L'estètica organitzada i programada. S'iniciava l'era imperial. Mentrestant, multituds de vida incerta, s'amuntegaven en els suburbis exteriors, on gairebé ni es coneix la llum, on els homes són simples autòmates sota el control dels nostres circuïts computeritzats, els conillets per als experiments.

«Quan et vaig veure, ornat amb el signe del gran poder, amb l'armadura del casc pelut, vaig saber, instantàniament, que no tindria més voluntat que la teva. Tot tu m'abraçava i m'envoltava quan em deies una sola paraula. T'agradaven els meus trets orientals i les llegendes dels meus avant-passats que tan agradosament escoltaves. Et desitjava en tot moment i tu ho sabies. I em vas trair. Només em volies posseir perquè així creies posseir el teu etern enemic de l'Orient. I ara, tota la teva gran i fastuosa Ciutat te por de morir. Les màquines de seguretat esperen que les ajudi bo i comandant els botons.

«Sóc covarda en aquest moment. El so del gong se'm clava cada vegada més fort al cervell i no puc ni pensar. No volia creure la realitat que se m'imposava. i tu cada dia eres més lluny. Odio totes les meves faccions, els meus signes orientals i tota la filosofia d'equilibri que et recitava abans de tenir-te. Tu només estimes la teva creació, el paradís de la cultura occidental, tota reunida, tota conjuntada sota el teu poder. Algun dia havia de fallar el sistema. Necessito una altra dosi per decidir.

«La marca de la meva nissaga em rossega i em crema la pell. Es la imatge que no m'abandona. Però sóc covarda. Disposo de la cerimònia del tè per meditar sobre el deslligament de la inquietud de la vida. No et vull donar més la meva fidelitat, la meva lleialtat de vassalla. Ets un mikado egoïsta i no mereixes que jo segueixi essent la teva samurai. Renego d'un harakiri anònim i erm.»

...CONFORT REQUISAT. Perill. CONFORT REQUISAT. Primers atacs incontrolats. CONFORT REQUISAT. Ordres d'abandó. CONFORT...

—«Ara et retiraràs al teu refugi tot intentant les últimes mesures de força. Hauràs d'escoltar el meu missatge a la màquina. Jo sabré quan estem contactant. Espero i necessito que segueixis escoltant perquè has de saber la decisió que acabo de prendre. He controlat el temps segon a segon, els mecanismes no em fallaran, en sóc una experta. Ara deus estar sentint un soroll persistent que vol ofegar la meva veu, cada cop més aprop de la teva cúpula. Dintre de deu segons el meu autoaeri equipat s'estavellarà contra el teu edifici. Deus estar morint com jo. Agonitzant. Però no t'he volgut regalar la meva vida. L'estilet d'atzabeja i or ha entrat fa un moment dins el meu cos. Tot serà foc i aigua, però no t'he volgut lliurar a tu la meva vida, sinó la meva mort...»

...CONFORT REQUISAT. Caos. CONFORT REQUISAT. Fi. CONFORT...

SCRIPT NO. 7

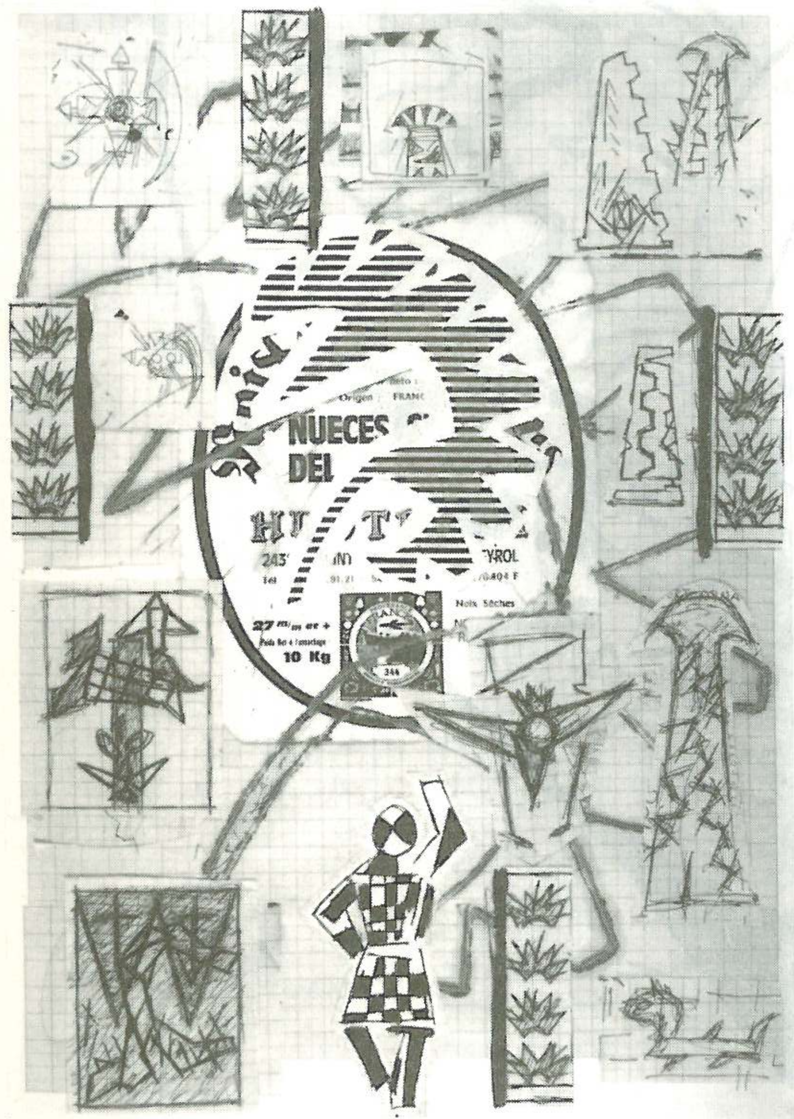

—Hem d'enllestir tota la programació i fixar les actuacions de la funció final. El secretari del comité ho té tot a punt em sembla: Ens ha portat les bandes copiades?

—S'ha rebut ja, a través d'intermediaris, el símbol de la vida i la mort, que, des d'ara, presidirà tots els centres col.lectius. També tenim les bandes coronades, que es repartiran per tota la Ciutat i guarniran els carrers.

—Per la nostra banda, disposem ja dels decorats, encara que, mal m'està el dir-ho, les construccions nostres serien una escenografia més perfecta, més que no pas algunes de les coses que haurem d'adoptar per a la futura estètica.

—Senyors, ja ho saben, màxima discreció. A partir d'ara, ell governarà. I vostès ja ho saben: màxima discreció. Serà més interessant que fixem l'itinerari del recorregut de la cavalcada.

—Aquí té una llista de carrers i indrets pels que passarà. Vigilància total. Però no cal patir gaire, gaudeix de molta simpatia popular. I, a més, ara ja no hi ha tanta gent.

—I tant! Ara ja es pot respirar i passejar per arreu. I tot sembla una festa...

—La festa. Aquest és el nostre objectiu. No s'aparti del motiu principal de la reunió. Tenen decidit l'ordre dels números del festival?

—Tenim ja preparats els psalms i les pregàries inicials —ja sap, un nou ritual—, i també els números d'acrobàcia i equilibri.

Ara hem de decidir els números musicals i les actuacions.

—Ja ho saben: s'han acabat les carrincloneries. Fastuositat i alegria. L'anticrist vol música i gresca.

De moment, els actes es van succeïnt sense cap mena d'incident. Al migdia, amb el seu sèquit, arribava al port aeri, on l'esperava ja la cavalcada ordenada. Després, dalt de la seva quàdriga metàl.lica, ha recorregut, entre serpentines i confetti, alguns dels carrers i places. Admirant, a vegades, les obres de recuperació i construcció, i d'altres, preocupant-se per l'estat d'algunes zones enrunades. Els homes autòmates, amb ulleres fosques, enlluernats de sol i música, cantaven i aplaudien la presència del nou Cap que ara s'auto-anomenava Khan Etern.

Els joves guerrers i les dónzelles del sèquit han entonat psalms i pregàries a l'entrada del santuari. Quan s'ha agenollat i ha dansat davant del símbol de la seva nissaga materna, tot escenificant el misteri del seu naixement, s'ha produït un instant màgic que ha emocionat les multituds. Abans d'arribar aquí, a la plaça, on es desenvolupa l'actuació principal, la cavalcada, en tota la seva llarga trajectòria, ha causat molta sorpresa i admiració. La gent comença a conèixer què és la festa, el ritual màgic i fosc. Tots són al gran auditòrium dels estandarts, altres, però, segueixen les cerimònies mitjançant les pantalles d'imatge instantània.

Al so de la cançó de moda s'obre el número final del gran festival de benvinguda. Totes les coristes, amb faldilles curtes, desfilen rítmicament en una actuació espectacular. S'encenen neons, es disparen els sortidors il.luminats que dibuixen figures i arriben més enllà de les cúpules, apareix un llac amb ones artificials tot envoltant l'escenari. Entre el públic no cessen els comentaris.

—Oh, és increïble. Que ho veus? Però, que ho veus?

—Això no s'ha vist mai aquí.

—T'ho creuràs tu. A mi em fa l'efecte que ens ho tenien amagat.

Segur que a la Ciutat cada dia era així.

—Aquests nous m'agraden més que els d'abans. Trobo que, de moment, ho fan prou bé.

—A mi m'han dit que han obert tots els accessos prohibits.

Grans aplaudiments acomiaden les ballarines. L'orquestra, però, resta quieta a les seves cadires amb els instruments preparats. La munió de gent, que no sap si l'espectacle continua, espera encuriosida a la plaça i davant les pantalles. L'organització es reuneix corrents.

—Què hi ha previst per ara?

—Senyors, això no havia d'acabar així. Les ballarines haurien d'haver tornat a sortir i l'orquestra, mentre el públic continués aplaudint, havia de repetir la peça. Com ho podríem tancar ara? Potser el millor seria que el presentador fes el comiat final.

—Perdonin, el Khan vol sortir a l'escenari.

—Tot queda, doncs, ben arranjat. El més segur és que vulgui pronunciar el seu primer discurs davant el poble. D'aquesta manera sabrem el seu programa i les seves intencions.

El Khan etern puja al cadafal i se situa sota el símbol del poder, el gran casc pelut. Tots esperen impacients els gestos i les paraules del seu nou governant. El missatge transcendent que, a partir d'aquests moments, els guiarà.

L'orquestra comença de bell nou. No és el ritme excitant de la resta de les intervencions, sinó una música penetrant, lenta i dura. Brilla la figura emmarcada sota el focus entremig de la fosca negra. El Khan es mou. Balla.

Lentament, amb una harmonia perfecta amb la música, es treu la cassaca d'or i brillants i la llença las seus peus. Mou sinuosament els malucs seguint la percusió. Quan deixa caure els pantalons de seda negra, apareixen les cames morenes i brillants, i el seu cos resta només tapat per una camisola de setí vermell.

No se sent ni un soroll, ni una sola veu, només la respiració feixuga de tothom que, bocabadat, veu com la dansa continua. El focus inicia les intermitències. La figura és vista i no vista. Les mans de l'anticrist es passegen i ressegueixen els setí vermell tot acaronant-lo d'una manera provocativa. Les mans aixequen la peça de roba. El focus s'apaga. Torna a encendre's ràpidament. Es la fi de l'strep-tease. Es la catarsi. Es una dona.

4

ÒMNIUM CULTURAL

ESCOLA DE CATALÀ

ESCORNALBOU

C/ Vilar, 5 Tel. 30 16 17

(darrera Ajuntament)

REUS

M.C. B.

riure de sàtir deixa veure la boca sense dents, pudent d'aiguardent i carn crua del vell tàrtar. besa el jove. amb una de les espases li trenca el coll de la camisa i la corbata. amb l'altra li obre la iugular. el jove sospira. el vell acosta la seva boca riallera al coll. beu la sang a glopades. amb la boca plena, vessant-li pels costats dels llavis, tota vermella, va cap a la donzella més jove. besant-la, canta el psalm de la consagració de la fertilitat.

SCRIPT NO. 5

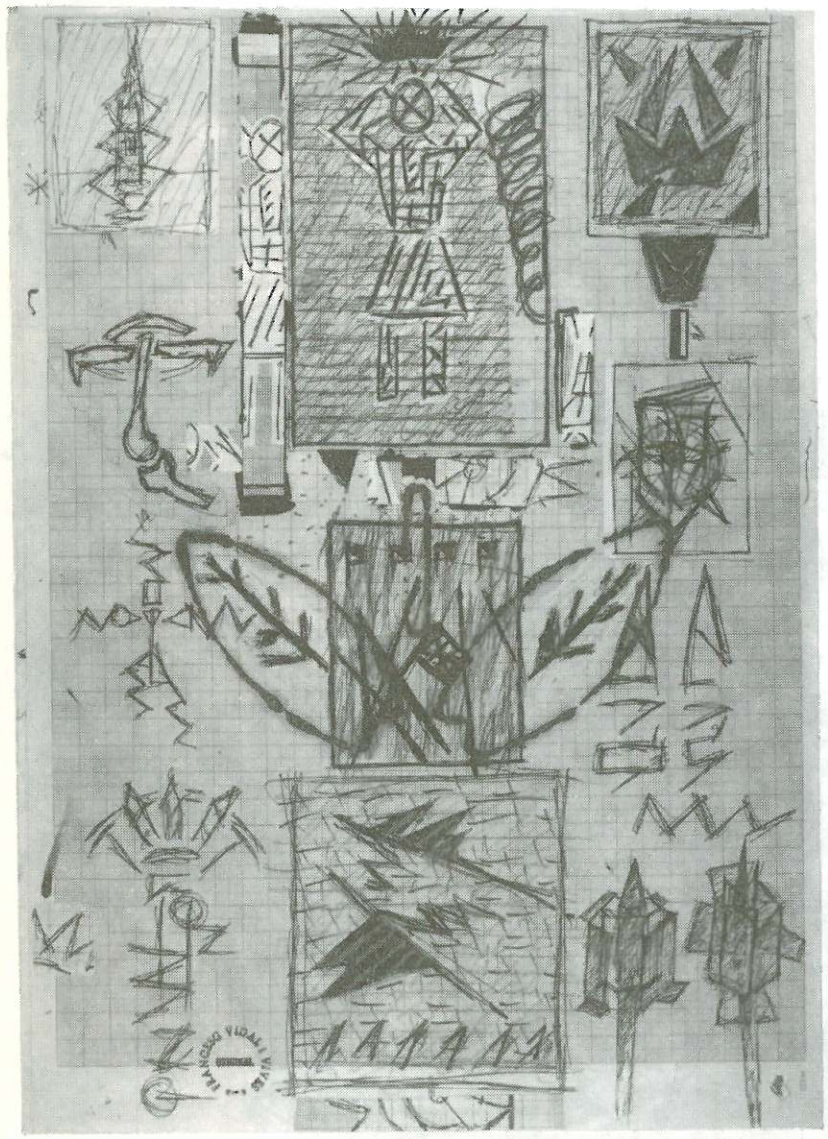

M'havia tret l'americana i m'estava afluixant el nus de la corbata quan van trucar a la porta. Estava cansat i tenia ganes de dormir. El cas havia estat llarg i pesat i no havia quedat gens satisfet. Ella ens havia enganyat a tots, i potser ara estava en qualsevol lloc amb un munt de calers a la butxaca. Vaig fer un glop directament de l'ampolla i, palpant-me el colt a l'alçada de l'aixella, vaig avançar cap a la porta. Volia dormir i n'estava fart i cansat, però era ella. Mirant-me per sota el barret, sense dir-me res, entrà i s'assegué a la butaca, davant del foc.

—Tinc molta set. Mentre em fumo la cigarreta voldria beure'm un whisky.

—No saps dir res més? Un any darrera teu, i ara que donem el cas com a tancat, perquè ja creiem impossible trobar-te, et presentes aquí com la cosa més natural del món.

—Dóna'm beguda i estalvia't xerrameca.

Furiós, em vaig atansar i li vaig pegar una bufetada.

—Gateta meva, les ordres les dono jo. I si no m'agraden les teves explicacions, no sortiràs gaire afavorida d'aquesta casa. Canta. La gateta s'havia calmat. Dolça i mig plorosa se'm llança al coll. Em llepava l'orella tot dient-me que em volia.

—Prou d'efusions. Eres envejada a la Ciutat per la teva vida privilegiada. I de sobte, desapareixes. Vaig voltar per mig món mesos i mesos i arreu se'm perdien els rastres. Vas robar fórmules de la base?

—Ara ho entenc tot. No, per què les havia de robar? No sóc cap espia. El teu treball no ha servit per a res. Era per això que em perseguies, doncs? Jo creia que em buscaves per motius personals.

—Deixa't d'orgues. Vas posar en perill la seguretat defensiva de la Ciutat. Els caps creien que havies venut els coneixements de la teva feina.

—N'estava farta de les bases, dels laberints de defensa, de programar computadores nuclears i comprovar els mecanismes dels nostres missils sempre en posició d'atac. Els passadissos del nucli se m'apareixien cada nit en lloc de la son. Irregulars i desdibuixats. Números i armes. No podia quedar-me a la Ciutat. Jo volia volar i no m'haguessin deixat tan fàcilment.

—Els grans cervells són presoners de la Ciutat. Els privilegiats teniu pocs deures, però un és aquest: heu de ser sempre fidels a la vostra creació personal.

—Tu no et queixis. No he sabut mai com és que tu vius a la Ciutat. Segur que provens dels suburbis de fora. Com tho vas fer per arribar?

—Es una història molt llarga. M'interessa més el teu cas.

S'aixecà i es treié l'abric i el barret. Semblava disposada a explicar-ho tot. Segons el que em digués, ja tindria temps de telefonar als caps més tard. Deixant a terra les altes sabates, s'arraulí damunt l'estora, sota les meves cames. Mimosa, refregava la galta contra el meu genoll. Li vaig acostar una ampolla sencera i dos gots.

—La nit pot ser llarga. Canta.

—Tenim temps per a tot.

—No. Parla ara. Es l'únic que m'interessa.

—Em va costar molt aconseguir unes vacanes, ja saps que les sorpreses ocasionen molèsties en les programacions anuals. Ell tampoc no em volia deixar marxar. Finalment vaig poder anar-me'n inscrita en un creuer per mar, que enllaçava amb una excursió per l'Africa. Llocs considerats perillosos perquè són zones no definides.

—Africa. Aquesta va ser la primera pista. Si no m'equivoco, els teus plans de vacances van seguir el seu curs previst, però tu no vas ralitzar el safari a les reserves de natura del sud.

—No, literalment vaig volar. Realment no tenia un rumb definit, però l'amor va canviar els meus plans. Dalt el vaixell, la primera setmana, havia conegut un jove oriental que em va seduir totalment. Jo em vaig deixar portar.

—El jove mongol que era a l'excursió. Els teus ex-companys de viatge el recordaven molt bé. Pela llarga i nits esotèriques.

—Això no és exacte. Era encantador. El meu home va ser encantador. A l'est d'Africa vam agafar un aeri i vam volar fins a casa seva.

—Era? I doncs?

Aquesta vegada la gateta es va emocionar de debò. Plorava desconsoladament i em mirava furiosa.

—Ja sé que no t'ho creuràs, que potser no s'ho creurà ningú. Però la història va valdre la pena. Jo l'estimava molt.

—Perdona noia. No hi entenc d'això. Beu i segueix, deixa les llàgrimes inútils.

—Jo volia marxar i ho vaig fer. Això és tot. Sola o acompanyada, tant se val. Deixa'm tranquil.la si te n'has d'enfotre.

Em va costar bastant de convèncer-la perquè seguís la seva narració. I, a més, vaig haver d'aguantar tot un seguit llarg d'elogis al seu mongol mort. Quan ja estava a punt de petar, va deixar de banda les punyetetes sentimentals i vaig aclarir alguna cosa.

—I res, doncs. Allà a Mongòlia, vam ser molt feliços. El seu pare va morir aviat i ell va haver de prendre les regnes de l'imperi com a khan suprem. Vam tenir un fill. Ell n'estava molt content, però al cap de poques setmanes va morir quan provava un model nou de columna aèria. Les vídues, ja saps, han de morir i fer companyia al seu home. Jo no em vaig resignar a quedar-me enterrada dins el seu monument funerari. I, malgrat la marca de corona que ja porto gravada a la pell, vaig aconseguir, disfressada, escapar amb l'ajut de la regència actual que té cura del meu fill. I aquí sóc.

—Si és veritat el que em contes, resulta que et vas convertir en reina d'un dels imepris més poderosos i que, conseqüentment, el teu fill serà el futur khan de la Mongòlia. No em facis riure.

—Es veritat.

—I tu, tan sentimental i tan romàntica. Com és que has deixat, tan petit, el teu fill allà? Si tu has tingut tan poques dificuats per a tornar, no crec que t'hagués costat molt emportar-te la criatura.

—La criatura, com tu dius, s'ha de quedar allà. Estava predestinat molt abans de néixer.

Astorat i bocabadat, vaig escoltar una lliçó sobre els principis fonamentals de l'univers. El passat i el destí, segons la seva conferència, avorrida per cert, van confluint i trobant-se en uns punts molt concrets. Amb la son que tenia i el whisky de la segona ampolla em semblava un somni increïble. Ni tan sols un malson, sinó una pel.lícula al.lucinant.

—El meu home sabia que havia de realitzar una missió molt important. Jo també ho vaig saber aviat. Riu si vols, no intento que em creguis, només et dic la veritat. Havíem de ser els pares de l'anticrist que salvarà el món actual. La teva cultura occidental també l'espera. Llegeix aquí.

Naistra du gouphre et cité immesurée
Nay de parents obscurs et ténebreux
Quan la puissance du grand Roy revérée
Voudra destruire par Rouen et Evereux

Allò per a mi no volia dir absolutament res. Ara ja podria trucar als caps i explicar-los que la noia havia tornat, que tot havia estat un malentès. La noia no havia pres res i tardaria un temps en tornar a la feina perquè havia arribat una mica tocada. Res d'importància, es veu que li havien matat un manso que havia trobat pel món. Res de criatures i fantasies. Res de fórmules.

—Així, doncs, s'ha acabat tot. Ara, gateta, si vols, podem parlar d'altres coses.

Carinyosa i obedient em besà. El trajecte fins al llit era curt. Vam fer l'amor ràpidament, jo estava molt cansat. Quan m'adormia li vaig demanar si no enyoraria aquell fill del que tan parlava.

—No l'enyoraré, però ell ja sap qui sóc, i per a que sempre s'enrecordi de mi li vaig dexiar tota l'habitació dibuixada. La meva vida, la Ciutat, la feina, l'occident... to és a les parets del seu quarto.

3

SCRIPT NO. 6

«1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10... la paret... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10... la paret

Voltes i voltes per tota l'habitació. Odio aquests miralls. Odio les meves faccions petites i obliqües, el meu rostre oriental. El meu cos savi i calent, els pits, les anques rodones, el meu ventre llis... I els meus peus, l'únic que m'agrada, l'únic del que estic orgullosa. He sabut conservar els peus tal com mana la tradició japonesa: petits, breus, perfectes... I les ungles vermelles que es claven a la meva pell i m'esborronen, com aquest neguit que no se'n va.

«M'esborronen també aquestes màquines que omplen tota la sala. Ara em són estranyes i no puc sinó restar immòbil aquí davant tot escoltant els senyals preocupants i els controls lluminosos que es disparen ininterrompudament, talment com un arc de santmartí metàl.lic. I mentrestant, insistent, el gran gong de la Ciutat, com un tro repetitiu, m'avisa de l'alerta.

«Es el cor de lamentacions de les computadores de la Ciutat, totes ajustades als circuïts de comunicació, que vomita les consignes dictades pels mecanismes de seguretat.

::. CONFORT REQUISAT. Senyal de perill. CONFORT REQUISAT. Senyal...

«Crec que necessito una nova dosi. De moment no sóc capaç d'actuar davant d'aquestes ordres que m'angoixen. Jo pensava que el nostre imperi era indestructible...»

«La dosi sempre em calma, em tranquil.litza com aquesta cúpula tota tancada, inutilitzat l'accès per la torre. Així puc meditar quina actitud he de prendre. Potser algú em podrà dir què he de fer, potser amb el microordenador personal i

Himne a l'alegria

Un cant a l'alegria. A TOMÀS BARBERÀ hi ha els articles

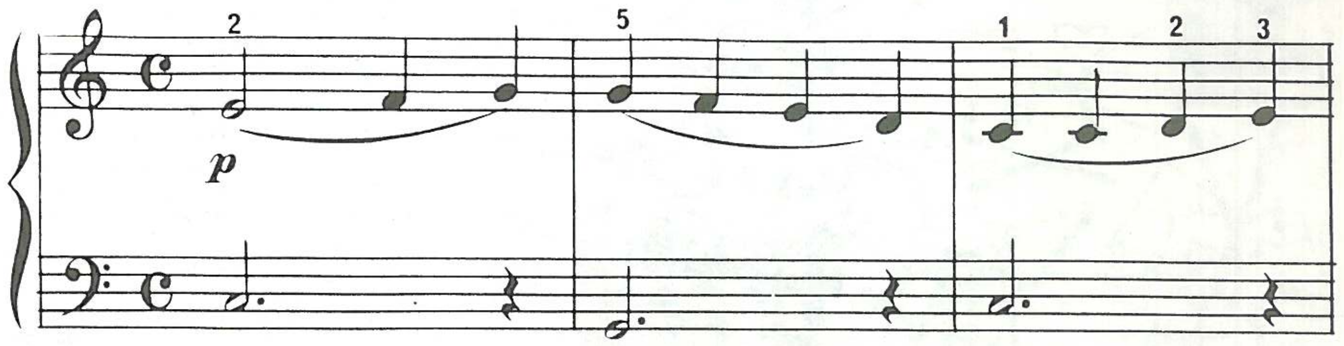

que porten L'ALEGRIA a tots. Als grans i als petits. A tots els que tenen la sort de sentir i de

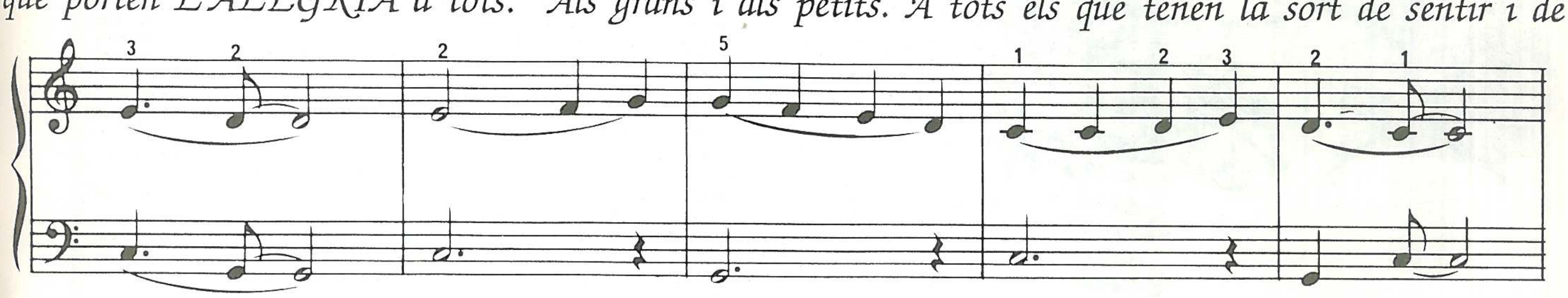

fer sentir l'alegria de viure. TOMÀS BARBERÀ. Una botiga sense fronteres per a fer-vos arribar

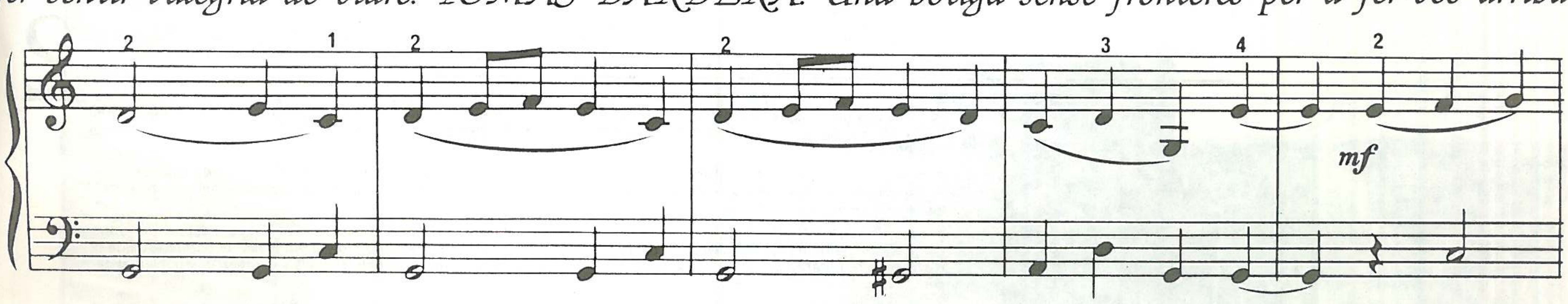

milers de novetats. JOGUINES de tot el món, diferents, que cal veure. PAPERERIA de tota

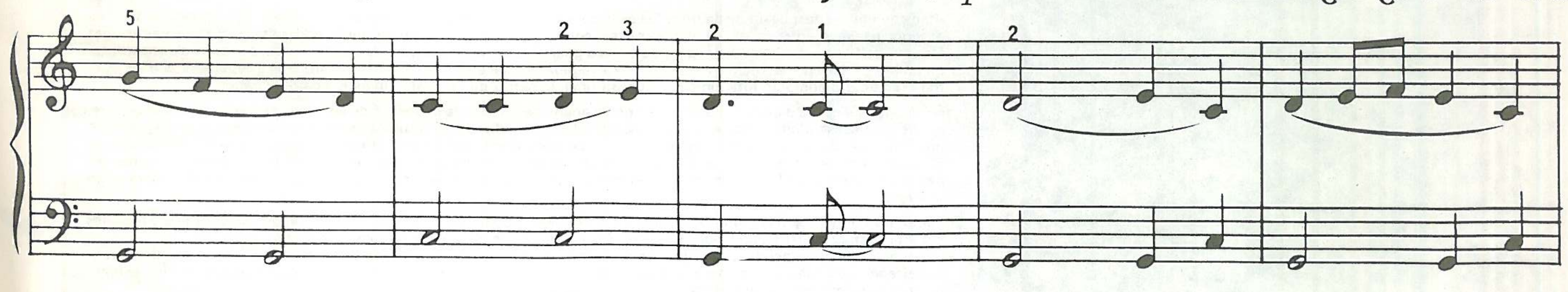

mena . Regals útils i REGALS informals, amb molta, molta IMAGINACIÓ.

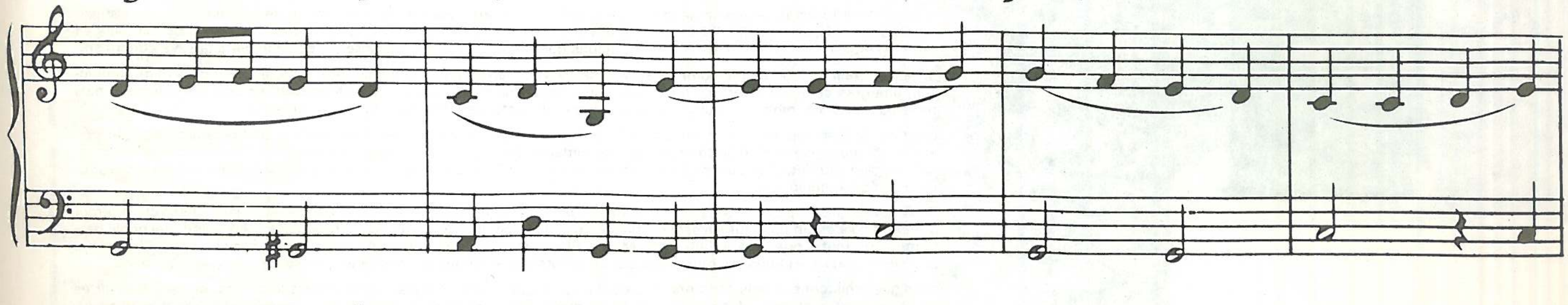

TOMÀS BARBERÀ, A REUS, A LA PLAÇA DEL MERCADAL

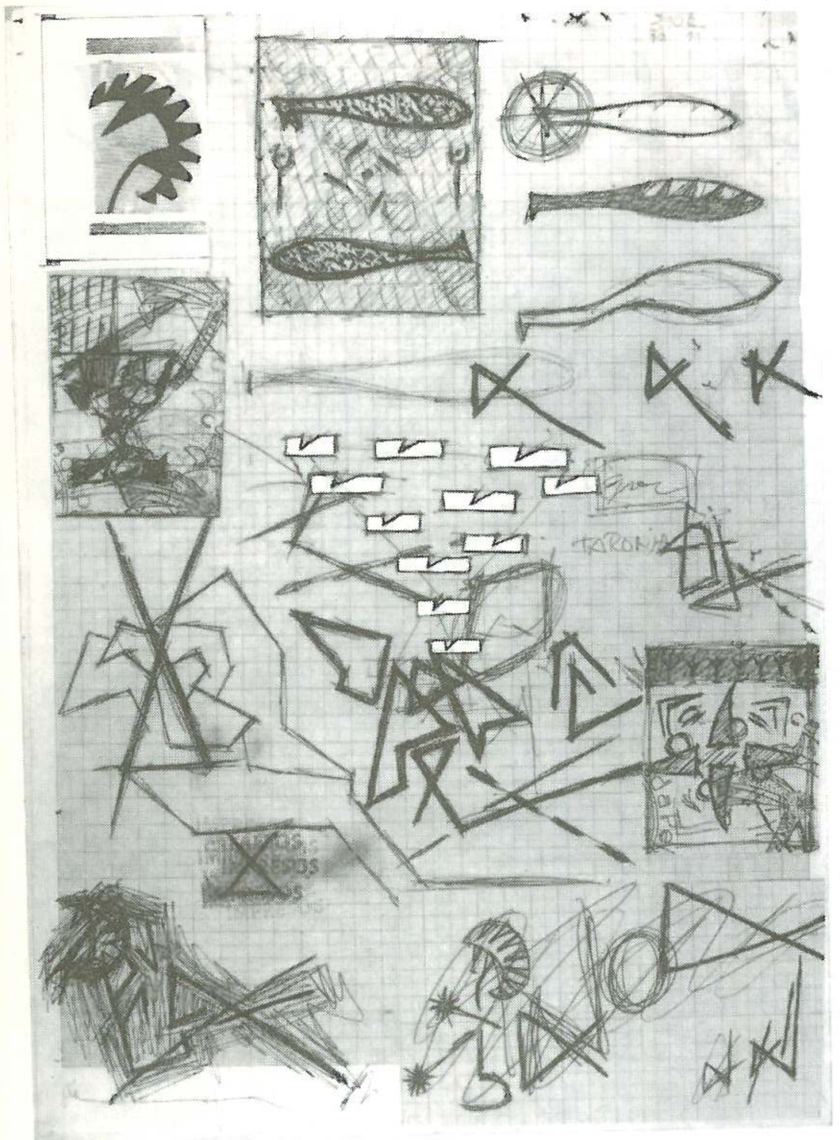

—Qui és aquesta visita? —vaig preguntar tota estranyada. Quasi mai no convidava ningú al nostre refugi privat.

—Es el doctor Mèlich. El savi més erudit, tot i que ambigu, en la història de les civilitzacions. El seu equip ha realitzat unes investigacions per encàrrec meu.

Puntualment, després del sopar, un home elegant, d'edat indefinida, i amb trets aris, penetrava calladament a la sala. Molt discretament, va tallar tots els preliminars i el protocol, i encetà un llarg monòleg erudit i ple de dades que, de primer, aconseguí interessar-me.

—Respecte a les seves investigacions, les que vós vàreu ordenar, li he de dir que hem trobat dues localitzacions històriques del nostre calze sagrat, i també altres dades i documents, que apunten altres tantes possibilitats —digué el nostre convidat—. Espero no cansar-los.

Begué un glop i va engegar el seu discurs.

—Una copa d'or, idèntica a la de la Ciutat, va ser localitzada en un jeroglífic, interpretat posteriorment per Champollion. Data de l'època de Ptolomeu I, antic general d'Alexandre el Magne, el segle III a.n.e. Les nostres conclusions ens decanten a considerar que es tractava de la copa suprema del vi, que s'usava des de les primeres pre-dinasties de l'antic Egipte. —Altrament, els dic que alguns documents traduïts avancen la data fins el rei Menes, uns 3500 anys a.n.e.— La copa, deia, passava hereditàriament d'un monarca a l'altre, d'un faraó al seu descendent. Era usada en el culte a Horus i, en la seva superfície —ho deveu recordar bé—, inclou un jeroglífic, que, segons descobriren tardanament Champollion i els seus deixebles, fa referència a Amanti, el país de les ombres secretes.

«Malgrat les guerres internes i externes, i els canvis de religions, la copa va passar d'un faraó a l'altre sense interrupcions, i, a partir del faraó Keops, quedà dipositada a la plana de Gizeh, entremig de les piràmides, com a mostre del culte total al sol. A partir de Ptolomeu I, segons conta Maneton, se'n perd el rastre. El califa Al Mamun, en el seu saqueig el 820 d.n.e., no localitza la copa suprema, i, quan, el segle XII, a causa del terratrèmol sobre el Caire, es destrueix la necròpolis de Gizeh, i aquesta és saquejada per reconstruir la ciutat, no apareix per enlloc.

«Això que els acabo d'exposar seria la primera prova segura en l'origen del calze de la nostra pròpia civilització. Després, la segona localització segura la trobem en la civilització asteca. Entre els dos períodes, tanmateix, i si m'ho permeten, voldria esmentar algunes dades que indiquen la possibilitat de ser un calze en honor al déu romà Esculapi. Pocs documents n'hi ha, però.

«Segons la gran pedra del Calendari asteca, situaríem la copa cap a l'any 1497, sota el regnat d'Ahuitzotl, successor de Moctezuma I. En aquest cas, es tractava d'un calze sagrat d'or, acompanyat de cuir brodat de textos màgics i religiosos, pertanyent al temple de Tenochtitlan. El calze servia per guardar els cors humans dels sacrificis que els sacerdots oferien als seus déus tot col.locant-los dalt dels seus temples-piràmides.

«El calze estava gravat amb els caràcters de la civilització tolteca. Junt a Quetzalcóalt, la serp emplomada, el déu de la civilització que havia creat l'home i la dona del caos primitiu, i que, segons la llegenda, tornaria a Orient algun dia en forma de núvol blanc, crida l'atenció la imatge de Tonatihu, déu del sol. L'última data en aquesta època és la del 1518, abans de l'entrada dels espanyols a Tenochtlan i la coneguda «Noche triste».

«De moment, senyor del poder, us deixo aquestes informacions mentre proseguim el dossier. Tanmateix, ja us puc avançar que el resultat final es decantarà cap a la tesi que la copa d'or sempre ha desaparegut abans de les enfonsades dels pobles. Per tant, seria convenient, si em permeteu expressar-ho, que ordenés una investigació de recerca forta i ben organitzada. L'heu de trobar com sigui».

I tal com va arribar, d'una manera callada i sense gaires compliments, va tornar a marxar. Encara no acabava d'entendre el significat de les seves paraules. No veia gens clar que el calze d'or que tantes vegades havia vist a les seves mans, tingués un valor tan trascendent. Però ell s'ho creia.

—Ho has sentit bé? Fa temps que tenia un neguit que no comprenia. Ara està tot clar, hagués hagut de pressentir-ho. Estem en perill. Donaria el que fos per retrobar el calze. —Va confesar tot movent-se per l'habitació.

—No et preocupis —volia calmar-lo—, són quimeres i històries plenes d'imaginació. Potser s'ha perdut i dintre de pocs dies la recuperaràs. No crec que un calze d'or sigui tan decisiu i important.

—Tu no ho vols comprendre —em deia furiós—. Aquesta pèrdua és un avís. Ja mai més no la tornarem a veure. Mai més no veurem el nostre calze, i tampoc no tornarem a veure la nostra civilització.

—Anem al llit —vaig dir-li tot apropant-me i abraçant-lo—, et donaré un massatge i podràs dormir.

A mitja nit, quan no feia massa estona que m'havia pogut adormir, vaig escoltar un soroll a la sala. Em vaig girar, pensant-me que ell no s'hagués aixecat, però encara era allí. Estava cansada i tenia por que el seu enfonsament, tota la seva podrida decadència, m'arrossegués a mi. Amb mala llet, vaig despertar-lo.

—A la sala hi ha soroll —vaig dir-li—, crec que hauríem d'anar a veure que passa. Potser només és una computadora que s'ha desprogramat...

A la sala no funcionava cap computadora; al terra, però, hi havia el que no havíem pogut imaginar mai: el calze d'or, que no sabíem d'on ni com havia caigut a terra, i allà romania trencat. Per la finestra escapava un núvol blanc.

2

SCRIPT NO. 4

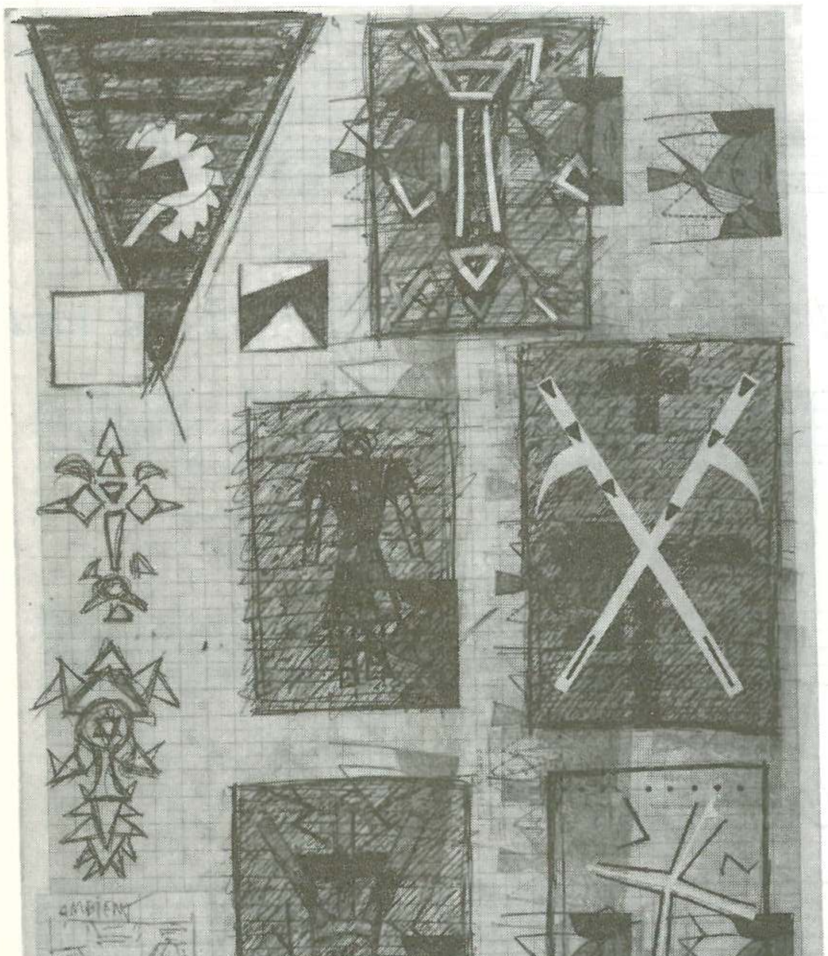

S'acaba d'amagar el sol per darrera dels alts muntanyans de sorra negra. com per art de màgia, de sobte, s'il.lumina el cel amb una gran resplendor vermellenca. és el reflex de les fogueres que sorgeixen al bell mig del desert. l'oasi de la Mongòlia. el lloc més introbable i impenetrable de les contrades de l'Orient. un enorme laberint de colors aïllat entre sorres ermes.

amb el primer senyal, en el centre del laberint, s'eleva una construcció de marbre. un edifici amb tot de cúpules desafiants que dominen tota la plana. dins, però, un temple de creu estelada, blanc i brillant. és el temple del mite taras bulba. el déu de la supervivència.

el tercer senyal de la gran màquina avisa de l'arribada de la lluna plena, el començament del capvespre. per entre l'aigua, la vegetació i el foc, apareixen els habitants de la ciutat tàrtara. és l'hora de la processó. el primer ritus de la festa de la fertilitat. els crits de dansa dels joves brillants amaguen els udols dels animals salvatges que poblen el desert.

encapçalats pel khan suprem, els guerrers entren a fatehpur sirkri, la gran mesquita sagrada construïda en record de la capital de l'imperi en temps de akbar el gran. quan són tots dintre, entonen una melodia, que, molt aviat, es converteix en un sol crit, agut i trist. demanen la benedicció al seu avantpassat. el khan suprem s'agenolla i besa tres cops el terra. amb moviments lents, es col.loca en la rotonda circular del temple, sota el gran estel, i, allí, inicia una dansa ritual, voluptuosa.

rítimicament, va despullant-se de totes les pells pudentes que el vesteixen. l'animal adquireix força i passa a ser déu. és el segon psalm, mentre cauen les últimes peces. sota l'estel queda un cos prim i petit. el khan suprem és un vell arrugat i la seva pell ha perdut la brillantor de la dels joves guerres que l'acompanyen. desdentat i groc, s'ofereix als sacerdots. un a un el penetren suaument. només una sola vegada. els sacerdots més joves li acaronen i li llepen el cos. i els guerrers, en acte d'adoració total, inicien la dansa final. la dansa de l'èxtasi, déu és el nostre servidor.

purificat, es disposa a complir l'última cerimònia abans de la festa: la imposició de les robes sagrades. joves impúbers, amb el cap sense afaitar encara, li posen els pantalons de seda negra, la túnica de brodats i la cassaca d'or i joies que projecta raigs sobre les cúpules. els guerrers el segueixen vestits també amb armilles de filats d'argent, minúscules en els seus tors bruns, immensos. sota l'àbside de la sortida, el seu fill gran li lliura el casc pelut del poder. s'encenen els neons de tota la ciutat, que emmarquen el laberint tot convertint-lo en una estranya figura simètrica de colors entre ombres.

corren els homes cap a la gran plaça. danses i crits violents comencen perquè de tots els angles apareixen les femelles cobertes només amb mocadors de seda i els seus llargs cabells negres. reparteixen gerros amb aiguardent que, en pocs moments, es vessen per damunt dels cossos suats i assedegats. les dones es mouen seguint un ball sinuós. s'acosten i es refreguen als mascles. es barregen les ombres dels déus i els dimonis. mans violentes les engrapen i les estiren. aviat, van caient totes entre danses, sorolls i aiguardent.

alguns es disputen una de les dones. és necessària la lluita. cau un dels homes abatut per l'espasa del rival. la dona, abans de lliurar-se al vencedor, s'apressa a beure la sang de la ferida encara calenta del mort, i, amb la boca gotejant, s'acosta al seu amo. dos joves es besen mentre acaben de buidar la xeringa. gemecs i udols omplen la nit d'un to tan vermellenc com la resplendor de les fogueres.

el ritual de la fertilitat necessita de la sang. els animals, caçats avui mateix, amb motiu de la celebració, es mengen crus, llefiscosos, bo i assaborint dolçament el suc de les seves venes encara plenes. cossos amb cossos, enfollits de ritme i beguda. aviat sortiran les donzelles. alguns guerrers es preparen, quasi sense equilibri per a la seva conquesta.

un làser obre la foscor. en un moment, el cel s'ha convertit en un gran castell de focs. i, per entre mig els raigs lluminosos, una gran columna invertida, ben clara, baixa disparada cap a la plana de la Mongòlia. és com les columnes dels temples mar enllà, molt més lluny del desert negre. majestuosa i desafiant ha aturat la festa.

cada cop la gran bala es fa més precisa, més rodona. les dones resten esverades davant el símbol fàl.lic caigut del cel. el khan suprem demana als sacerdots que intercedeixin davant els dúes perquè es tracti d'un present benigne. dominant el gran laberint, el fal.lus metàlic, com per sorpresa, cau lentament al maig de la plaça i queda rodejat per les fogueres. és l'aparició.

de l'enorme missil, plantat talment com a monument a la fertilitat, surt un home. és ros, alt, blanc i ben fet. la remor d'admiració s'estén fins i tot als sacerdots que no saben com interpretar el fet. el foraster porta el vestit del poble dels homes autòmats, que està a l'altre costat dels últims muntanyans. abans de prendre cap desició, però, l'home ros cau sense forces. el khan suprem prega als sacerdots que el beneeixin com a animal sagrat per a la gran festa.

els signes misteriosos dels oficiants inquieten la gent que encara no gosa reemprendre la gresca. el jove foraster és col.locat, braços en creu, damunt una ara ritual. el primogènit atorga les espases de la consagració al pare, el khan suprem. el boc és retirat. les donzelles, nues, entren a la plaça, s'apropen al costat de l'ara, i comencen una dansa, acompanyant-se dels cascabells que porten als turmells.

el khan se situa ben aprop del jove blanc, l'acarona dolçament amb una mà aspre, bruta. la cara, la boca... resseguint-li els llavis. li treu els pantalons i mira obscenament les mitges negres, les lligues, el sexe embolicat en setí roig. un som-

REUS PARÍS I LONDRES

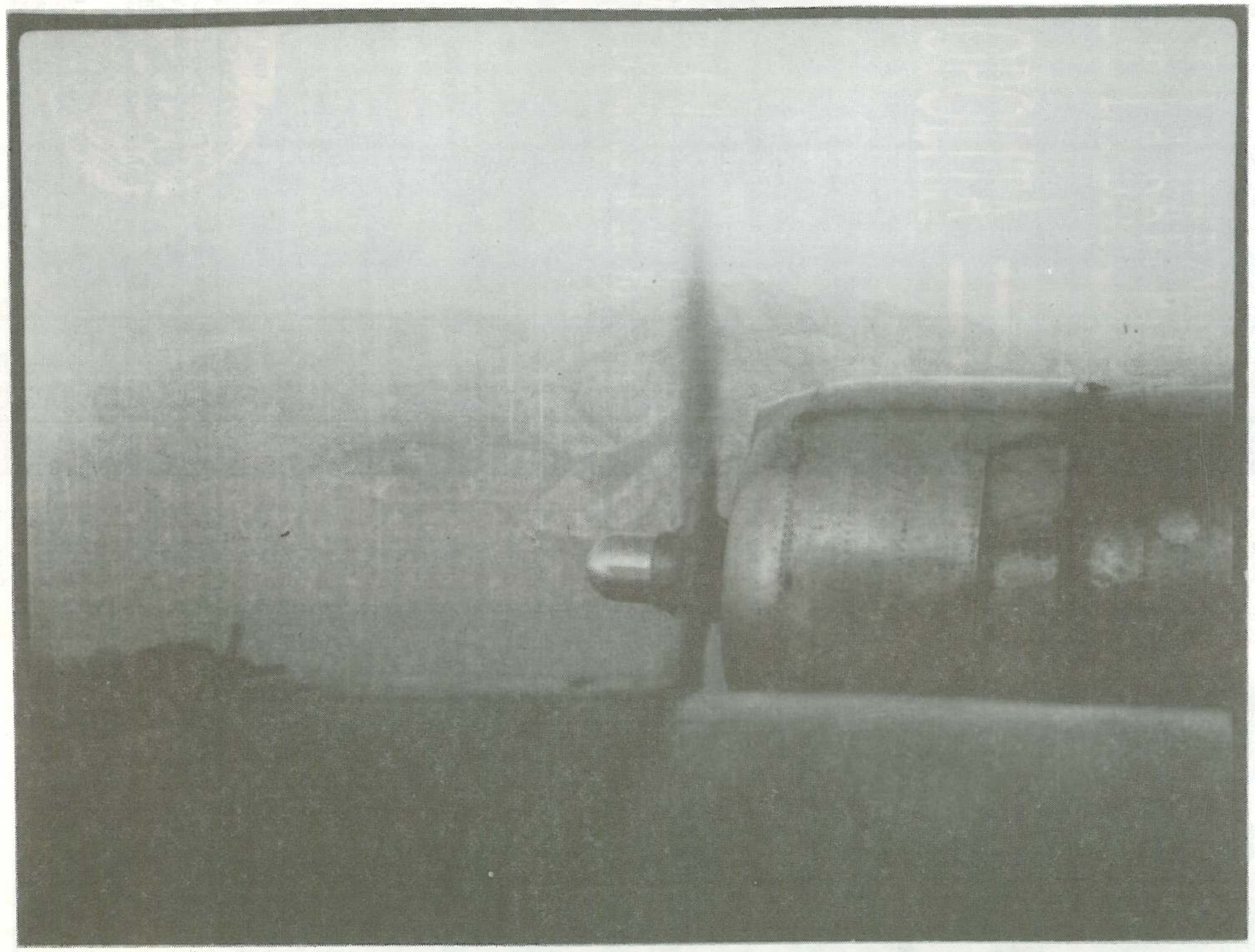

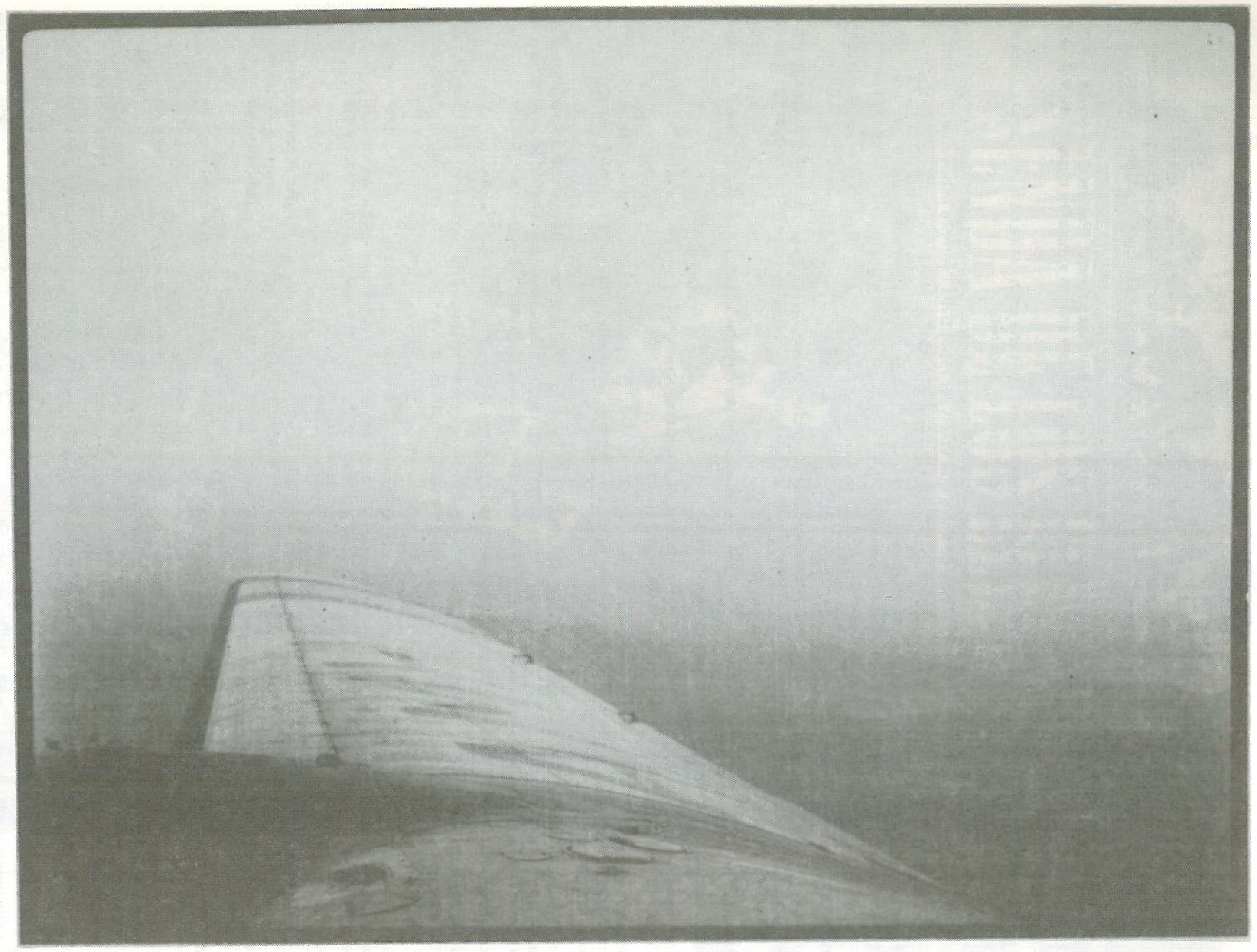

AJUNTAMENT DE REUS

SCRIPT NO. 1

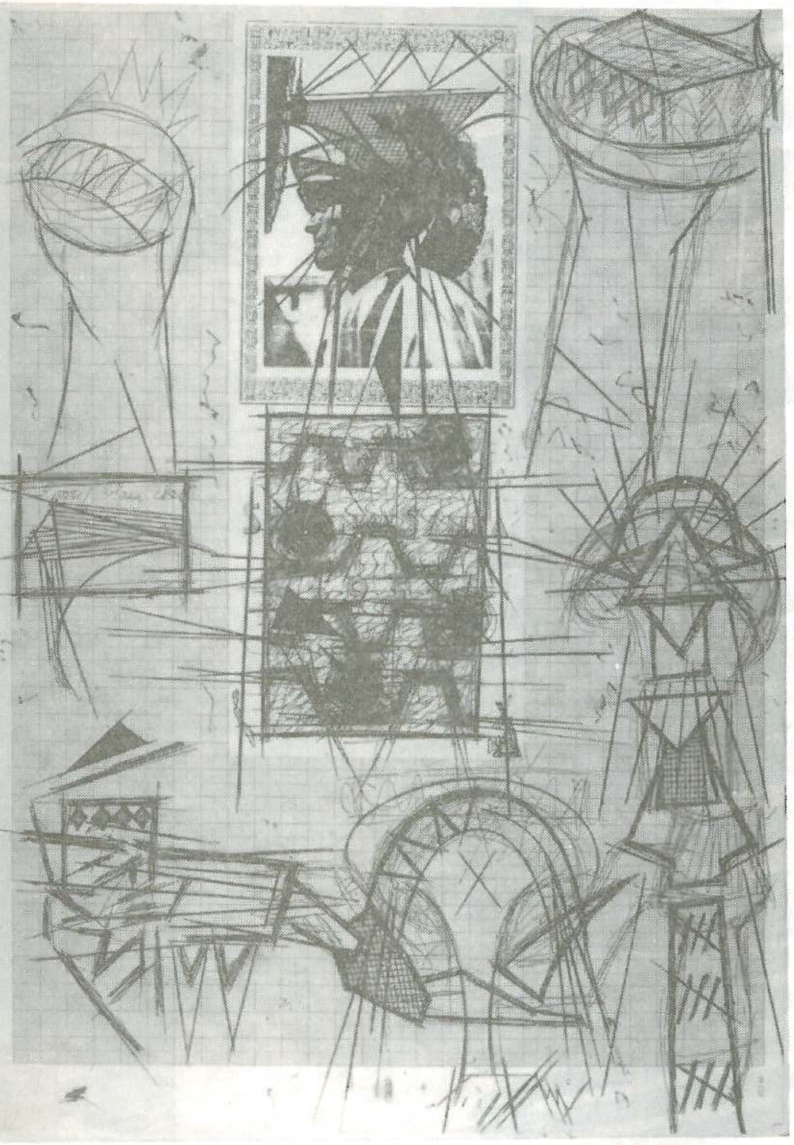

—Obrir amb un primer pla del gran símbol del poder de l'imperi.
(Guions entrellaçats o autonomia pròpia?)

«Per què he de pensar en la platja, sapore di sale, en amors adolescents sota el sol a ritme de pop i sorra? He d'allunyar-me amb duresa i centrar-me en els traços durs i esquemàtics de l'escenari. M'amenacen les cúpules que s'aixequen de primer amb trets clàssics i es converteixen en diferents variants de fars futuristes o de boques afamades i monstres estranys.

—Es l'imperi, la història de l'imperi i la seva decadència. Sempre un cercle viciós i tancat. Partim d'un esbós insegur cap un destí incert, però que mai no canvia tant com per preocupar-nos. Sempre anirem subsistint entre formes simètriques i geomètriques, privades i subterrànies en l'anonimat.

—La càmara girarà lentament cap avall i oferirà un pla llunyà de la ciutat, com una gran catifa de llums, un gran laberint de carrers invisibles només intuïts per les fileres de neons i les torres de seguretat.

«Com serà la protagonista? Costa de començar quan ja saps el final, quan ja has vist les imatges definitives per un instant. Abans de ser manipulades a través de milions de línies que volen ser repetitives i sempre esdevenen originals. El gran teatre, la reiteració d'escenes del món. Perquè el món és privat.

«He de començar. Tot serà començar i, primer, com les imatges que em guien, les ratlles seran dubitoses, fins a confeccionar cada un dels guions que es confondran en una única història final i completa. La ciutat, l'imperi, l'amor i la mort...»

—Acotació imatge: groc/blau clar.

«El groc és esfereïdor, supersticiós i violent. No puc imaginar un blau clar, com el cel, quan penso amb claveguers plenes de prostitutes líriques i de seny de poetes que componen alexandrins. He d'imaginar, deixar-me endur per l'univers que mostren les imatges.

—La càmara s'ha de moure i els actors de la gran farsa-representació han de saber els seus papers, ara només visuals.

—Torna la càmara al senyor del poder. Heroi i víctima.

«Les formes universalitzades combaten entre elles. Els signes asteques juguen amb els romans encara ignorants de la invasió oriental, que només s'insinua, sense massa gosadia».

—Neons immensos en un drugstore de nit. Ell la coneix. Noi coneix noia. D'aquí neix la gran història d'amor i de mort. La decadència i la passió. Els antagonistes observen amagats. També l'amor els traïrà, també la seva nissaga directa els traïrà, fins la conjucció final, el retornament.

«Li dirà paraules dolces a l'orella o ballaran callats? Podria ser una ventafocs romàntica o una història de passió desesperada, o potser una història de fugida de l'escenari de la ciutat grisa, tancada i absurda. Un objectiu: ell i ella. Una possibilitat és la sageta de Cupidó, l'altra el clam angoixat de la carn agitada. Els somnis s'obren i jo els domino».

—Els personatges queden indefinits, ofegats pels plans de la simetria angoixant. Bruta. I absoluta.

«La parella s'ajunta, la filla fuig, l'hereu, l'enemic celebra el ritual de vida com si pressentís el seu triomf... La música és absent, l'escena queda subordinada al llanguir feixuc de les paraules en un univers abstracte i decadentista. Sempre queda l'esperança...»

«Encara no està definit, encara hi ha la possibilitat d'una tendència negra de crims o delictes, o la pel.lícula d'amor amb un final incert. O la comèdia americana, amb un cos de ball multitudinari desfilant amb les plomes de l'últim número mentre noi-noia, al centre de la plataforma mòbil, fan l'etern pas de claqué... Himnes imperials, happy end...

—Tornem al primer pla del gran símbol del poder de l'imperi.

«El revisor ha pres el bitllet i el negre que escombrava dins la cantina s'aixuga el suor del front. Dins el compartiment, al costat d'una lampareta amb pantalla rosa, ella llegeix indiferent el diari i ell, al costat del tren demana una última mirada impossible. El desig de la seva mirada va transformant-se en llàgrimes salades que es confonen amb el vapor de la màquina que tot just marxa. Sense un adéu».

—No pot ser principi i final. L'espectacle torna a començar.

SCRIPT NO. 2

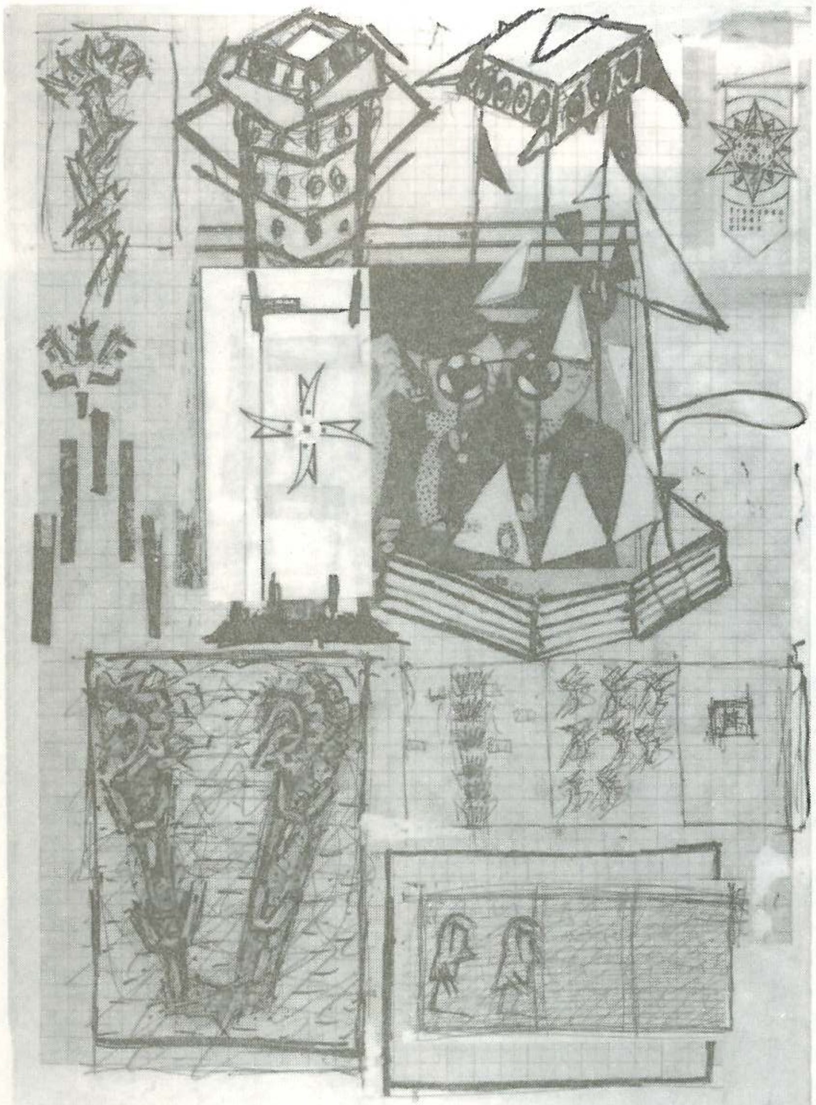

Es feia feixuc aquell matí llarg de sol i fred, tancat i envoltat de coixins que s'emboiraven per sons mítics que parlaven de les valls dels homes blaus... Semblava que el meu cap, encerclat entre les quatre parets, volgués cercar dins la música la resposta per a aquells signes repetitius que havien entrat i ocupat aquest nou univers. Encara no havia pogut reaccionar des d'aquell dia fatídic i la meva vida transcorria entre núvols de cotó que jo disfressava de somnis.

Les columnes de foc havien caigut devastadores sobre nosaltres una nit freda i deserta, dormida en la seva mateixa por i misèria.

—Fuig, corre, fill meu. Has de fugir depressa. Has de dirigir-te a les torres de la fortalesa del nou Senyor. —La meva mare m'insistia mentre la seva pell s'omplia de llagues luminoses—. Ignora el teu passat i destrueix els ceptres de la nostra religió i la nostra nissaga...

Jo anava veient com la nostra comunitat anava desapareixent poc a poc, desintegrant-se lentament, com tots els meus germans, la meva raça. Els homes i les dones, vells i infants anaven arribant a la plaça sacra per resar els últims psalms d'acomiadament a la carn i a la matèria. El pare dirigia la pregària.

—Fill, només tu estàs predestinat a salvar-te del genocidi perquè tu ets fills de la vida i mai no coneixeràs la mort. Seràs testimoni etern dels actes de la humanitat. Cerca un refugi segur en la Ciutat.

La plaça vibrava amb els cants desesperats dels abatuts. De lluny ja es veien les mirades hipnòtiques dels nous residents que vigilaven atents, tot esperant l'avís per a l'últim atac.

—Agafa la torxa del nostre poble i crema els ceptres sagrats. Sort... —Les seves darreres paraules, el darrer record del meu pare abans de la immolació.

En el moment que començaven a cremar els dos estandarts del nostre passat, vaig apretar a córrer sense voler-me girar.

Quan vaig arribar a les torres que m'havia assenyalat la mare, des de la seva cúspide, vaig contemplar el magnicidi.

El foc s'havia estes ràpidament tot creant un cercle de flames al voltant del poble reunit a la plaça, i impedia que els nous residents s'hi poguessin tancar. Des de les torres vaig poder veure com, de sobte, tota la plaça va convertir-se en una immensa foguera, vermella de dolor i de ràbia, calenta de la vida que s'emportava. El fum que, de primer pujava roig com la sang, en arribar al cel, però, es va tornar tot blanc. I, en la nit fosca, aquell fum purificat, format per tots els meus germans, va anar conformant un gran estel, net i precís, que il.luminà totes les nits per tal de fer-ne present aquell assassinat gratuït.

I jo no puc deixar de pensar-hi.

La ciutat era acollidora però jo necessitava un passaport que em pogués ajudar a aconseguir una identitat legal.

—Jo de tu no em preocuparia gaire —em va dir un altre fugitiu de les terres del nort—. Ull viu! I, si ets espabilat, te'n sortiràs fàcilment.

Vaig optar per la solució menys complicada i més individual, així no implicaria ningú i ningú no em podria trair. Vaig llogar un apartament-despatx. El tracte era oral i no necessitava papers. I jo em vaig fer una nova identitat; una placa amb el meu estandart i l'escut estelat de la meva nissaga així ho testificava: francesc vidal vives. detectiu i assessor privat.

Els dies passaven lents i malenconiosos i em despertava totes les nits per mirar fixament el nostre estel, l'estel dels meus pares i germans de raça. Mirava i mirava mentre esperava que, inútilment, respongués els meus dubtes i les meves pors.

Ell mateix em va cridar.

—Heu de cercar-la, és molt important. Si la trobeu sereu recompensat amb un alt càrrec. Demaneu el que volgueu.

—Doncs mireu, Senyor, tinc un gran problema: he perdut la documentació i així no podré viatjar.

—Això ja està arranjat, no patiu i compliu els vostres deures i el treball que us he encomanat.

El gran Senyor de la Ciutat. Ell, tan poderós, necessitava el meu ajut i em resolia tots els problemes legals! La seva gateta, la seva filla mimada i consentida no l'obeïa i havia fugit.

El seu poder estava en perill i el seu esperit paternal ferit per la possible traïció.

Les parets i el cap roden en aquesta cambra tancada on sempre suren les emocions. Segueixo la música per descobrir la solució. L'he tingut tan a l'abast, tan a prop... Ara jo he de servir aquest home que ens va destruir, ara jo li he de fer el joc. Podria venjar-me, podria esclatar de ràbia tant de temps reprimida... Tot sol en aquest univers nou i enemic. Potser cercaré la gateta mentre la meva amargor creix i em rossega. Potser podré viure feliç si entro en el nou engranatge i em faig amb un càrrec... Potser la venjança. Però tinc tant de temps... tota una eternitat de tristesa per contemplar la destrucció del món...

SCRIPT NO. 3

Estava molt estranyada del seu comportament. Des que hi havia hagut una sèrie de revoltes, ja sufocades, el seu caràcter s'havia tornat més llunàtic i influenciable. Em va ensenyar els nous dissenys d'hèlix mentre em contestava:

—Com pots veure, fins i tot podríem dir que hem superat l'era de l'ordinador. Aquests nous projectes són revolucionaris. Però tenen un problema: no sabem si resistiran les normes mínimes de seguretat. Però ja no em preocupa aquest tema.

Se'l veia indolent, mandrós. Pels carrers, quan veia el seu signe imperial per arreu, ja no reia com abans, satisfet del seu poder i la seva gran construcció. No volia sortir i això m'exasperava. Era la seva temporada mística i jo creia que no podria resistir gaire temps més al seu costat. La davallada era inevitable, tan inevitable com la seva decadència física.

—Aquesta nit tindrem visita —em va dir— i és molt important per a mi. He perdut el meu calze d'or. El calze del sol i la sang. Estic molt preocupat, neguitós per la pèrdua.

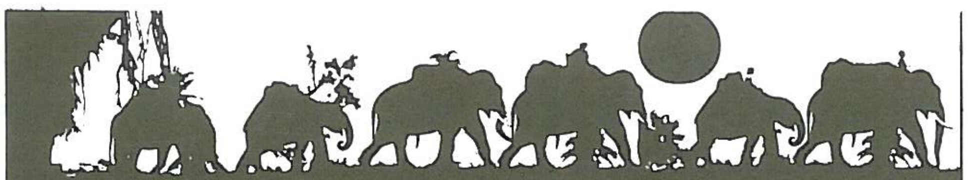

LA SENDA DE LOS ELEFANTES

Foto Toni Riera

EL PROGRAMA DE LA BARCELONA COSMOPOLITA

a RCE 89,7 FM de 22 a 24 h.

Catalunya

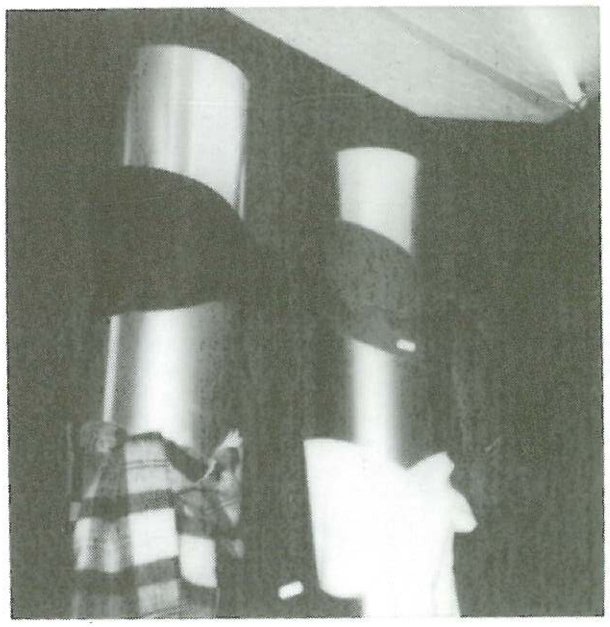

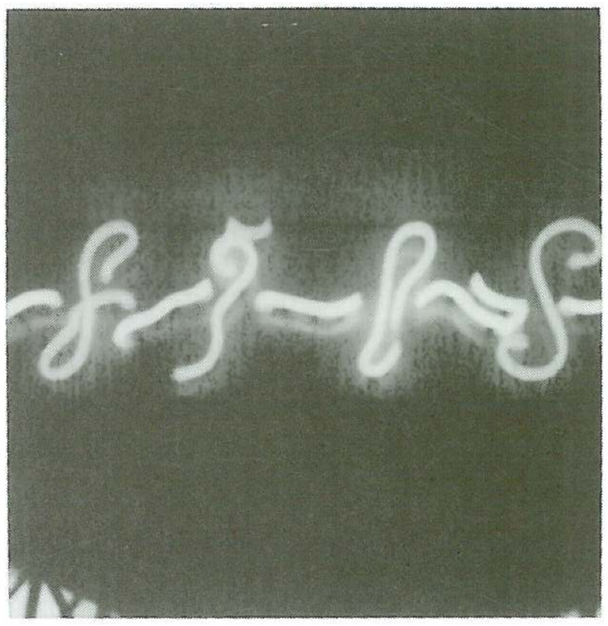

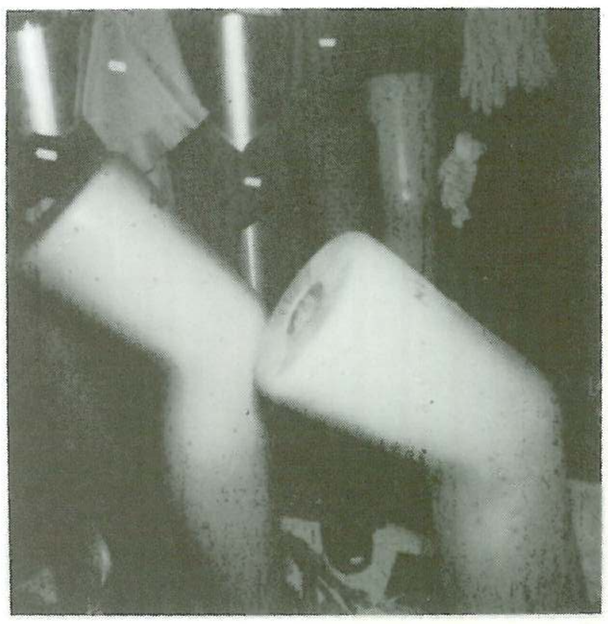

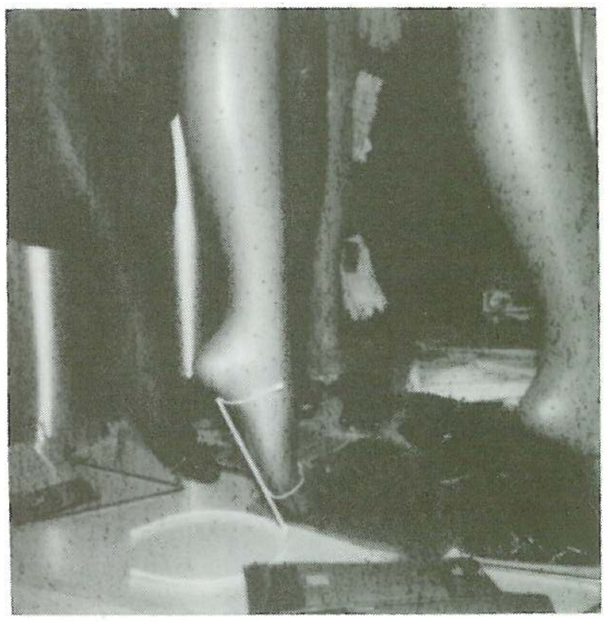

PRAT DE LA RIBA, 3 314718 REUS

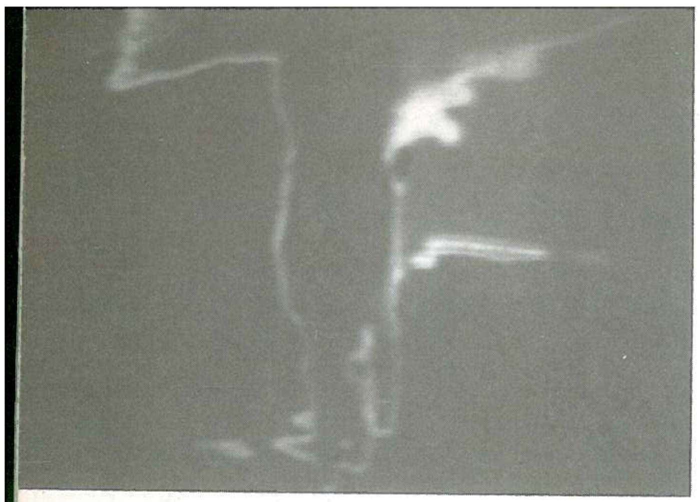

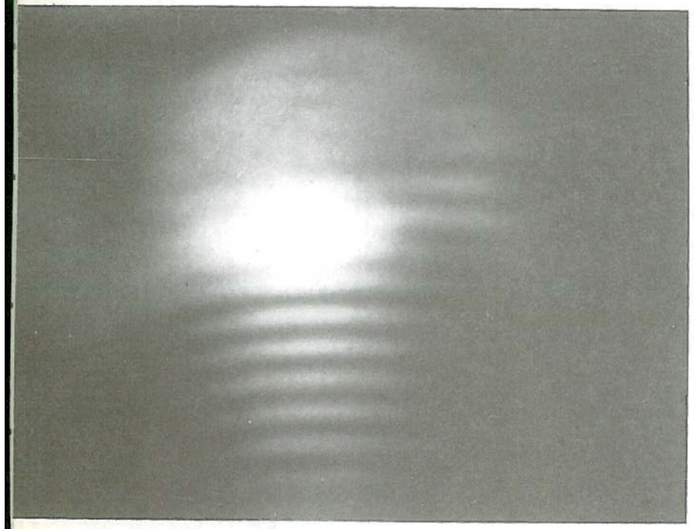

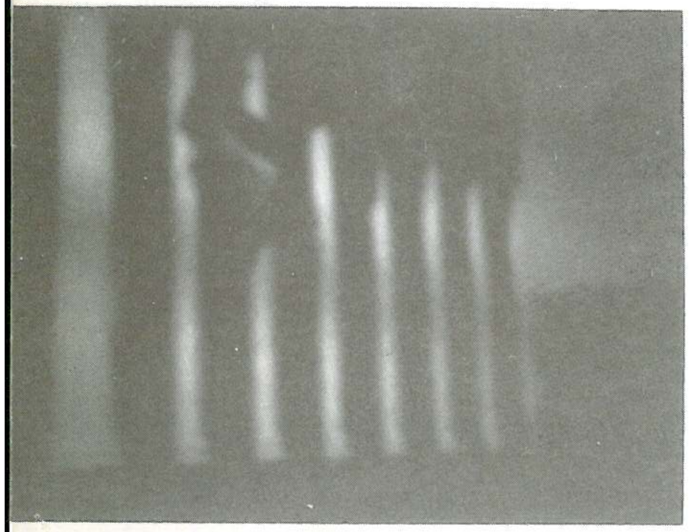

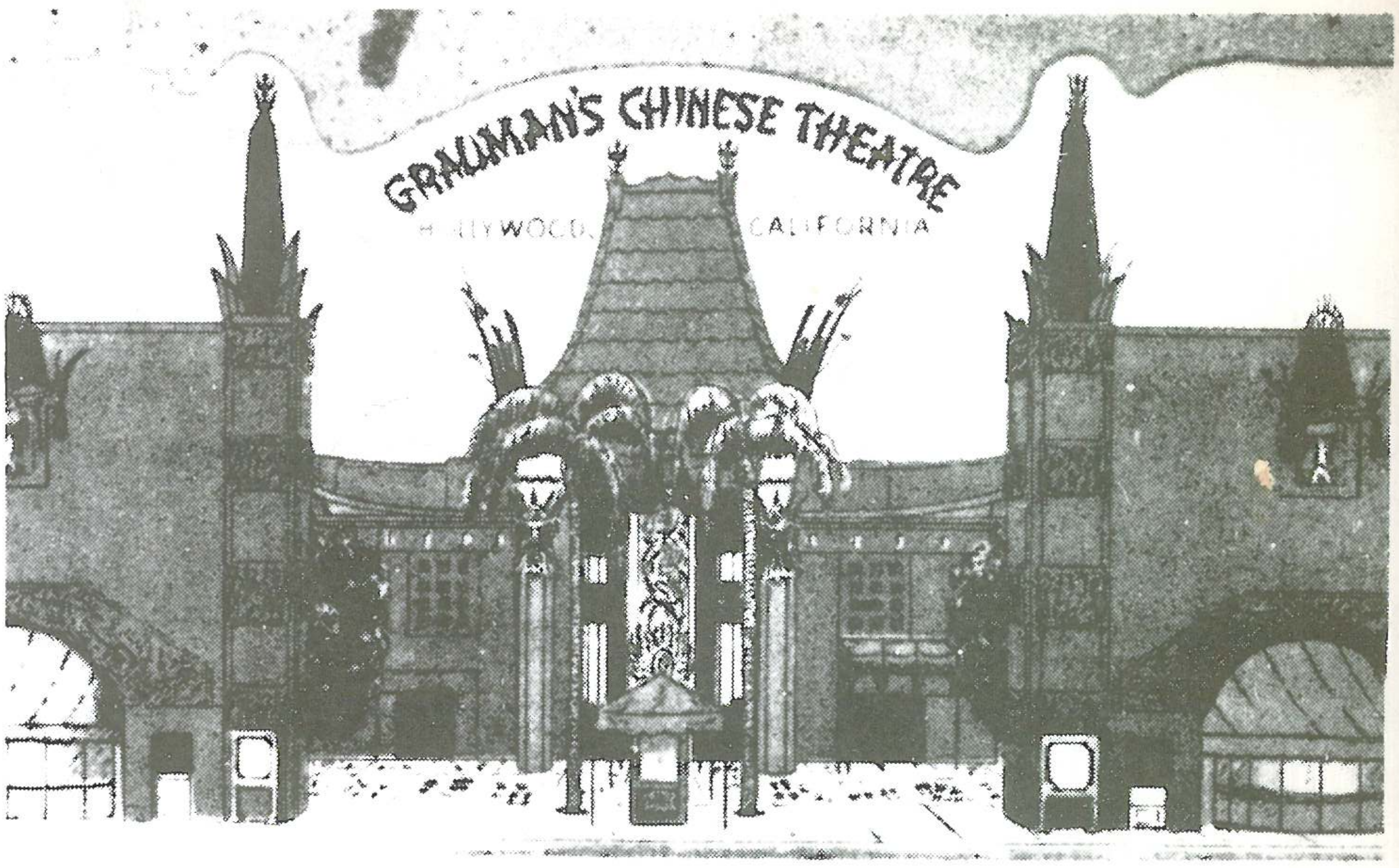

SCRIPTS

MONTSERRAT PALAU

STORY BOARD

FRANCESC VIDAL

Una coproducció
BABILÒNIA ENTERPRISES
PRODUCTIONS, Torredembarra
SÀPIGUES I ENTENGUIS
PRODUCCIONS, Reus

Distribució SIEP 1985

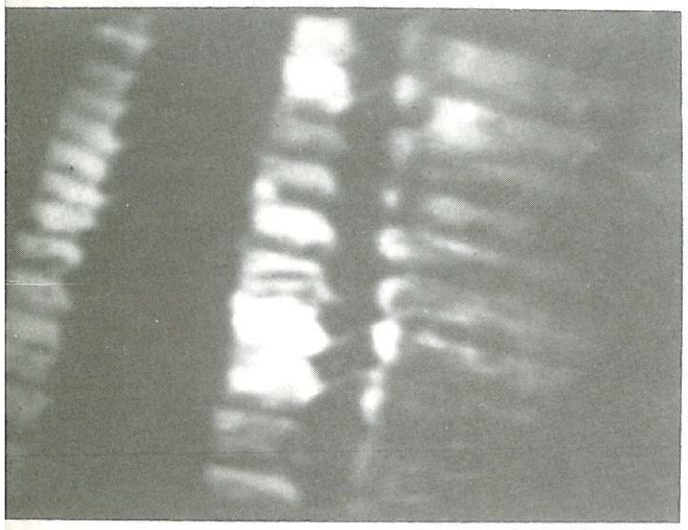
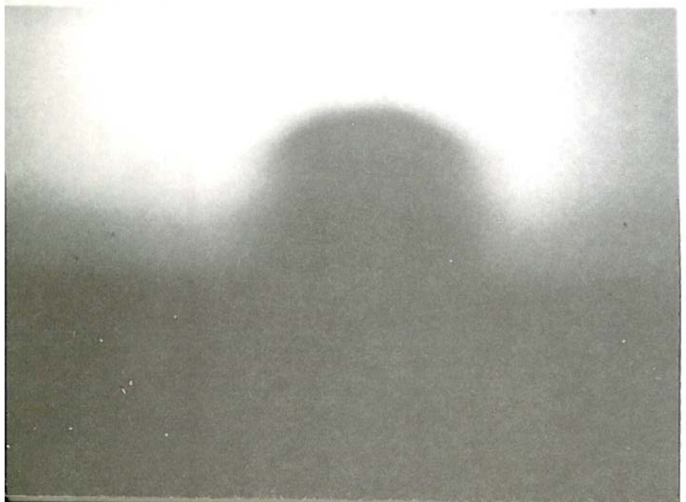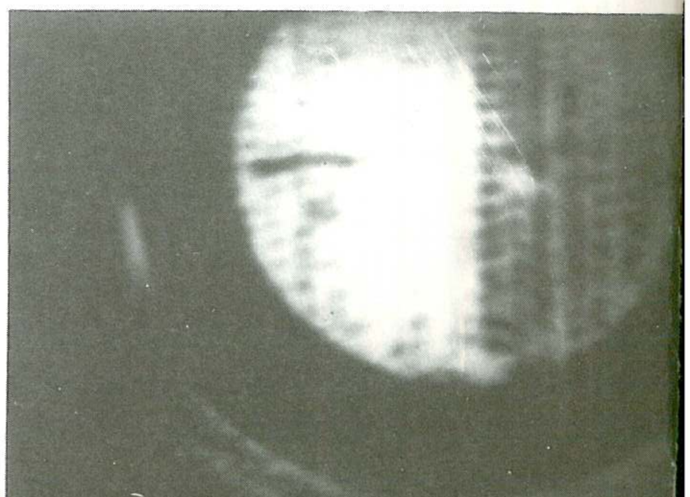
GRAUMAN'S CHINESE THEATRE